

Incet, cu puteri de necrezut, se ridică; victima lui se găsește pe marginea din afară. Își deschide ciocul și țipă cât poate de tare; fratele din cuib se vaită și el. Cucul își continuă neturburat opera; își împinge victima tot mai departe — la ce folosește orice opunere? Puiul de pitulice e de acum dincolo de marginea cuibului. Se apără cum poate; se luptă amândoi. Aripile golașe ale cucului par brațe. Ei luptă până când își istovesc puterile. Unde sunt

Înainte de a-și lua zborul

părinții, de ce nu vin în ajutorul copiilor lor?

Cucul a învins. Puiul de pitulice nu se mai apără; el stă afară din cuib, sub ra-

După 3 săptămâni

zele dogoritoare ale soarelui de Iunie. În câteva ore va fi mort. Învingătorul se trage îndărăt în cuib; se clatină de oboseală, și totuși opera lui nu-i împlinită. Cu forțele încordate se îndreaptă către al doilea frate. Și acesta, cu toată împotrivirea e ridicat în sus și dat afară — amândoi stau acum dincolo de marginea cuibului și nu mai încearcă o opunere zădarnică. Ucigașul se târăște iar înapoi, în fundul cuibului, care-i aparține acum pe deplin.

Vin înapoi părinții; amândoi aduc hrană. Cucul își desfășoară larg ciocul și primește totul singur.

E de necrezut: instinctul de mamă nu există! Părinții nici nu observă victimele de pe marginea cuibului — pe copiii lor cari mor! Ei hrănesc pe cuc, parazitul din cuibul lor; forța brutală a învins. Părinții zboară spre a aduce mereu hrană pentru cel nesățios. Fotografiiile sunt gata, sgu-duită mă întorc acasă. Nu pot înțelege soarta. La ce-ar folosi să pun îndărăt în cuib, pe cei doi în agonie? Măine ei ar fi iar

dați afară și la ce bun să prelungesc moartea aceasta îngrozitoare?

15 Iunie. — Trei zile n'am mai fost la cuib; nu pot uita drama la care am asistat aici. Astăzi mai iau o fotografie a cucului. Au început să-i dea pene; curând va fi tot atât de mare ca și părinții săi adoptivi.

Victimele n'au mai lăsat nic o urmă, de bună seamă au căzut de pe marginea cuibului în iarbă. Nu pot să-i caut, căci părinții mă observă de pe copacul apropiat. Nu vreau să-i înspăimânt zădarnic și mă grăbesc să-mi termin filmul. Trebuie să plec înapoi la Berlin.

5 Iulie. — Cucul are astăzi trei săptămâni; Am venit iar la Spandau să-l cinematografiez înainte de primul sbor. Acum pricep de ce natura l'a sortit să fie ucigaș; cuibul de pitulice ar fi fost mic pentru cele trei păsărele, cucul singur îl umple.

Și nici puterile părinților n'ar fi fost îndestulătoare spre a strânge hrană la câte trei. Astfel natura vrea să-și apere unul dintre copii cu jertfa celorlalți.

Renul și premiul de literatură Goncourt

Se știe că frații Goncourt murind, au instituit un premiu pentru cea mai bună carte de literatură, apărută în fiecare an în Franța.

Anul acesta premiul a fost luat de un tânăr romancier Maurice Bedel, cu faimoasa sa carte: „Jerôme, 60° latitudine Nord”, faimoasă prin factura la care a dat loc după apariția ei. Pe de o parte norvegienii, — căci despre ei era vorba în roman — scandalizați, că un strein le-a interpretat temperamentul într'un mod prea arbitrar, punându-le femeile într'o lumină de moralitate... nu prea morală, iar pe de altă parte ceilalți nenorocoși ai premiului, strigând, că nu tocmăi Maurice Bedel ar fi meritat să fie laureat.

Iată însă acum un epilog nostim al acestei decernări de premiu.

Primarul unei comune din Franța, care încearcă să aclimatizeze în munții din departamentul Haute-Savoie, pe renii polului Nord, în amintirea cărții lui Maurice Bedel botezase un ren-mascul, cu numele de Jérôme.

Într'o bună dimineață observă că Jérôme rupsese gardul terenului în care era închis, luând drumul pădurilor.

Orgoliu? Elan romantic? Nevoie... literară de a evada? Cine știe! Jérôme nu poate însă fi nicăieri găsit iar primarul disperat se întreabă:

— „Ce-i lipsea oare? Aranjaseam așa de bine terenul încât te puteai crede, pe bună dreptate la pol.

Un turist trecând pe acolo și auzindu-i plângerile, îi răspunse cu un aer de cea mai perfectă candoare:

— „Ce-i lipsea? Firește, 60° latitudine nord!”.

Papagalul lui Napoleon

LONDRA. — Acum câteva zile a fost călcat de o trăsură ce trecea în goana cailor, prin orașul Brighton, un papagal.

Și despre acest papagal au scris apoi ziarele din toată lumea. Banalul accident pune capăt unei vieți, pe care o mângâiasse de atâtea ori marele corsician, Napoleon I.

Papagalul, un dar al consulului Massena, fusese distracția cea mai plăcută a genialului războinic, în orele sale de destindere intelectuală.

Ajuns la respectabila vârstă de 180 ani, colorata și guraliva pasăre, își ducea tihnit bătrânețea într'un cochet cottage englezesc, când roțile unei trăsură și copitele unor cai, i-au pus capăt vieții.

Singura survivantă a vremurilor napoleoniene, a rămas acum broasca țestoasă din insula exilului, Sf-ta Elena.

Noul pensionar al grădinei zoologice din Berlin

Figura expresivă a noului urangutan din grădina zoologică din Berlin

Femina

Soțiile aviatorilor care au trecut Oceanul, pe bordul vaporului „Dresda”, îndreptându-se spre New-York.

Dela stânga la dreapta: Doamna Violeta Fitzmaurice, fetița ei Patricia și d-na Elfriede Köhl.

Ce se poartă

Se poartă fulare de toate culorile și în cele mai variate combinații. E foarte șic armonizarea fularului cu pălăria. Sunt la modă gulerele și manșetele cu

chenar sau în falduri, ajurate sau garnisite cu benzi.

Pălăria modernă e în genere mică, strânsă pe cap și are o garnitură de flori sau ornamente de pene.

Pantoful elegant e de piele în două culori de contrast. Pentru seara combinația crepe-de-chine-ului cu chevreau argintiu sau mătase cu pantofi aurii e cât se poate de distins.

Ciorapii în timpul zilei au tot coloarea marou deschis până la galben-pai. Pentru rochia de seară ciorapul e preferabil să

aibe o culoare corespunzătoare rochiei.

Pentru după amiază este elegantă mantila din mătase moirée neagră.

A. S. Principesa Ileana la Iași

A. S. Principesa Ileana, a făcut o vizită Iașilor. Fotografia noastră a fost luată pe când A. S. se găsea la masă, la ferma d-lui gen. Saragoiu, împreună cu d-na Alice Voinescu, d-na și d. gen. Saragoiu, d. aghiotant Păiș și d. Mircea Bădărău, prefectul poliției Iași

AMERICANISME: Venetia nu mai e la modă și la Miami se încearcă — ce nu se poate face cu ajutorul dolarilor — să se dea plajei un aspect egiptean. Transporturi de piramide, sfinxii și alte opere egiptene pentru decorațiune, sosesc mereu.

Raidul unei rândunici

Peste 4000 de km. cu un mesagiu

Toamna, trecută, când au plecat rândunelele, un minier din Sain-Avald, Lorena, (Franța), a fixat sub aripa unei rândunici, care își avea cuibul sub strășina locuinței sale, un bilet, pe care scriesese următoarele:

„In timpul verii lui 1927, am locuit la d. A. R., la Saint-Avald, Franța și trebuie să-i duc la înapoarea mea, știri despre țara unde am fost”.

Mesagera s'a înapoiat acum. Și-a adus răspunsul următor:

„Mi-am durat cuibul, în timpul absenței mele, la d. avocat Jordonnyer Joseph Bady, în insula Martinica. Acesta mă însărcinează să transmit salutările mele, cele mai sincere, fostului meu proprietar... de locuință”.

Nu a făcut un frumos raid transatlantic rândunica din Saint-Avald?

NU SUNT PEDEPSIȚI, ci sunt picioarele unor atleți ai dansului, din Mombaso, pe coasta de est a Africii. Aceștia, spre a-și încerca rezistența maximă, își leagă de fluerul piciorului, cutii de tinichea, umplute cu pietre grele.

Chinezoaica Suravo Tchang a fost numită președintă a tribunalului din Shanghai.

Inconjurul lumii în 33 zile

Cei doi concurenți japonezi cari au întreprins în același timp câte o călătorie în prejurul lumii plecând din Tokio în două direcții opuse, au sosit acasă. Cel dintâi și-a isprăvit călătoria Toișiro Araki, care a întreprins 33 zile 16 ore și 26 minute, în direcția west-est, câștigând circa 4 zile față de rivalul său.

Itinerariul a fost: Tokio—San-Francisco—New-York—Franța—Rusia—Tokio. Cei doi concurenți s'au întâlnit pe drum la Berlin.

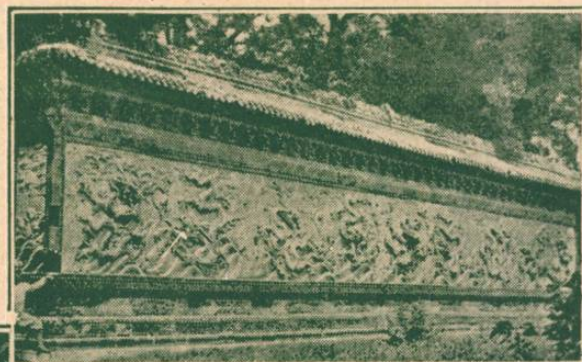
„Zidul Spiritului” în Pei-Hu

În palatul de iarnă din Pecking, dincolo de „Marea de aur”, se înalță, între templele dărâmate, zidul spiritelor.

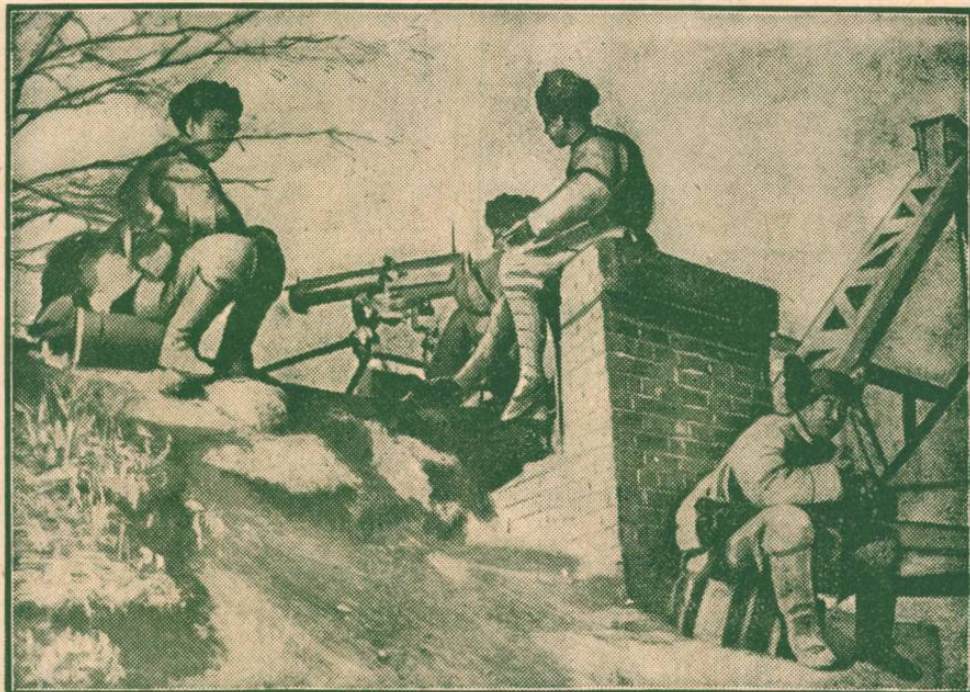
Făcut din porțelan, cu balauri colorați, pe un fond de stânci albastre pe marea verde, acest zid e o operă unică în felul ei.

Zidul, odinioară, făcea parte dintr'un templu. Dar fiindcă, în China, totul se lasă în ruină, afară de acest zid, n'a mai rămas nimic din opera arhitectonică de odinioară.

Un haos de sfărâmături a cărămizilor de porțelan auriu e tot ce persistă din splendoarea de altă dată.

Războiul din extremul Orient

Avantgarda trupelor chinezești la post, cu mitraliere

Miliție chinezească în marș

4.000 mile ca „epurele“

Se știe că vapoarele și căile ferate engleze au dat numele de „epure” pasagerilor cari călătorește ascunși și fără bilet. Vaporul „Ducea Cecilia”, a plecat din Melbourne, la Cardiff (Australia-Anglia) cu intenția să nu se oprească pe drum, în nici un port.

Această intenție anunțată în presă, a ispitit o fată de 22 ani, pe australianca Gene Jainn, care a reușit să se furișeze pe vapor și să se ascundă între butoaie și saci.

Trei zile, dela plecarea vaporului, Jainn rămânea fără hrană. Când începuse furtuna, fata, temându-se să nu fie strivită de butoaiele rostogolite, a eșit din ascunzișul ei. Comandantul vasului n'a avut încotro: nu putea spre a debarca fata să se oprească în vreun port pe drum. Și astfel Jainn a călătorit gratuit 4.000 mile până în Anglia, lucru care era de mult visul ei irealizabil...

600 miri din America

La Pireu Grecia, au sosit 600 de tineri greci-americani, toți îmbrăcați la fel: pantaloni albi, haine albastre, cu fesuri pe cap, — membrii ai organizației naționale grecești din Statele-Unite. Scopul vizitei: să cunoască fetele cu care au angajat până acum o lungă și vie corespondență. Dacă acele fete corespund fotografiilor trimise de ele în America și dacă au într'adevăr însușirile schițate prin scrisori, atunci excursiunea celor 600 în Grecia se va încheia cu numeroase căsătorii.

— Fetele americane nu ne convin, — a declarat un fruntaș al acestui batalion de miri, — sunt pretențioase, ușuratic și cochet. Nu sunt după gustul nostru. Am visat mereu la o fată draguță, calmă, cu părul lung și fără roșu pe buze de dimineață. De un an duc corespondență cu o elină care, sper, corespunde idealului meu. După fotografie — e frumoasă; am trecut oceanul singur dar, poate, îl voi mai trece înapoi, cu dânsa...

Acelaș gând au și ceilalți 599 de tineri.

Știința în Tibet

UN COUÉ TIBETAN: Un medic din Lama, care-și tămăduie „la sigur” pacienții ce i se încredințează, prin sunete de trompetă și de tobă. Astfel sunt gonite spiritele rele și boala.

Aurul nu strânge totdeauna legăturile între soți

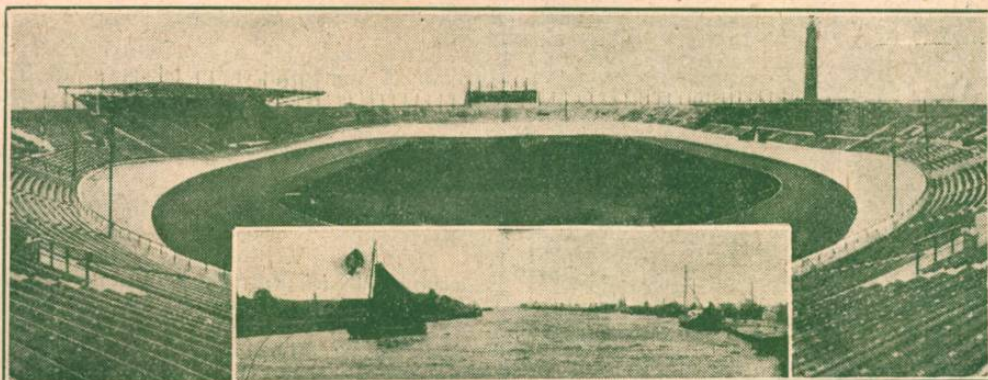
Bogata Barbara Nichols, născută Vanderbilt, al cărui bărbat a cerut tribunalului din New-York divorțul, pentru extravaganta pe care o manifestă soția sa.

Cronica științifică

Astronomul american Chapley a găsit centrul Universului și afirmă că lumina ce pornește dela acest centru are nevoie de 52 mii de ani pentru a ajunge până la noi.

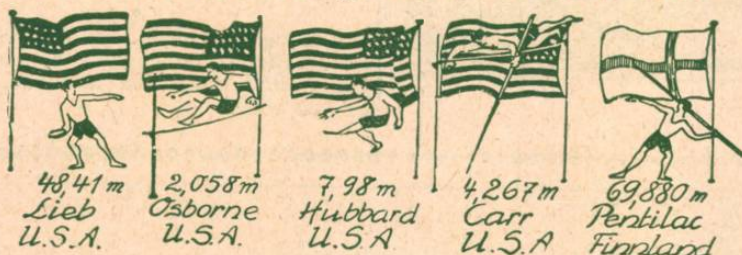
Inainte de Olimpiada dela Amsterdam

A IX-a Olimpiadă la Amsterdam

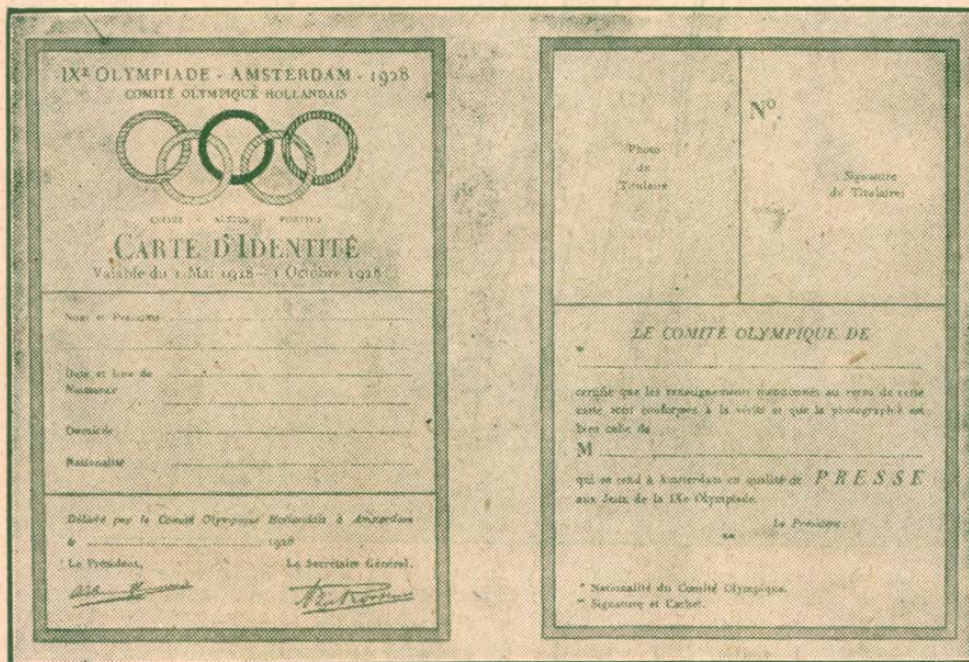

Vedere generală a stadionului dela Amsterdam. In mijloc, dedesubt, Canalul Sloden, locul unde vor avea loc întrecerile de vâsliț.

Pronosticuri pentru Olimpiadă

Un tablou indicând pe cei cu mai multe șanse în aruncarea discului, saltul în înălțime, salt în lungime, săritura cu prăjina și aruncarea suliței, la Olimpiada dela Amsterdam.

Legitimația comitetului pentru participanții la jocurile olimpice înlocuiește pașaportul.

Ilustrația noastră reprezintă ambele fețe ale legitimației.

Jack Dempsey bigam !

America, patria senzaționalului, este pătrunsă de un nou fior: idolul ei, ex-campionul pugilismului mondial, Jack Dempsey, este acuzat de bigamie. Actualmente este fericitul soț al delicioasei stele de cinema Estelle Taylor, a doua consoartă a boxerului.

Dempsey a fost însurat în 1919 cu o doamnă Gate, care, după anumite relatări, ar fi pierit, în flăcările unui incendiu, în Mexic. Nu mică a fost surprinderea lui însă, când fosta-i soție, i se înfățișă, nu cu prilejul unei ședințe de spiritism, ci în timpul unui antrenament de box, anun-

tându-l că va fi tradus în fața instanțelor judiciare, pentru bigamie.

În adevăr, „Jack” știindu-și soția pe celelalte tărâmuri, nu s'a gândit să scoată spre a i-o expedia dincolo — o copie după sentința de divorț, pronunțată conform legilor americane. Procedura despărțirii nefiind deci completă, sentința este atacabilă.

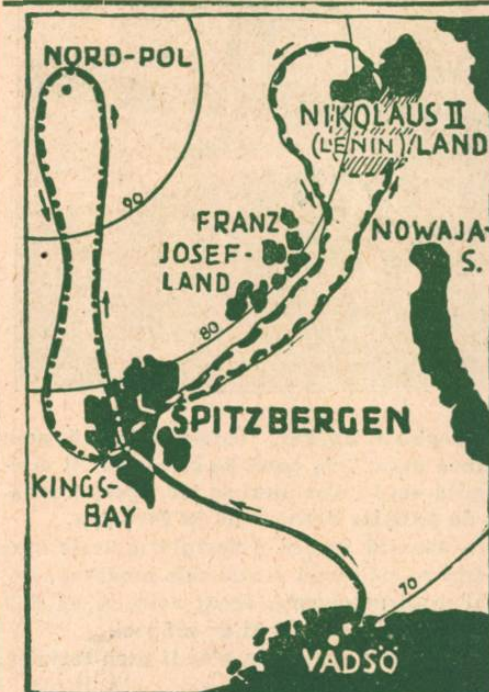
Fostul campion, care se simte minunat în compania actualei sale tovarășe de viață, nu pare dispus a furniza amănunte asupra incidentului. Tribunalele au prilej să stabilească o jurisprudență interesantă.

Și femeile se antrenează pentru Olimpiade: Americana Henriete Bowen, una dintre cele mai bune atlete ușoare, exercitându-se, la San Francisco, în alergarea cu obstacole

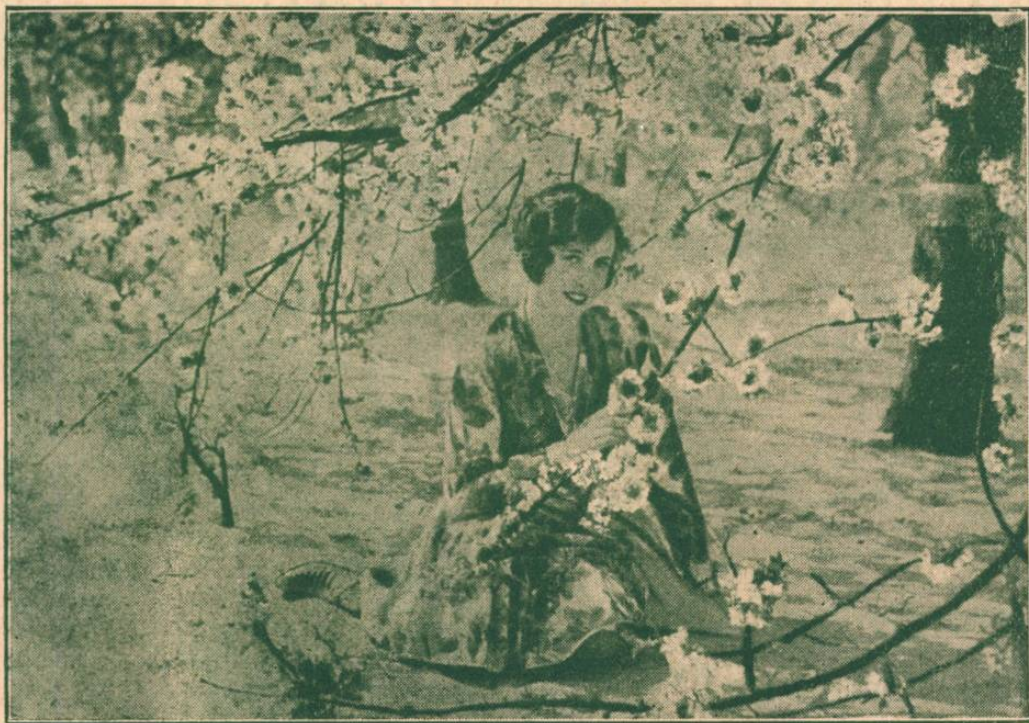

Antrenament pentru Olimpiadă : o săritură impecabilă, a cunoscutului englez J. Simpson

Balonul cu care Nobile face călătoria la Polul Nord, „Italia”, a aterisat în ziua de 11 Mai în ținutul în mare parte necunoscut: țara lui Nicolae al II-lea sau țara lui Lenin. De aci nava aeriană se va înapoia la Kingsbay, care e baza de pornire a lui Nobile și se va îndrepta apoi spre Polul Nord.

Primăvara

Renumita artistă de cinema Elisabeta Pinajeff

ȘTIȚI CĂ:

Bernard Shaw, marele dramaturg englez a împlinit 72 ani, și cu toate acestea e cel mai spiritual om al țării sale?

Mătasea vegetală, descoperită în secolul trecut, a fost țesută și expusă pentru prima oară, la Londra, în anul 1885?

Primul barometru a fost construit de filosoful și matematicianul Evangelista Torricelli, care a trăit dela 1608 până la 1647.

Primul rege al israeliților a fost Saul.

Mormântul lui Jean-Jacques Rousseau se află din Decembrie 1897, la Pantheonul de la Paris.

Eroina titulară din opera „Muta dela Portici”, nu are nici de cântat, nici de vorbit.

Sara, soția lui Abraham, e singura femeie, a cărei vârstă e arătată în Biblie.

Numele de Alah vine dela Al Ilahu, care înseamnă „divinitate”.

Mahomedanii sunt împărțiți în suniți și šiiti.

Faimoasa Armada, flota de război a Spaniei, distrusă de englezi, se compunea din 129 unități, iar aceia a rivalei sale numai din 80 vase.

O frunză de rochie

Josephine Backer, care-și acoperă goliciunea numai c'o pană de struț, n'ar fi mulțumită dacă i s'ar oferi în loc, această frunză de palmier care crește în Sumatra.

În această frunză e destulă materie spre a croi o rochie, nu dintre cele moderne, cari mai mult descoperă, decât acoperă, ci dintre cele vechi, lungă și cu mâneci.

E adevărat că rochia n'ar fi prea trainică.

Reginele frumuseții din șapte țări întrunite la Paris, înainte de plecarea lor în America, la concursul internațional de frumusețe. Dela stânga la dreapta: reprezentanța Franței, a Italiei, a Germaniei, Angliei, Spaniei, Luxemburgului și Belgiei.

Incercări literare

AVIATOR

Aviator plin de avânt
Spre cer mă 'nalt în sbor
Disprețuiesc tărâțul pe pământ
Și nu mă tem că mor.

Ca gândul totdeauna dus
Eu am un singur dor
Să sbor mai repede, mai sus,
Și nu mă tem că mor.

Lăsând helicea să mă poarte
Prin spații fără nor,
Pândit neconținut de moarte
Eu nu mă tem că mor.

Pe drumul dintre cer și mare,
Neconținut eu vreau să sbor
Și 'n drumul meu spre soare,
Eu nu mă tem că mor.

Se 'ntâmplă însă câteodată,
Pe sus, în față să-mi apară,
Un chip iubit de fată
Și moartea mă 'nfioară.

Înfiorat atunci nespus
De moarte mă țin
Căci chipul ei pe sus
Îmi cere să trăiesc.

de elev av. PENESCU GH. PETRU

Decadența foot-ball-ului românesc

CONSTATĂRI

Foot-ball-ul românesc, înregistrează, în ultimii ani un fenomen curios: din cauze cari nu au format încă obiectul de preocupare al forurilor competente, sportul balonului rotund înregistrează un simptomatice regres, manifestat în deosebi prin afluența redusă care împetritează tribunele, de pe arenele altădată neîncăpătoare. Faptul necesită o analiză amănunțită.

Criza o constituie, după aparențe perioada de tranziție de la amatorismul mascat, existent în multe centre din România, la un profesionism vădit. Pilde multiple ne-au oferit diversele națiuni continentale, astfel că negarea cauzelor cari produc aceste efecte nu prezintă suficientă cheazășie de temei. În adevăr, o seamă de jucători băștinași au părăsit patria, atrași de-o pildă de mirajul ofertelor ademenitoare din străinătate. În țară, prea puține echipe „amatoare” își permit luxul retribuției unui jucător de circa 20.000 lei lunar. Astfel s'a renunțat în majoritatea cazurilor la serviciile unor vedete importante, diminuându-se carburajul echipelor. În atari condițiuni aducerea în țară a unor adversari redutabili, de clasă superioară, devine discreditantă. Publicul, căruia într-o vreme

când entuziasmul ajunsese la paroxism i s'au oferit spectacole extraordinare și jucători consacrați, în concertul european, nu mai acceptă un match de calitate obișnuită, simțurile sale necesitând diversități mai excitante. Din aceleași motive partidele denumite oficiale, desfășurate cu regularitate matematică, nu au darul să-i satisfacă cerințele. Capriciul masei imprimă epoci străduința spre progres, spre oferirea unor reprezentații periodice superioare.

Profesionismul, mercantilizarea sportului, atâta vreme cât acesta — eronat priceput de mase — este în funcție numai de contribuția materială a spectatorului, devine un mijloc salutar de regenerare. În realitate el este o ficțiune, un surrogat care contribuie și mai vârtos la îndepărtarea de idealul sportiv.

Actualmente, în ciclul evolutiv, ne aflăm la tranziția, care provoacă această criză.

După introducerea și experimentarea profesionismului, vom avea prilej a constata și veracitatea ultimei aserțiuni. Căzul este însă în funcție de timp, de foarte mult timp.

Vom avea puțința să revenim.

A. V.

Foot-ball-ul la Olimpiada din Amsterdam

Cei 11 campioni ai Americii de Sud sunt argentinienii, cari au sosit în Europa de câteva săptămâni și se antrenează aci. Ei par a fi favoriții la Amsterdam, întrucât în țara lor au bătut Uruguay-ul, campioana de până acum.

La alergările de cai

Publicul la alergarea Derby-ului

Cel mai bun jucător de foot-ball

Negrul Andrade, care în olimpiada din 1924, ca forward de dreapta, în echipa Uruguay, a fost cel mai bun jucător din toate echipele celor 22 națiuni concurente. Anul acesta Andrade va juca din nou.

Derby-ul pe Hipodromul dela Băneasa

Pe hipodromul dela Băneasa (București), s'a alergat săptămâna trecută premiul „Derby”, cea mai importantă cursă de cai. Fotografia noastră înfățișează pe învingător, jockeyul Csilag pe calul Ghiaur (grajdul Marghiloman).

Și în cele din urmă, ce s'a întâmplat?

NOUL CONCURS ORIGINAL AL „REALITĂȚII ILUSTRATE”

După succesul extraordinar pe care l'a avut concursul nostru: „Salvați pe un nevinovat de la moarte!” și celelalte concursuri ulterioare instituim acum un nou concurs care suntem încredințați că se va bucura de o primire nu mai puțin entuziastă din partea cititorilor: „Și în cele din urmă ce se întâmplă?”

Această întrebare mi-a fost pusă de un prieten nerăbdător, căruia îi istoriseam povestea de mai la vale. Și întrebarea ne-

răbdătoare a avut darul să ne sugereze ideea concursului de azi.

„Găsește singur sfârșitul logic al întâmplărei! — am răspuns prietenului meu; și voi dragi cititori desnodământul necesar al nuvelei noastre.

Dacă am fi în Anglia, țara cu valută forte, v'am oferi în lire sterline premiul pe care Banca de Nord îl acordă celui ce va descoperi pe un Prite. Mai săraci vom premia răspunsul cel mai bun cu aceea-

sumă în lei. Premiul al doilea va fi de 1000 lei; al treilea de 500.

Alte șapte premii vor consta din cărți. Intre răspunsuri identice hotărâsc sortii. Se va ține seamă nu numai de fond dar și de forma răspunsului.

Concursul începe Duminică 20 Mai și se termină la 1 Iunie. Alegerea celor mai bune răspunsuri se va face până la 10 Iunie, iar rezultatul concursului se va publica în numărul 22 al revistei, după 15 Iunie.

Soluțiile se vor trimite pe adresa: „Realitatea Ilustrată. Str. Sărindar 7, București”.

La vârsta de 30 ani, David Prite ajunge prim casier al băncii. Sosise deci momentul când își putea realiza planul pregătit de vreme îndelungată.

Acum 10 ani, când intrase în serviciul „Băncii de Nord”, ca registrator al casieriei, comitetul „Societății de Construcție a canalurilor” depusese la bancă, o sumă de 800.000 lire sterline. Fire răbdătoare și metodică, vreme de un deceniu, Prite s'a exercitat să prefacă semnătura directorului acelui comitet, și în cele din urmă izbuti cu o perfecțiune uimitoare.

O săptămână după ce fusese avansat, Prite înlocui modelul semnăturii originale, cu semnătura falsificată, adică cea scrisă de propria-i mână.

Banca rămase astfel în posesiunea unei iscălituri false.

După aceia Prite începu să scoată din banii „Comitetului”, câte 2000 până la 3000 lire, trimițându-i de fiecare dată pe la diferite bănci provinciale, în contul său propriu.

Desigur că jocul acesta periculos nu putea dura multă vreme; dar nici Prite nu era omul care să nu știe când trebuie să se oprească. În două luni dânsul avea 55 mii lire sterline, plasate pe seama lui. Era mulțumit. Prite era singur pe lume și n'avea legături cu nimeni. Dobânda sumei pe care și-o „agonisise”, din banii Comitetului, îi asigură o viață liniștită.

Imediat ce-și rotunji suma, Prite ceru un concediu, de 14 zile. Până la noul bilanț lu-

nar avea înaintea sa 30 zile, și până atunci nu era nici un pericol ca fraudă să poată fi descoperită.

În concediu, Prite plecă împreună cu prietenul său, tânărul Robert Ferril, nepotul directorului general al Băncii și ajutor de casier. Robert ținea foarte mult la Prite și colegii spuneau în glumă că după bancă, Robert iubește mai mult pe lume pe David Prite.

Cei doi prieteni plecară în munți și voiau să-și petreacă zilele de concediu făcând excursiuni, vânătoare, tenis și distrându-se cum se cuvine unor tineri serioși.

A doua zi însă, după ce descinseseră într-un hotel luxos, David intră în odaia lui Robert și îi arătă o telegramă cu următorul conținut:

„Marry rănită accident automobil. Rog vino imediat. Ana Damby”.

— Cine e Marry? întrebă Robert.

— Logodnica mea, răspunse David scurt.

Robert se simțea jignit că David îi ascunsese faptul că are o logodnică, totuși se despărți prietenește de Prite, care-i spuse:

— Cred că nu e nimic serios. D-nei Damby îi place să exagereze. Dacă nu-i grav, mă înapoiez în 2 zile. În tot cazul îți voi scrie...

Lui Prite i-au fost suficiente două zile ca să-și adune banii dela cele câteva bănci și să se imbarce apoi pe un vapor, care pleca în America de Sud.

A avut grije, înainte de plecare, să-și schimbe pe cât posibil înfățișarea. Dânsul era de statură mijlocie, cam uscățiv, cu o culoare a feței pământe, cu mustața mare, care-i acoperea buzele.

Pe vapor a apărut cu mustața rasă și se lupta să-și schimbe toate „semnalmentele”. Astfel bunăoară cei doi negi mici, pe cari îi avea deasupra sprâncenilor reușise să-i acopere cu părul roșcat, pe care-l tot rădea, spre a crește mai mare. Își luase o pereche de ochelari înrâmați și, decum ajunse la Montevideo, își procură câteva perechi de ghete, fasonate de un ortopedist. Deși tocurele epăreau tot atât de joase ca la ghetele obișnuite, înăuntrul lor avea o talpă, care-l înălța considerabil. Își schimbă și costumul, pe care de obicei îl purta de culoare întunecată. Deasemenea în locul gulerului înalt și drept, îmbrăcase acum unul îndoit și jos. Aproape vegetarian, și astfel slab, începu să mănânce multă carne, ceia ce-i produse în curând un pântec respectabil. Își tunse părul și-l purta acum lins și tras îndărăt, spre ceafă. Devenise în definitiv cu totul altul, și nimeni n'ar mai fi cunoscut, după 10 săptămâni, decând se stabilise în Montevideo, în bărbatul relativ înalt, ras, cu burlă, purtând ochelari și pieptănat lins, îmbrăcat în haine deschise, pe Prite, casierul Băncii de Nord, cel de statură mijlocie, slab, cu mustața stufoasă, și lungă, cu sprâncene groase, și îmbrăcat în haine întunecate.

Când se crezu destul de transformat, Prite se gândi să plece îndărăt, în Anglia. Deși căutat în toate porturile, și pe toate vapoarele, el putu sosi foarte liniștit la Londra. Ajuns aci străbătu orașul, până la o gară din partea opusă și luând trenul ajunse în târgușorul pe care și-l alesese, ca să-și petreacă viața liniștită, visată de dânsul de atâția ani...

Robert Firrel după ce-a petrecut câteva zile la hotelul unde descinsese, împreună cu Prite, neprimind nici o veste dela prietenul său, s'a înapoiat la Londra și a povestit unchiului său — directorul general — nenorocirea care se abătuse asupra casierului șef.

S'au mai scurs două săptămâni și Prite nu s'a înapoiat. S'a făcut bilanțul lunar și totul a eșit la iveală.

Președintele Comitetului „Societății de construcție a canalurilor”, când auzi despre sumele pe care le-ar fi ridicat, veni imediat la bancă și dovedi repede, că se dăduse o lovitură.

Pentru bancă, chiar dacă suma nu era prea mare, neplăcerea scandalului impunea să se facă totul, pentruca vinovatul să fie pedepsit. Într'adevăr această instituție care dura de 128 ani se bucura de o reputație deosebit de bună, tocmai din pricina funcționarilor cinstiți, pe care-i avea.

Comitetul Canalurilor a fost despăgubit și o întreagă armată de detectivi a fost mobilizată, pentru prinderea lui Prite.

Dar Robert a avut ideea cea mai bună: dânsul a propus unchiului său ca, în cronica ilustrată a evenimentelor, produsă săp-

tămănal în fața publicului, de casa de filme „Irridessohn”, să se dea, timp mai îndelungat, semnalmentele lui Prite. În felul acesta, toți spectatorii cinematografelor deveneau tot atâția dedectivi, cari să pună sub urmărire pe casierul delapidator.

Trecuseră 10 zile de când Prite se stabilise în micul său târgușor, când, după ce jucase tenis și luase masa, la hotelul unde stătea, se hotărî să se ducă la cinematograf. După 2—3 tablouri din jurnalul săptămânal, de odată apărură o inscripție, care avu darul să emoționeze pe Prite:

„Il cunoașteți? Il chiamă David Prite, a furat dela Banca de Nord 55.000 lire sterline. Cine-l va prinde, va primi 3.000 lire. Puteți deci câștiga această sumă, dacă veți fi cât de puțin atenți.

„Desigur că el și-a schimbat înfățișarea. Era stângaci și căuta să lucreze cu mâna dreaptă. Dar când e emoționat, sau mâniat, mișcă, fără voce, mâna stângă. Așa se întâmplă când joacă golf, sau cărți.

„Poate chiar în clipa aceasta se află alături de dv. Fiți atenți, și veți putea câștiga 3.000 lire”.

A doua zi, ziarele au fost pline cu această inovație. Deasemenea s'a discutat mult noul sistem de a prinde pe criminali, și la clubul pe care-l frecuenta Prite. Dânsul nu se prea simțea în apele lui, gândindu-se că de aci înainte va fi nevoit să se supravegheze, ca nu cumva la jocul de cărți să înfrebuinteze mâna stângă și să fie descoperit.

Peste o săptămână se duse din nou la cinematograf și regăsi însemnarea care-l interesă:

„Il cunoașteți?” Urma apoi textul din săptămâna trecută, însă cu un mic adaus:

„Dânsul are obiceiul să-și frece fruntea cu dosul mâinii, celace nu prea obișnuiesc ceilalți oameni. Fiți deci atenți! Poate că tocmai în această clipă se află lângă dv.”.

Prite a fost cuprins de mare emoție. Într'adevăr, dânsul are acest obicei, și astfel va putea fi prins.

Aceste anunțuri au făcut ocolul Angliei, și mai bine de un milion de detectivi amatori caută să găsească un stângaci, care-și freacă fruntea cu dosul palmei...

În săptămâna următoare, anunțului precedent i s'au mai adăugat o serie de amănunte:

„Are obiceiul să sucească șervetul cu a mândouă mâinile, când mănâncă. Fiți deci atenți, e vorba să câștigați 3.000 de lire sterline”.

Prite venea acuma regulat la cinematograf, în fiecare Luni. Își ținea mâinile în buzunar, iar mâna stângă și-o înfășura în batistă, pentruca nu cumva, întâmplător, să-și frece fruntea. El nu mai obișnuia să mănânce decât în odaia lui.

Iarăși putu să citească anunțul vechi:

„Il cunoașteți?”, unde după lunga expunere, a tuturor semnalmentelor și deprinderilor sale, se mai adăogase:

„Vocea lui e de bariton, dar când se mânie ridică glasul cu o octavă mai sus, și țipă ca un tenor.

„David Prite sforăie când doarme, dealtfel ca mulți alți oameni. Sforăitul său are însă o particularitate: începe ca un sforăit obișnuit, dar se termină în mod comic, șuerător și strident. Fiți deci atenți! acest sforăit vă poate aduce cele 3000 de lire sterline!”.

Prite știa că pereții odăii lui sunt foarte subțiri. Deaceia seara, când s'a culcat, s'a întors pe o coastă, — pentrucă i se spusese că numai cei cari dorm pe spate sforăie, — și și-a legat brațul drept, de marginea patului, așa ca să nu se poată întoarce. Deasemenea fiindcă știa că cine doarme cu gura închisă nu sforăie, și-a legat gura, cu un ștergar.

Era extrem de incomod și toată noaptea nu putu să adoarmă. Deabia în zorii zilei, căzu într'un somn greu și, când se trezi... era întins pe spate, și cu gura deschisă!

Se coborî foarte îngândurat, în hall-ul hotelului. Un prieten îl întâmpină și îi spuse în glumă:

„Noroc că ești destul de înalt și ai un

El are obiceiul să-și frece fruntea cu dosul palmei

pânțec solid, căci altminteri s'ar putea crede că ești Prite. Totdeauna te slujești de mâna stângă, când joci golf și-ți frece fruntea, cu dosul palmei. Numai câțiva centimetri de-ai fi mai scurt și dacă ai semăna mai mult cu fotografia lui Prite... poate aș încasa eu, cele 3000 de lire sterline”.

— „Decât să vorbești prostii, răspunse David Prite, încercând să se stăpânească, mai bine ai învăța să joci golf cum trebuie! Și simți plin de neaz, că vocea lui de bariton, trece cu o octavă mai sus, la note de tenor.

În luna următoare, la anunțul devenit celebru, și de care întreaga populație a Angliei era obsedată, s'a adăogat încă un detaliu: Era vorba despre părul des, pe care-l avea Prite deasupra sprâncenelor:

„El probabil, și-a ras acest păr, dar medicii sunt de părere că, din această pricină, ochii lui trebuie să sufere. Ei au devenit desigur roșii și sensibili, și astfel de bună seamă trebuie să viziteze pe oculiști. Și bărbierul ar putea observa locurile rase. Fiți atenți! Ușor puteți — cu atâtea semnalmente să câștigați cele 3000 lire sterline!”.

Când David Prite se înapoie seara acasă uitându-se în oglindă, observă că într'adevăr ochii lui erau roșii și că bărbierul ar putea lesne observa negii operați de deasupra sprâncenelor, pe care le rădea acum.

Prite abătut, se așază într'un fotoliu și

începu să mediteze asupra situației sale.

În definitiv ce se va întâmpla? Ce să facă dânsul.

Il lăsăm în această stare. Cititorii au acum cuvântul!

Motto: „Cumpărarea pianului e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină

o oferă renumele
excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58
ani, cei mai vesti-
ti depozit al
branșei

Reprezentantul

general al cunoscutei mărci

„Förster”

Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419

EBONITUL FABRICA DE TOCURI DE SCRIS

București Bdul Elisabeta N° 57

Secțiune specială pentru
reparat orice sistem de tocuri.

(25)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III

CAPITOLUL IX

Stânca

Câtva timp Naoh are dorința să lovească fiarele. Ura îi frământă sufletul. Și, străpungând cu privirea întunericul, ține gata o sulită ascuțită. Mai apoi, fiindcă ursul uriaș rămâne nevăzut, iar ursoaica stă departe, el se domolește, se gândește că ziua înaintea și că trebuie să ajungă în câmpie. Atunci, cu părere de rău, se îndreaptă spre lumină. Ea sporește la fiecă pas. Trecerea se lărgeste și nomazii dau un chiot, în fața nourilor mari de toamnă cari se rostogolesc în fundul orizontului, coasta abruptă, spinoasă, plină de piedici și pământul fără sfârșit.

Căci întreg ținutul le e cunoscut.

Din copilărie au străbătut aceste păduri, aceste câmpii de iarbă, aceste coline, au trecut prin aceste mlaștini, au poposit pe țărmul acestui râu, sau la poalele acestor stânci. Încă două zile de umblet și vor ajunge la mlaștina cea mare unde se adunau Ulhamrii după expedițiile lor de război sau de vânătoare și unde legenda tulbure le stabilea începuturile.

Nam prinse a râde ca un copil mic. Gaw întinse brațele cuprins de bucurie, iar Naoh, nemîșcat, simți renăscând într'însul atâta înăbușeală de amintire, încât pare că se cuprind în el mai mulți inși deodată:

— Vom revedea oardă!

Câte-și trei îi simțeau deacum prezența. Era amestecată în rămurilele de toamnă, se reflecta pe ape și prefăcea nourii. Întreaga înfățișare a ținutului era cu totul deosebită de a ținuturilor care se găseau acolo, înapoi, în nesfârșitul Răsărit meridional. Nu-și mai aminteau decât de zilele fericite. Nam și Gaw cari înduraseră de atâtea ori asprimea celor mai mari, pumnii lui Fauhm, cel iute la mînie, simțeau o bună stare fără margini. Priveau cu mândrie flăcările mici, pe care le păstrasera vii, printr'atâtea lupte, oboseli și suferințe. Lui Naoh îi păru rău că trebuie să jertfească, în peșteră, cușca lui: o vagă superstiție mai rămăsese în adâncul creierului său.

Oare nu aducea cu dânsul pietrele, care conțineau focul împreună cu taina de a-l face să țâșnească? Dar acum! I-ar fi plăcut să păstreze, ca și tovarășii săi, puțin din această viață strălucitoare pe care o cucerise dela Kzammis.

Coborîrea fu grea. Toamna înmulțise luncușurile și crăpăturile. Se ajutără cu securea și țeapa. Când ajunseră în câmpie,

ultima piedică era trecută, nu aveau decât să urmeze căi simple și bine cunoscute. Plini de nădejde, nu mai aveau atâtea luare aminte față de întâmplările nenumărate care înconjoară și pândesc pe cei vii.

Merseră până 'n spre seară: Naoh căută un cot al râului, unde voia să poposească. Ziua muri greoi în adâncul nourilor. O strălucire roșie se țără, tristă, și rău prevestitoare, întovărășită de urletul lupilor și de chelălăit prelung al câinilor: fugeau în haite, pâneau la marginea tufisurilor și păduricilor. Numărul lor mira pe nomazi. Fără îndoială vre-o pribegire de erbivore i-a gonit din ținuturile învecinate și i-a adunat pe acest loc bogat în prăzi. De bună seamă l-au secătuit. Urletele lor anunțau lipsa, înfățișarea lor o activitate febrilă. Naoh, știind că s' de temut, atunci când sunt în număr mare, grăbea pasul. Cu vremea se alcătuiră două cete. Spre dreapta erau câinii, la stînga lupii. Pentru că alergau pe aceiași urmă, din când în când se opreau amenințându-se. Lupii erau mai mari, cu ceafa groasă și carnoasă, câinii aveau de partea lor numărul. Pe măsură ce negurile mîncău inserarea, ochii aruncău mai multă strălucire: Nam, Gaw sau Naoh observău o mulțime de focuri mici, verzi, care se mișcau ca licuricii. Adesea nomazii răspundeau urletelor cu un strigăt prelung de război și se vedeau atunci sclipind toate aceste licăriri.

La început fiarele rămăseră la mai multe aruncături de sulită; cu cât creștea întunericul, ele se tot apropiău; se auzea mai lămurit sgomotul moale al labelor lor. Câinii părău cei mai îndrăzneți. Câțiva întrecuseră pe oameni. Se opreau deodată, săreau apoi cu un chelălăit ascuțit sau dădeau țărcoale cu violență. Dar lupii, neliniștiți prin faptul că se vedeau întrecuți, veneau cu toții împreună, cu urletele lor sfâșietoare. Cât p'aci să se ia la luptă. Câinii, strânsi unii într'alții, conștienți de puterea numărului lor, însuflețiți de sentimentul înaintării lor, stăteau mereu în frunte. O nerăbdare furioasă rodea măruntaele lupilor. Și în ultima filtrare de lumină a inserării, cele două oarde șovăiau, valuri de carne vie și svon prelung de scâncete.

Nu avu loc nici o învălmășeală. Câțiva dintre cei mai puțin aprinși, urmînd goana, pilda lor fu urmată. Alăturate, șirul de câini și cel de lupi se amenințau în noapte și foame. Urmărirea încăpățanată, cu timpul neliniști pe oameni. În fața apusului aproape negru, în mijlocul atâtor lovituri viclene, ei simțeau moartea.

O haită de câini, o lua înaintea lui Gaw, care umbla pe stîngă și unul dintre ei,

de mărimea unui lup, se opri, își arătă colții strălucitori și sări. Tânărul, nervos, aruncă țeapa. Ea se implantă în coastele fiarei, care începu să se rotească, urlând prelung; Gaw îl mîntui cu o lovitură de măciucă.

La strigătul de agonie, câinii se repeziră: o unire mai puternică decât a lupilor îi unea, și când unul dintre ei era în pericol, cutează să înfrunte și carnivorele cele mari.

Naoh se temea de atacul întregii haite. El chemă pe Nam și Gaw, spre a înfricoșa fiarele. Strânsi unul într'altul, nomazii rămăseră laolaltă; câinii mirați dădeau țărcoale în jur.

Dacă unul singur ar fi cutezat să se asărie, toți l-ar fi urmat și oasele oamenilor ar fi înălbit pe câmpie...

Cu repeziciune, Naoh svârli o sulită: un mâine se prăvăli, cu pieptul străpuns. Voezodul, apucându-l de picioarele dedinapoi, îl svârli în mijlocul lupilor, cari goneau pe dreapta.

Rănitul dispăru în învălmășeala, și mirosul de sânge, prada lesnicioasă, ațărându-le foamea, sălbătăciunile începură să sfășie această carne vie. Atunci, câinii uitară de oameni și se năpustiră cu toții asupra lupilor.

În vreme ce vîlmășagul se întetea, nomazii o luară la goană. Boarea umedă vestei răul apropiat și Naoh, din timp în timp, deslușea scipiri de oglindă. De două-trei ori se opri spre a-și căuta calea. În urmă, arătând o îngrămădire cenușie, care se înălța deasupra malului, dânsul spuse: — Naoh, Nam și Gaw își vor bate joc de câini și de lupi.

Era o stîncă masivă, care alcătua aproape un cub perfect și avea de cinci ori înălțimea unui om. Nu se putea ajunge la dînsa decât dintr-o parte. Naoh sui repede urcușul, căci îl cunoștea de mulți ani. După ce Nam și Gaw îl urmară, ei se găseau câte-și trei pe un podiș neted, pe care creșteau buruieni dese și chiar un brad, și unde treizeci de oameni puteau poposi în voie...

Acolo, în spre câmpia cenușie, lupii și câinii se luptau în neștire. Urlete sălbatic, plîns prelungi, sfășiau aerul umed; nomazii simțeau mulțumirea siguranței.

Lemnul gemu, focul svârli în sus, limbile sale roșii și fumul acru, o lumină strălucitoare se răspândi pe ape. Din stîncă singuratică se desfaceau două margini de țărm golaș; trestiele, sălcile și plopii nu creșteau decât mai departe; în așa fel că se lămurău toate lucrurile, până la douăzeci de svărlituri de țeapă...

Între acestea, animalele fug de lumină și se ascund, sau aleargă în spre foc, fascinate. Două cucuvele se înalță pe un copac, cu un țipăt funebru, un nour de fluturi se ridică în vârtej, în sbor nebun vrăbii gonesc pe malul celălalt, rațe turburate își părăsesc cuibul și se grăbesc spre întuneric, pești lungi se înalță din adâncimi, aburi argintii, săgeți de ivoriu, involburări aramii. Și lumina roșatică mai arată un mistreț bine legat, care se oprește în cale și care grohăie, un elaf mare, cu spinarea tremurătoare, cu ramurile lui date îndărăt; capul viclean al unui răs, cu urechile în trei colțuri, cu ochii aramii și sălbatici, ieșit la iveală între două crângi de fag.

Oamenii își cunosc puterile. Ei mănîncă în tăcere carnea friptă, bucuroși că trăiesc în căldura focului. Oardă e aproape! Înainte de-a doua inserare vor revedea apele mării mlaștine. Nam și Gaw vor fi primiți ca războinici: Ulhamrii vor afla vitejia lor, violența lor, răbdarea lor îndelungată, și se vor teme de dînșii. Naoh va avea pe Gamm-la drept răsplătă și va fi conducător după Fauhm... Sângele fierbe într'înșii de nădejdi, și dacă gîndirea lor e domoală, instinctul e viu, plin de chipuri adânci și lămurite. Au tinerețea unei lumi care nu se va mai întoarce. Totul e mare, totul e nou... Ei înșiși nu simt niciodată sfârșitul ființei lor, moartea e mai degrabă o poveste spăimîntătoare decât o realitate. Se tem de dînsa numai pe neașteptate, în clipele groasnice; apoi ea se îndepărtează, se pierde în adâncul energiei lor.

(Citiți urmarea în numărul viitor)

Rubrica Cinematografică

Anna May Wong în Germania

O nouă stea pe ecran, rusoaica Anna Sten, în noul film rusesc: „Cum plânge și râde Moscova”

Dolores del Rio, frumoasa și renumita stea a ecranului american, vrea să se despărță de soțul său.

Din Hollywood a sosit în vizită la Berlin, pentru timp mai îndelungat, — deoarece este angajată pentru turnarea unui film, celebra artistă chinezoaică: Anna May Wong. Ilustrația noastră o înfățișează împreună cu regisorul ei Eichberg. Anna May Wong e o frumusețe asiatică, cu păr de-un negru albastrui, cu trăsături delicate. Ea joacă neobișnuit de natural.

Filmul care se lucrează se pretrece la Constantinopol, într'un varieteu. Aci Heinrich George — care are rolul unui aruncător de cuțite — părăsește pe sărmana iubitoarea May Wong, pentru blonda Mary Kid, în film o femeie crudă și de nimic.

Poate că în realitate Heinrich George n'ar fi procedat astfel, dar în film... trebuie.

Regisorul Eichberg

Zero la Monte-Carlo

Pentru noi, zero e nimicul nesfârșit, e negațiunea a tot ce există.

Tot zero e și numărul de sute de milioane — nu numai când e așezat după o cifră însemnată, cum ar fi în cazul lui 18 spre a forma 180.000.000 franci francezi — dar și când înscris pe masa verde a cazinoului dela Monte Carlo, oprește pentru bancă toate mizele ruletei.

În felul acesta cei 180.000.000 franci beneficiu net, realizat la jocuri, în cazinoul dela Monte Carlo a putut fi repartizat la cei trei acționari (numele nu se spune). Pierre de Monaco se mulțumește totdeauna cu 40 la sută din câștig.

Oaspeții au pierdut — din cauza aceluia zero — mult mai mult decât 180.000.000 franci, căci cei 40.003 vizitatori câți au fost, au lăsat la casa de joc peste 300.000.000 franci francezi (circa două miliarde lei), dar restul sumei a fost cheltuit de între-

prindere, cu cei 3000 de funcționari și salariați și dați în cheltuelile de reprezentare.

În scaunele vâpsite cu albastru, ale terasei cazinoului, stau reprezentanții dolarilor și ai lirei sterline, însoțiți de un număr neobișnuit de mare de femei (lucru ce se poate observa numai din apropiere, căci dela distanță reprezentantele sexului frumos nu se pot deosebi de fel de cei ai sexului urât). Zero-zero, așa sună și strigătul pescărușilor, care-și cer dejunul pe terasa cazinoului din Monte Carlo. Prin acest strigăt se deosebesc de colegii lor, îmbrăcați tot în pene și gugutori, porumbeii, cari au fost — încă mai demult — în schimbul unui preț mare — împușcați sau chiar scăpați. De teamă, să nu le vie și lor rândul, pescărușii s'au mutat pe terasa cazinoului dela Jetée.

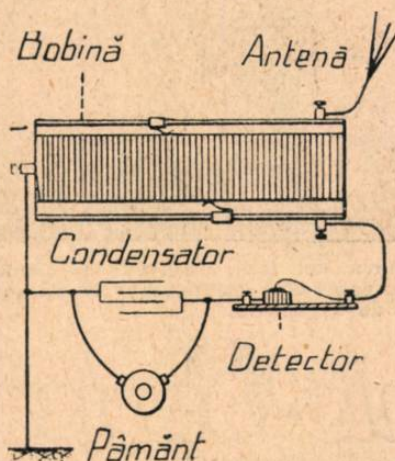
La Monte Carlo se ochește mai departe porumbei și... zero.

Rubrica de Radio

Invățați să vă construiți singuri, aparatul radiofonic

Din cele arătate, în numerele anterioare, ale „Realității Ilustrate” rezultă că undele emise de un post de emisiune pot fi prinse cu o antenă de sârmă, decelate (observate) cu ajutorul unui detector și prezentate simțurilor noastre printr'un telefon.

Nu e destul însă ca noi să aflăm că în aer există sau nu unde. Este important să putem deosebi diferite calități de undă și percepe sunetele, așa cum au fost emise.

Post radiofonic elementar

Pentru aceasta e nevoie:

1) de o bobină de acord.

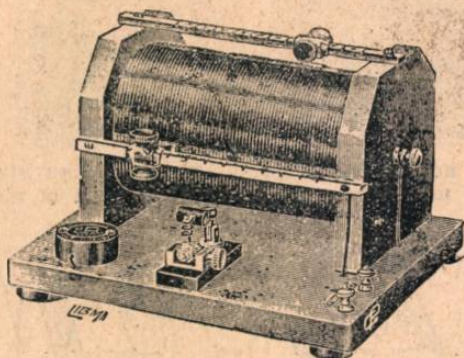
Se fac astăzi bobine de acestea în mai multe feluri. Cele mai întrebuințate sunt bobinele în formă de „fund de coș” și bobinele în formă de „fagure de albine”.

Bobinele de acord prelungesc antena cu atât încât lungimea căpătută să fie în raport simplu cu lungimea undei emise. Prin schimbarea acestor bobine putem acorda aparatul nostru cu diferite lungimi de unde.

Dar bobinele singure n'ar fi de mare ispravă. E nevoie încă, pentru obținerea acorului de condensatori.

2) Condensatorii folosiți în radiofonie sunt de două feluri: a) condensatori fixi și b) condensatori verticali.

Dacă legăm detectorul de bobină, pe aceasta o legăm de antenă și pământ, iar în circuit introducem — după cum se vede în schemă — condensatorul și telefonul, vom obține primul post radiofonic, cel mai simplu care poate sluji la prinderea diferitelor unde, când sunt transmise cu destulă intensitate.

Ilustrația noastră reprezintă postul de recepție cu galenă construit, după schema noastră. Acest aparat e aparatul de bază. Celelalte sunt modificări, perfecționări ale acestuia.

Într'adevăr bobina de acord se poate înlocui cu două selfuri (bobine de self construite în formă de fagure) iar în afară de condensatorul fix se poate adăuga și un condensator variabil. Dacă detectorul va fi o lampă cu trei electrozi, avem un post selectiv și cât se poate de bun.

Deoarece la un asemenea post e nevoie de acumulatori și baterii anodice, lăsam descrierea aparatului pentru numărul viitor.

Un tată își găsește fiul, după 13 ani, cu ajutorul radio-amatorilor

Aviatorii germani cari au trecut Oceanul Atlantic, — după cum se știe — au aterisat forțat pe Greenly Island, o insulă înghețată a Canadei.

Aci a venit întru întâmpinarea lor — printre alții — și aviatorul Duke Schiller.

Faptul acesta a fost relatat în ziare și atunci d. Theodor Schiller, un refugiat din Rusia, care trăiește la Zagreb, a rugat revista Radio-welt, din Viena, să cerceteze dacă nu cumva acest Duke Schiller e fiul său, dispărut din anul 1915.

Revista Radio-Welt a publicat un anunț cerând amatorilor de radio să ajute bietului tată.

În străinătate, nu numai că se îngăduie orcu să-și instaleze aparat de recepție radiofonică, dar se permite și montarea — de către amatori — a aparatelor emițătoare, pe lungimi mici de undă.

Amatorul emițător E. A. K. Y., a trimis imediat, cu aparatul său un mesaj prietenilor din America și aceștia i-au răspuns — bineînțeles tot prin radio — dând relațiuni precise despre Duke Schiller.

În câteva zile d. Theodor Schiller din Zagreb a putut afla, celace-l interesa și

ajutat de amatorii de radio, el poate, pleca azi să-și regăsească fiul pierdut acum 13 ani.

Hazuri

CONFIRMARE

Nici odată n'o să uit mura prostească pe care ai făcut-o, când îmi cereai mâna.

— Cred că tot nu păream atât de prost, pe cât eram de fapt.

RĂSPUNS PROMPT

Un preot spiritual, la un banchet, spune vecinei sale o doamnă tânără: „Biblia ne învață că bărbatul a fost creat înaintea femeii. Eticheta socială cere însă, să dăm întâietate femeii. Cum s'a putut oare ca bunul Dumnezeu să creeze pe bărbat mai întâi?”

„Foarte simplu, domnule preot”, — răspunse doamna, fără a pierde prezența de spirit — oricine vrea să creeze o operă perfectă, face mai întâi o schiță.

Radio-Suplimentul „Realității Ilustrate”

Revista noastră își va mări în curând formatul actual, apărând cu un supliment de radio: „RADIO — SUPLEMENTUL „REALITĂȚII ILUSTRATE”.

Acest supliment de 4-6 și 8 pagini săptămânal, va cuprinde: programul oficial pe o săptămână înainte, al tuturor posturilor de emisiune din Europa, câte pot fi prinse cu un aparat mare, la noi în țară; informațiuni radiofonice; instrucțiuni pentru începători; perfecționări de aparate; recepție și emisiune, ecouri din lumea radiofonică; comunicări; discuții între cititori; anecdote din istoria radiofoniei; etc. etc.

Astăzi când radiofonia, acest admirabil instrument de civilizație, a luat — în toate țările — avântul considerabil pe care-l vedem, se cuvine ca și în România să se facă ceva mai mult, decât s'a făcut, pentru popularizarea celui mai modern mijloc de comunicație între oameni.

Iată ce a determinat hotărîrea noastră, care se va transforma în fapt, la începutul lunii viitoare.

„Realitatea Ilustrată” a și angajat, pentru suplimentul său radiofonic, un număr de colaboratori specialiști.

A început sezonul zborurilor transoceanice.

(Simplicissimus-München)

„De ziua ta îți dăruiesc 18 perle, numărul anilor pe cari îi împlinești.”

„Numai 18?”

„Dar mama ta îmi spune că azi împlinești deabia 18 ani...”

„Doamne! N'o știi pe mama? ea uită atât de lesne!”

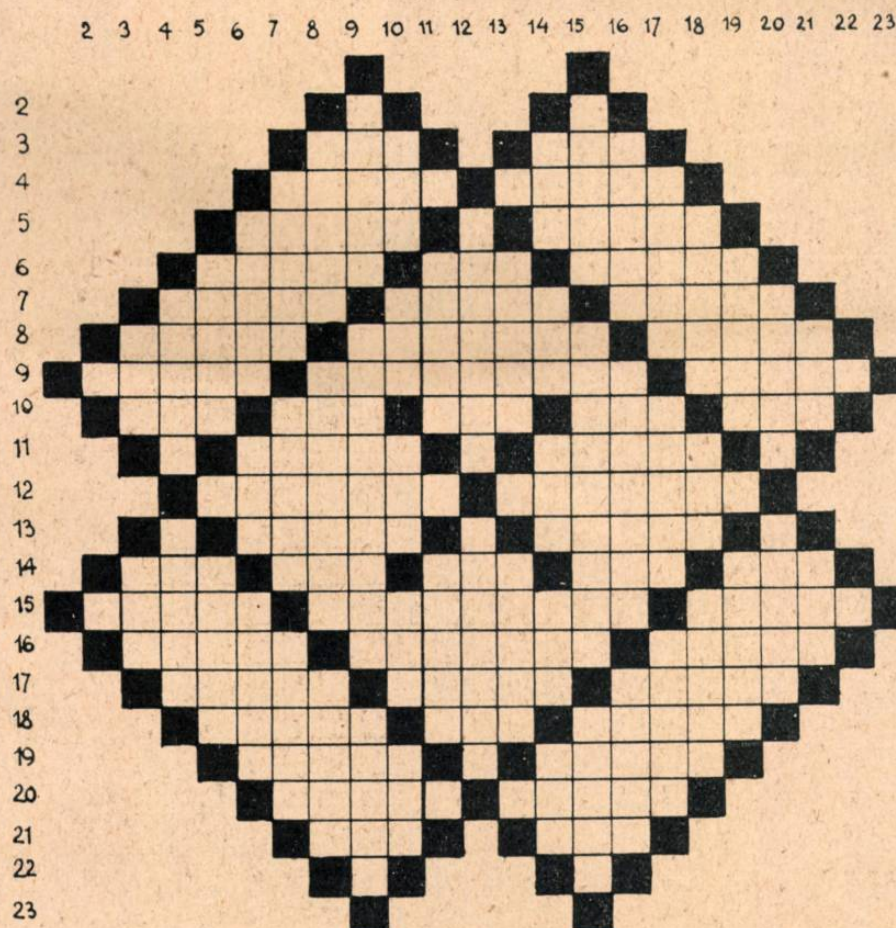

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1

Cuvinte încrucișate, trimise de M. Ștefănescu Tighina

(10 puncte)

Orizontal : 2) Consoană; 3) Intuneric (fig) — Guvernatorul unui ținut în Austro-Ungaria; 4) Secretar la o Universitate — Zece topuri de hârtie; 5) Vas de sticlă — Consoană — Munte în Asia; 6) Aparamentul rezervat Doamnei și femeilor curții (od) — Desert (fig) Titlul unei demnități eclesiastice; 7) Târg — Bordeiu — Plin de lut; 8) Surprins — Relativ la mamele — Fluviu în Turkestan; 9) Căldare mare de spălat rufe — Fără conture — Insemnat; 10) Providență (fig) — Deslușit — Față — Apucătură ridiculă (fig) — Animal; 11) Consoană — Adunare — Vocală — Caracudă — Consoană; 12) Se zice de călugării ce se închină numai la o mănăstire — Brodac; 13) Consoană — Titlu onorific la Turci — Consoană — Varietăți de grâu — Consoană; 14) Fluviu în Europa — Parte integrantă (fig) — Arbust — Fluviu în Africa — Personaj Biblic; 15) Ce ține de câine — Mizerie — Necioplit (fig); 16) Plantă — Ceeace face pronunțarea armonioasă — Arbore din India; 17) Apucătură capricioasă — Client — Carte sfântă la Mahometani; 18) Situațiune din care nu se poate ieși (fig) — Crustaceu — Unitate de greutate; 19) Sfânt (fig) — Consoană — Râu în România; 20) Ochiu de mare — Bucată; 21) Listă — Pronume; 22) Consoană — Consoană.

Vertical : 2) Consoană — Consoană; 3) Plantă — Ogor; 4) Compozitor francez (1838-1875) — General Atenian; 5) Sac de păr de capră — Consoană — Nume masculin; 6) Crap — Sultan — Operă de V. Bellini; 7) Hoț de mare — Funcționar public — A aplană (Mold); 8) Poteraș — disprețuit —

Păzitor de rău; 9) Multime — Figură retorică — Anotimp; 10) Animal — Stofă de lână fină — Torent (fig) — Pasăre — Scop; 11) Consoană — Pesmet moale — Vocală — Piatră scumpă — Consoană; 12) Brânză — Strălucit; 13) Consoană — Artist de cinema — Consoană — Interval de timp — Consoană; 14) Petrecere — Sedere statornică (fig); Un fel de gabrioleță — Foite fine de metal Personagiu Mitologic; 15) Fără lustru — Văgăună — Oțel întrebuințat de podoabă; 16) Chimist suedez (1833-1896) — Asuprire — Boală de dinți; 17) Lipsit de sgomot — Intermediar (fig); 18) Profet ebru — Fiul lui Adam — Faimos demagog (1744-1793); 19) Fericire — Consoană — Gramatic latin (sec. IV); 20) Pasăre — Soldat nou; 21) Tărm — Nerod; 22) Consoană — Consoană.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iunie cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 16, 17, 18 și 19 va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 25 Iunie 1928.

Joc No. 2

Trimis de V. Turculescu, Craiova
(10 puncte)

Orizontal : 2) Oraș în Ungaria; 4) Oraș în Grecia antică; 8) Imitațiune exactă; 9) Care ajută; 10) Animal; 11) Cetate în Siria; 14) Capsulă; 15) Fiul lui Isac; 17) Fluviu în Europa; 19) Pronume; 20) Materia ce se prinde de lână la spălat; 21) Secol; 22) Nume feminin; 23) Insulă în M. Mediterană; 25) În muzică (invers); 26) Oraș în Chaldea; 27) 2 litere din: escadron; 28) Haină țărănească; 29) Pană de despicaț lemne; 30) Ființă; 31) Monedă romană; 32) Pronume; 33) Numerar.

Vertical : 1) Oraș în Oceania; 2) Cărți sacre ale Indienilor; 3) Rege al Spartei (398-361 a. Cr.); 4) Pronume; 5) Familie bizantină (1221-1261); 6) Monedă veche; 7) Pronume; 12) Regina Egiptului (67-30); 13) Cronici; 14) Oraș în Europa; 16) Poet latin (sec. III a. Cr.); 18) Ucenic al lui Issus; 24) Haină bărbătească; 29) Împărat roman (361-363); Alt nume al Cybele; 31) General spaniol (1508-1582); 32) Pronume.

Revista „Realitatea Ilustrată” și-a mutat redacția și administrația la București, Rugăm ca de aci încolo orice corespondență pentru revistă să fie adresată în str. Sărin-dar No. 9, București. Telefon 7/69.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărin-dar 9
Telefon 7/69

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate de an „ 170
Pe trei luni „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 85
Jugoslavia și Cehoslovacia . . . lei 500

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

Dansul căderii

Ultima senzație londoneză o formează baletul soților Merton și Balliol, dela varietenul „Ciro”. De pe un balcon situat la 7 metri și jumătate deasupra partenerului ei, dansa toarea se aruncă jos și e prinsă în brațe de cel care o așteaptă. Nu există rețea de siguranță și astfel figura îndrăzneată de acro bație a acestor dansatori stârnește admirația spectatorilor.

20 PAGINI

REALITATEA

ANUL II. No. 19
27 MAI, 1928

Ilustrații

Apare totdeauna Duminică
Sub direcția unui comitet

UN SOL INTR'ARIPAT

Șurătorul francez care a adus salvarea Franței la serbările aviației din București

„Contele Ionesco“

Personajul care, timp de două săptămâni, a dat de lucru guvernului britanic și a alimentat coloanele presei mondiale, e un compatriot, contele Ionesco. Personajul e perfect cunoscut la noi și totuși, — aghiotant al ex-prințului Carol, — urmărește schimbarea unei ordini de lucruri în România aceasta care, cunoscându-și poate dușmanii, nu-și cunoaște prietenii.

Dovadă că nu știa de existența contelui Ionesco.

Domnul, totuși, există. Domnul e un aventurier de calibrul tuturor domnilor cari, trecând frontiera, devin prinți și baroni.

Categoria ne-a interesat și-am mai scris despre ea.

Nu de mult, la Paris, a fost reprezentată comedia unui reputat autor care își botezase eroina, — o aventurieră, — cu nume românesc. Ii spunea Zina, sau cam așa ceva, și-o decreta contesă. În „L'Homme qui assassina”, romanul lui Farrère, un tip de secătură poartă deasfideri un nume românesc. Iar exrocii, cocotele, prozeneții și peștii din lucrările altor scriitori streini, au nume românești și poartă neapărat blazon.

Întâlnind astfel de eroi în paginile cărții lumea se indignează și crede că autorul intră în categoria celor cari ne dușmănesc sau cari nu ne cunosc. Decât că indignarea e desmițită de înșiși secăturile cari se comportă aiurea în chip nerușinat.

Indivizii aceștia trădesc din expediente, se introduc în familii, se recomandă baron de Poppesco sau conte de Ionesco, toarnă minciuni cu ghiotura, tapează, șterpelesc niscai argintării, trag ochiade cucoanelor și dispar cu subretele.

La hoteluri se prezintă cu aceeași morgă, rețin apartamente, trădesc pe picior larg, se dau pe lângă americanele bătrâne, acordă bacșișuri princiare, și nimeni nu știe deocamdată că nobilul balcanic se împrumută de la portar, că nu achită nota așteptând bani de-acasă, până când într-o noapte baronul, contele, prințul valah, — pus sub discretă supraveghiere, — a coborât, nu pe scara de marmură, ci... pe burlan.

Femeile sunt și ele prințese, dau târcoale mesei de joc, ramolitului cu franci mulți, tânărului fără experiență, și ajung pe mâna procurorului pentru o vulgară potlogărie.

Gazetele fac zgomot, lumea discută, un romancier copiază eroul sau eroina. Citiitorul român ia cartea și, firește, o zvârle indignat. Suntem calomniați. Suntem cunoscuți într-o lumină falsă. Autorul nu ne cunoaște.

...Nenorocirea e că ne cunoaște.

Ne cunoaște nu prin ce avem bun ci prin contele Ionesco despre care vorbesc ziarele, și prin alții ca el cari au dat de lucru guvernelor și judecătorilor de instrucție de aiurea, care au trecut prin saloane distinse și prin pușcării ordinare.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Meetingul de aviație, organizat la începutul săptămânii, în Capitală, a însemnat o sărbătoare, — sărbătoarea științei și a curajului. Experiențele făcute sub ochii specialiștilor și ai publicului numeros au dovedit că aviația noastră a ajuns la un stadiu de progres lăudabil, — progres care justifică mari speranțe în ea.

Un eveniment a însemnat vizita celor doi campioni, stăpâni ai aerului, Coste și Lebrich, cari au plecat Duminecă dimineața din Capitala Franței și au ajuns Duminecă seara în Capitala noastră.

Au fost purtați pe braț și ovaționați călduros.

Din nefericire, ziua aviației a fost marcată și de un accident: un plutonier pilot s'a prăbușit la pământ, rămânând mort pe loc.

O zi de reculegere, de pioasă aducere aminte: Ziua Eroilor...

Urcări neobișnuite la bursă, manevre dejuicate cu promptitudine.

Capitala a avut câteva zile, ca musafiri, tineretul școlar venit din toate unghiurile țării la concursul anual al societății „Tinerimea Română”.

Portul țărănesc al tineretului a adus o notă de lumină și tineretă în uniformitatea cenușie a Bucureștilor. Păcat că nu se pune mai mult preț pe vizita aceasta a vlăstarilor fragede cari nu sunt inițiate în tot ce Capitala poate avea și poate oferi.

A încetat subit din viață, la Budapesta, ministrul României în capitala Ungariei, Traian Stârcea.

Surprinzător și îmbucurător pentru liniștea Europei, rezultatul alegerilor din Germania unde partidele de stânga, doritoare de pace, au raportat un succes covârșitor.

Un fapt semnificativ e reîntrirea lui Venezelos în arena politică a Greciei. Criza politică de acolo evoluează spre constituirea unui guvern prezidat de marele cretan.

Clara-viziune, în fața tribunalului

Elsa Günther-Geffers din Insterburg (Germania), a fost chemată în fața justiției fiind acuzată că — sub aparența supranaturalului — comite escrocherii.

De ani de zile ea pune pe păgubași pe urma hoților, căzând într'un somn adânc în timpul căruia subconștientul ei se poate deplasa în timp și spațiu și dânsa povestește ce vede.

Martorii la acest proces — care a stârnit mare valvă în Germania — au depus cu toții favorabil. Tribunalul s'a hotărât să facă o experiență nemai pomenită în analele justiției. Elsa Günther trebuia să dovedească dacă poate într-adevăr să relateze întâmplări necunoscute de dânsa.

Ilustrația noastră înfățișează pe doamna Günther-Geffers în stare de transă inconștientă de profesori și doctori specialiști: (dela stânga la dreapta) prof. dr. Nippe, dr. Kröner și dr. Thomer.

În sala de ședință au rămas foarte puține persoane. Elsa Günther a căzut în transă, în mai puțin de două minute, privind fix un chibrit. Apoi a dat relații asupra unui furt de argintării, întâmplat în Februarie, la moșia Henssel, și despre care tocmai se raportase tribunalului.

Deși acuzată, nu fusese niciodată la Henssel, și nu avea de unde ști despre cele întâmplate acolo, dânsa a descris cu destulă precizie moșia, conacul, mobila și pe cei doi proprietari. După o oarecare efort, a spus și numele lor: von Reibnitz. A arătat în somnul ei că vede clar pe criminal, turnându-și vin într'un pahar și mâncând o bucată de carne rece găsită într'un dulap. (Toate aceste lucruri corespundeau faptelor).

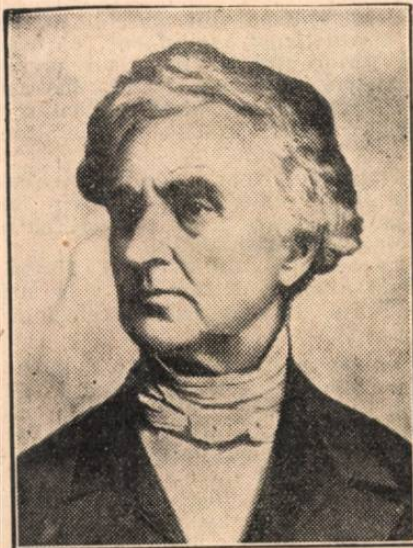
Puterea aceasta a clar-viziunii făgăduiește să poată fi folosită de oameni.

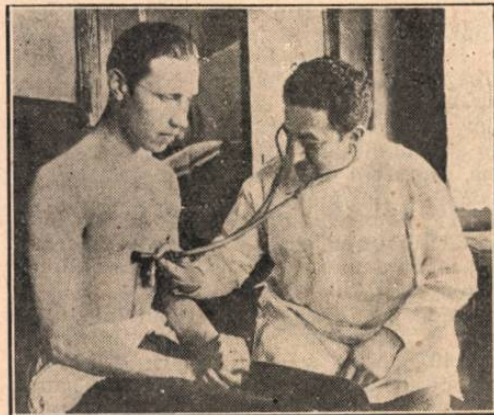
Inaugurarea școlii de gospodărie din Tărtășești în prezența A. S. Prințesa Elena.

OAMENI FAPTE SI IDEI

ANIVERSAREA A 125 ANI DELA NAȘTEREA MARELUI CHIMIST JUSTUS LIEBIG

Savantul s'a născut la 11 Mai 1803 în Darmstadt și e unul dintre cei care a pus bazele chimiei moderne. Mai ales i se cuvin lui toate cunoștințele pe cari le avem asupra îngrășămintelor.

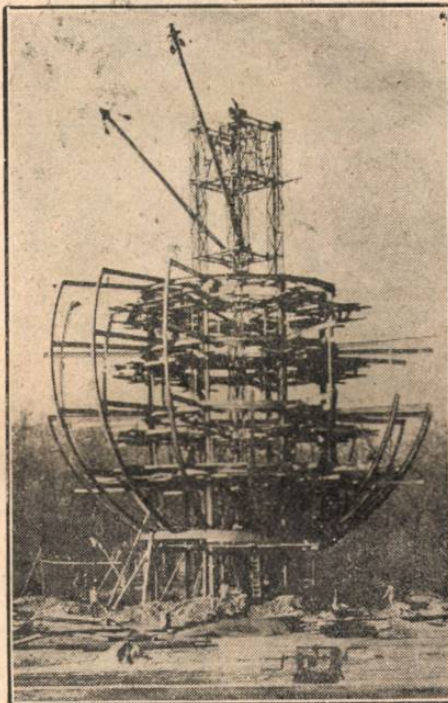

Singurul om din lume, care are inima „în partea dreaptă”, este tânărul José L. Navarro din Los Angeles

FOSTUL CONDUCĂTOR AL REGIMULUI ROȘU ÎN UNGARIA, BELA KUHN, care trăia de câțva timp la Viena sub masca unui droghist și a fost acum arestat, pentru înapoare nepermisă în țară și identitate falsă.

Prima casă sferică

Prima casă sferică din lume se construiește, în anul acesta, la Dresda

Nu-i o jucărie de copil: e noul pensionar al grădinii zoologice din Berlin.

Venitul Cazino-urilor

Cazinourile franțuzești cu jocuri de hazard, au avut în 1927 un venit net de 388 milioane de franci, din care Cannes 51 mil., Nizza 44, Biarritz 42 și Deauville 42 mil.

Frumoasele Europei în America

La 2-5 Iunie a. c. va avea loc concursul mondial de frumusețe, în orașul Halvestone din Texas, Statele-Unite. „Frumoasele” — în număr de șapte — alese în Franța, Belgia, Anglia, Italia, Germania, Spania și Luxemburg, se și află în drum spre Halvestone. La plecarea lor din Paris, unde au fost sărbătorite într-una, timp de o săptămână, concurențele au declarat că obținerea sau neobținerea premiilor, nu constituie pentru dânsle o chestiune de viață sau de moarte. „Frumoasa” franceză a spus: — Dacă nu voi obține premiu, în tot cazul mă voi alege cu amintiri frumoase.

Concurențele însoțite de mamele lor, călătoresc cu vaporul „Cuba”.

Metode noi în gimnastica copiilor

„Scara pentru picioare slabe”, mijloc de a preveni boala engleză.

În apropierea Parisului, din pricina ploilor torențiale dela începutul acestei luni, s'au produs inundații. Armata a dat ajutor populației din ținuturile inundate. Ilustrația noastră arată soldați care ajută ca o familie să se mute.

Un asasin-filantrop

Milionarul american Penzendorfer, odinioară erou al unui proces senzațional de omor, a cumpărat acum la New-York o mare întreprindere industrială, în care nu va angaja ca lucrători decât pe foștii deținuți și ocnăși. Penzendorfer are astăzi o fabrică-atelier de tâmplărie unde lucrează 40 muncitori și cinci funcționari — toți foștii lui camarazi de ocnă.

Acum 25 de ani, tânărul Penzendorfer, proprietar al unei fabrici din Filadelfia, certându-se cu socrul său, într'un acces de furie l-a ucis cu un topor, spărgându-i capul. Jurații l-au condamnat pentru omor premeditat, deoarece au constatat că toporul se afla în casă, adus din timp.

Pedeapsa cu moarte prin spânzurătoare i-a fost înlocuită cu munca silnică pe viață pentru că toată presa a scris împotriva spânzurătorii ca unealtă de omucidere „legală”.

Mai apoi aceiași presă a început o campanie în favoarea condamnatului, arătând că bătrânul omorât a fost om rău și hărățos: avea peste 70 de ani, deci omorul nu i-a scurtat prea mult viața, etc...

Fiind la ocnă, Penzendorfer a învățat tâmplăria și electromecanica. Lucra foarte frumos. Făcând apoi două invențiuni tehnice, a obținut și patentele respective, deoarece în Statele-Unite nu există lege care să nu permită unui ocnăș de a-și patentă invențiunile.

O fabrică îi cumpărase o invențiune, plătiindu-i 50.000 dolari.

După 20 de ani, Președintele Statelor-Unite a grațiat pe Penzendorfer de restul pedepsei. Devenit liber, Penzendorfer a hotărât să lucreze înainte numai cu ajutorul foștilor criminali, folosindu-se de cei 50.000 dolari cari depuși la bancă se dublasera între timp.

Pălăria lui Napoleon la licitație

În faimoasa sală de licitații publice, din Paris, hotel Drouot, au fost scoase în vânzare, zilele trecute, mai multe obiecte de îmbrăcăminte ale lui Napoleon. Pălăria și aceste vestimente au fost cumpărate, — după cum atestază certificatul de garantare autenticității, — de un anume Guillot, pe la sfârșitul anului 1814, la Constanța, (Elveția) de la un servitor al lui Napoleon I.

150 ani dela moartea lui Voltaire

La 30 Mai se împlinesc 150 de ani dela moartea marelui gânditor și scriitor francez Voltaire.

Bustul lui Voltaire de Houdon (Louvre Paris)

Inconjurul lumii în 44 de zile

Palle Huld, un copil, — deabia a împlinit 15 ani — a isbutit să arate lumii întregi, că în veacul nostru, cu mijloacele de locomotie de care dispunem, se poate face inconjurul pământului, într'un timp mult mai scurt decât i-a trebuit lui Phileas Foog, eroul lui Jules Verne spre a face același lucru.

Cu prilejul centenarului marelui scriitor francez, ziarul danez „Politiken”, cu asentimentul guvernului, a fixat un premiu pentru tânărul de 15 ani care va lua asupra-și să înconjoare globul în mai puțin de 80 de zile câte i-au trebuit lui Philleas Foog.

Pelle Huld, deși foarte tânăr, e chipș, are 1.70 înălțime, umeri largi, o privire limpede și pătrunzătoare, tenul bronzat, cu un cuvânt e tipul sportmanului.

La întoarcere din minunata lui călătorie, Palle Huld a fost sărbătorit în chip strălucit, la Paris, de camarazii cercetași de-o vârstă cu el.

Dealtminteri pretutindeni tânărul Huld s'a bucurat de o primire călduroasă și în special în Japonia a fost tratat cu un entuziasm de nedescris. În călătoria sa, Palle Huld n'a luat cu dânsul decât o cămașă și o perie de dinți. El nu s'a slujit de alte mijloace de locomotie decât trenul și vaporul și niciodată n'a apelat la avion, care ar fi însemnat folosirea unui mijloc necunoscut în romanul lui Jules Verne.

Dela Copenhaga Huld a plecat la Londra unde a fost primit de d. Boden Powell, șeful cercetașilor din toată lumea. De aici a mers la Glasgow, spre a trece Atlanticul. A străbătut Canada și prin Oceanul Pacific a ajuns în Japonia. Din Japonia, prin Corea a ajuns în China și parcurgând această țară, Siberia, Rusia, Polonia și Germania, s'a înapoiat la Copenhaga.

În Japonia contele de Sano, șeful cercetașilor japonezi, a dăruit lui Huld o copie de pe ceasul împăratului. Acest ceas, se spune, c'ar avea darul să facă pe cel care-l posedă, să nu piardă niciodată trenul și tânărul „globe-trotter” declară că decând i s'a dăruit ceasul el n'a scăpat vre-un tren. Indieni deasemeni au primit cu multă prietenie pe Huld.

De unde pe Phileas Foog, eroul lui Jules Verne, călătoria în jurul pământului, l-a costat 19.000 lire sterline, pe Huld nu l-a costat decât 5000. E adevărat că în banii noștri această sumă face circa patru milioane lei.

Tot timpul Palle Huld a fost deplin sănătos, n'a avut de suferit nici de foame, nici de sete, de frig sau de căldură, și la înapoiere era cu 7 kg. mai greu decât la plecare. După ce a isbutit să străbată în patruzeci și patru de zile pământul, să parcurgă adică o distanță de 32.000 kilometri, Huld a venit la mormântul lui Jules Verne, la Paris, să depună un mănunchiu de flori pe mormântul aceluia care a fost cel mai minunat profet al vremurilor de progres pe care le trăim.

„Ai plânge dac' aș muri?”
„Desigur, dragul meu! Doar știți că plâng pentru orice fleac!”

Elevii școlii superioare de comerț No. 2 din București, sub conducerea profesorilor, au făcut o excursie în Italia.

Fotografia noastră a fost luată la recepția primăriei din Genua. În mijlocul grupului: Sig. Podesta al municipiului, d-na și d. consul Tomellini, d. C. Xenî, fost ministru, I. Constantinescu, directorul școlii și marchizul Garibaldi.

Solemnitatea pioasă dela Mircești

Sâmbătă 19 Mai, a avut loc la Mircești, o pioasă solemnitate. Rămășițele pământești ale marelui poet Vasile Alecsandri au fost strămutate din cripta dărăpănată în care zăceau, în mausoleul, anume cădit, de ministrul artelor.

Fotografiile noastre, luate cu acest prilej, înfățișează:

Locul în care a stat până acum sicriul cu rămășițele poetului. (În față bătrânul veteran „Peneș Curcanul”),

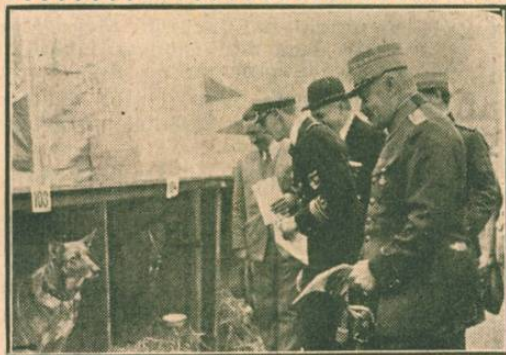
Mausoleul cel nou

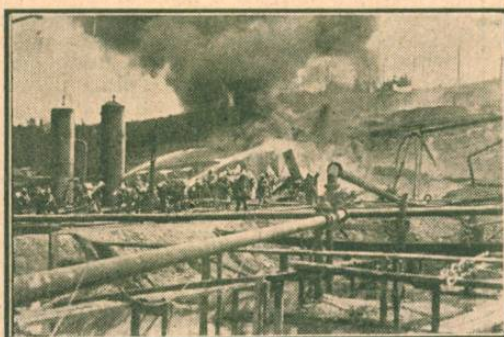
Oaspeții în fața palatului episcopal din Roman: 1) D. ministru Lapedatu; 2) episcopul Lucian; 3) d-l prof. Racovitză, președintele Academiei; 4) d-l Ghica Budești; 5) d-l deputat Bădărău; 6) d-l Laur primar de Roman; 7) d-l deputat Pârvu.

Casa în care a trăit Vasile Alecsandri

A. Sa Prințul Nicolae la expoziția de câini din Capitală

Sondele dela Moreni continuă să ardă

Covorul sfânt dela Mecca

Pentru prima oară, de când există islamismul, covorul sfânt de la Mecca, așa numitul *Kiswek*, și care joacă un mare rol în pelerinajul la Mecca, nu va mai fi lucrat în Egipt, ci în Indiile engleze.

Anul trecut din cauza certurilor religioase, covorul anual nu a mai fost dus în orașul sfânt al mahomedanilor. Anul acesta, Ibn Saud, regele Hedjahului și actualmente reprezentantul legal al Profetului, a ordonat ca acest prețios covor, să fie lucrat la Delhi. Zilele trecute un vapor a plecat cu covorul dela Bombay spre Dzedah.

Prăbușirea

de WILLI SCHÄFERDIELL

Era târziu noaptea, — când roțile tunurilor lor hodorogiră peste podul Rhinului. Suflând din greu, vântul le arunca în față șuvoaiele de ploaie.

Soldatii atârnavu tepeni și grei în șei și pe chesoane, cu gulerele mari, ale mantalelor lor cenușii ridicate până sus, de-a-supra șepcilor moi, de campanie.

Coifurile greoaie le uitaseră undeva, în vreo localitate mică din susul Rhinului. Le devenise totul atât de indiferent. Un singur sentiment se mai urca în ei: „Înainte... înainte...”

Și în acest „înainte...” se aflau desigur și toate celelalte ce le resimțeau suav și aproape instinctiv: patria... și liniște... odihnă... dorința de a se fi terminat odată...

Până și în animale părea, că predomină dorința aceasta. Silnic, mergeau încet, înaintea roților.

Aproape prea încet, îi părea lui Herwarth Grawenkamp. Era mereu cu câțiva pași înaintea tubului larg al tunului.

Aici era patria! Sentimentul acesta îl înviora. Și pe el se agățase oboseala de plumb.

Se scuturase însă de pe el, adineauri, când freacă Rhinului se amestecase cu vechea melodie a rostogoliturii roților, atunci când, de departe, orașul vieții sale de mai înainte, se furișase în noapte cu primele sale lumini.

Patria!

De fapt, altfel își inchipuisese el această primă revedere, cu ea. Cu ceva mai multă bucurie. Chiar dacă demult nu se mai gândea, să se înapoieze cuceritor în ea.

Așa însă, în mijlocul întunericii nopții bătut de ploaie și băltoace țâșnitoare...?

Cuvintele răsunară din întuneric, lângă Grawenkamp și vorbitorul lor, locotenentul Feldermann, se scutură tot.

— „Nu se mai sfârșește odată ploaia asta?”

Se ridică în sus.

— Sfinte! Orașul? Când mi s'au închis ochii, mergeam în lungul unei șosele nesfârșite?

— „Ești așa de tăcut, camarade...”

În colțul gurii lui Herwarth Grawenkamp se întinse puternic o cută.

— Tăcut...? Se poate. Dar și toate celelalte sunt în notă... Însmormântare...”

Sunase aproape amar și aspru.

— „Hm...”

Înmormântare...

Nu te înțeleg prea bine.

Feldermann se apropie mai tare de Grawenkamp.

— „Vorbești de război și prăbușirea lui?”

— Da și nu! Nu în sensul în care îl iei d-ta. Ar însemna prea superficial gândit.

Am fost acolo și cunoaștem desigur moartea tot atât de bine, ca somnul și foamea. Asta ne-a îngustat orizontul — lărgindu-l însă, în același timp, până la infinit. De aceea prăbușirea ne atinge și altfel decât ca de pildă, pe așa numitul cetățean al țării, oarecum îi stăm față în față mult mai omenește.

— Nu, însmormântarea nu am crezut-o în cadrul cel mare al întâmplării! Am gândit-o mai concret, legată mai mult de sentimentele personale. De altfel abia acum mă limpezesc și eu. Adineauri a fost numai un prim elan al senzației; încă nu bătea clopotul...”

— Aha... acum înțeleg! D-ta ești din orașul acesta, dacă nu mă înșel?

Zămbi un pic — i se păru că dureros — atunci când în lumina orbitoare a lămpilor mari electrice, de pe pod, creșu un arc de triumf. Trupele trecute pe aci, murdăriseră verdeța proaspătă, până sus, cu noroi. Triste și eșite, stinse parcă, ultimele zdrențe de stegulețe și podoabe colorate, tremurau în noapte.

— „Parcă sunt rămășițele unei însmormântări...” gândi el.

Înmormântare — da, asta era. Ultimele licăriri ale unei uriașe hori a morții.

Șuvoaiele de ploaie își atârnavu vâlul cenușiu, cu ochetii deși, în jurul celui ce gândea, pe tunul sgomotos, căzând apoi monoton pe caldarâm. Vântul mai încetinise.

Adormite și palide, casele primiră revista trupelor, ce treceau pe dinaintea lor. Și peste tot, din rămășițele fațadelor împodobite și din goliciunea ferestrelor plouate, Herwarth Grawenkamp citi slovele negre, — aceleași — : însmormântare!”

— „La dracu! Umezeala asta îți pătrunde până în suflet...”

Herwarth dădu din cap afirmativ.

Tânărul locotenent de lângă el, îl fixă puternic.

— Ei da, firește, marșul ăsta silît, de înapoiere, veșnica ploaie rece, oboseală, sosirea în străzile natale, în mijlocul nopții — fără să-ți spună nimeni: Bun sosit, — ușor ți-e atunci să zici: însmormântare!”

— Da, probabil că e așa.

Glasul lui Herwarth Grawenkamp răsună de departe. Răspunde ceva neînsemnat.

Gândurile nu-i mai erau la micul locotenent. Abia de mai dăduse seama ultimelor lui cuvinte.

Își ținea buzele strâns și tăcu.

Celălalt tăcu și el.

Caii leoarcă de ploaie îi zguduiau pe seile tari, înainte, pe străzile pustii.

În plopii svelți se sbăteau ultimele sdrențe ale nopții. Palide eșeau razelă dimineții de sub bolta cerului, la răsărit.

Drumul ceruia pe marginea fluviului și Herwarth Grawenkamp tresări, când în mu-

ta redeșteptare a zilei, tipă asurzitor clopotul unui șlep.

Doamne sfinte, era oare un copil înfricoșat de gândul unei pedepse, de rățacea ză-natic, pe aci?

Greu își adună amintirea celor întâmplăte, de când eri — lui i-se părea o veșnicie — fugise ca un nebun din casa tineretii lui.

Simțise nevoia de a se duce în cărciumile orașului vechi. Acolo erau toți cei ca el: reveniții fără patrie. Cum sugeau de dornic odăile afumate, în burțile lor lacome, roiul celor fără țintă.

Trei, patru, zece localuri erau arhipline, și era miez de noapte, când sezu înfine într-o speluncă proastă, din port, în fața unei beri sălcii.

În aer odihnea greoi un val de miros de tutun și sudoare permanentă.

Încăperea era plină de râsete și glume obscene.

Năuc, Herwarth încremenise cu ochii la vâlmășagul celor cari petreceau și tipau. Treceau toate depărtate și străine pe dinainte.

Masa lui pe care stătea numai un pahar pe jumătate golit, se afla în umbra unui colț. Abia după ce Herwarth ședea de o clipă aci, veni proprietarul paharului singuratic.

— Ei, tot mi-a venit un musafir? aruncă celui ce-l privea, peste masă.

Herwarth nu se osteni însă să dea un răspuns, cu atât mai mult, cu cât cel de vis-a-vis nu părea că așteaptă așa ceva, privilegiul lui pierzându-se în vâlmășagul clienților.

Paharul rămase neatins înaintea lor.

Mai târziu tovarășul de masă, se adresă lui Herwarth:

— „Nu ai poftă să dansezi?”

Și cum acesta nu vorbi: „Înțeleg. Și cu mine e tot așa. Am încercat și eu adineauri. Știi însă, că tot trebuie să te înveți și tu astea. Sau sângele trebuie să-ți meargă mai ușor prin vine. Tot mai răsună războiul în noi. Să-l ia dracu! cine a văzut atâtea moarte în jurul său, nu se mai obicinuește ușor cu tăcerea. Zămbesti... Tăcere, crezi că e vorba de tăcere, și în jurul tău sunt atâtea strigăte și tipete. Tocmai asta e însă tăcerea, tăcerea aceea înfloritoare ce-i poate sparge omului creierul. Ia te uită la ăștia.

În cenușul hainelor lor mai atârână încă noroiul și sângele războiului; capetele lor sunt încă gata în fiecare clipă să se rostogolească în valurile de lut ale unei tranșee, în fața grozăviei unei granate! Sângele lor mai e încă și acum răcolit și înspăimântat în fața tipătului scurt, ce-i aruncă dincolo de țărnul ultimului întuneric. Iar acum sunt aici.

Niciun obuz, ca să le izbească răsuflarea, nici o otravă, ca să-i secătuiască, nici un fel de flacări corosive, — îngrozitor de tăcut e în ei. Peste strada aceea dreaptă, asfaltată, nu pot alerga, picioarele lor încă se mai dau înapoi din fața schijelor de obuz și aceia a cadavrelor. Nu se mai simt bine. În fața lor se cască nenumărate prăpăstii. S'a făcut tăcere în jurul lor. Înțelegi? S'a făcut tăcere! Asta îi cuprinde ca o spaimă nebună, uriașă și își pierde capul. De femei, nici să nu mai vorbim. Cine mai știa oare cum curge fluviul membrelor lor, cine mai știa, cum se amesteca cerul și iadul cu ele? Da, acum omoară toți, tăcerea aceasta!”

Turnă restul de bere pe gât.

— Nu spui nimic? Tăcerea tipă și în tine, nu? Eu vorbesc și caut să o omor astfel. Cred că stau dela amiază aici, în colț și mă tem de trezirea acestei tăceri nebune. Dar poate că numai îmi inchipui tăcerea asta, nici nu știu dacă mă înțelegi. Unuia tot trebuia să i-o spun, altfel crăp!

Atunci Herwarth Grawenkamp căută cuvinte. Ceeace fusese, înainte, seara aceea, lunecase dincolo de el.

Necunoscutul făcuse să se pună ceva în mișcare, în el.

Se despărțiră târziu noaptea, atunci când valurile orgiei lacome se involburau până la tăcerea lor. La eșire, picioarele lor trebuiră să se așeze cu grije pentru a nu călca pe corpuri omenesti svăcninde, crispate, nerușinat desgolite.

trad. de O. G.

PACINA SPORTIVĂ

Ce este cupa Davis?

Cititorii noștri au avut prilejul, în re-petate ocazii să întâlnească, în coloanele revistei, expresiunea „cupa Davis”. În numărul trecut publicând diverse fotografii ale unor jucători de tennis, am relatat că România a învins Belgia, în vederea unei competițiuni mondiale. Nu este lipsit de interes a furniza câteva detalii în legătură cu aceasta, cari învederează rostul sportului în concertul relațiunilor internaționale, în cari mișcarea în aer liber frizează cu cea mai fină diplomatie.

Tăndrul campion american de tennis, Davis, în care sălășluia, încă acum câțiva zeci de ani, germenul cosmopolitismului specific Statelor Unite, a oferit un prețios trofeu tennis-ului, o cupă de aur, care a luat numele generosului donator. Această cupă a fost sortită unei dispute amicale, între toate națiunile de pe glob.

Participarea a fost îngăduită numai jucătorilor masculini, urmând a se susține câte cinci matchuri în fiecare an. Primele partide au opus pe arenă numai reprezentanții Statelor Unite și pe cei ai Marii Britanii. În scurt timp Australia își dă adeziunea de participare. Timid, concurenții se încumetă a înfrunța fama rachetelor consacrate și azi cupa oferită de actualul secretar de stat american, bătrânul politician Davis, întrunește laolaltă 25 de națiuni.

Pentru prima oară însă cupa a fost adjudată de un concurent din Europa în 1927, de faimoșii reprezentanți ai tennis-ului francez, cari au învins pe Tilden, denumit de compatrioții săi americani, „torpila”.

Țara noastră, care progresează simțitor pe acest tărâm, a fost acceptată să participe în 1922. Până în 1928 sortii nefavorabili, nu ne-au îngăduit obținerea unei victorii. În cursul lunii curente însă rachetele românești au repurtat cel mai desăvârșit succes, recoltând o victorie categorică asupra belgienilor.

Cupa disputându-se prin eliminare, zilele acestea va începe desfășurarea tour-ului secund, în care România va întâlni Italia. Învingătorii din întreaga lume vor continua să-și dispute matchurile, până în finala care va consacra pe câștigătorul anual al cupei.

Opinăm că Franța va repurta o nouă victorie.

Foot-ball Rugby la București

Echipa Sportul Studentesc, învingătoare în lupta pentru cupa Tennis-club 1927.

România și Olimpiada dela Amsterdam

La 17 Mai s'a inaugurat la Amsterdam falnica desfășurare a jocurilor Olimpiadei a IX-a. Au trecut deci două săptămâni de când națiunile participante cari și-au trimis în timp util adeziunea, concurează în diversele probe.

Din motive multiple — cel mai peremptoriu este argumentul aprigului custode al visteriei noastre, d. Vintilă Brătianu — tricolorul românesc nu falfăie încă alături de pavilioanele naționale arborate. Unele păreri din țară — și nu din cele mai puțin autorizate — opinează pentru abținerea României de la actualele competițiuni olympice. În favoarea tezei lor invoacă lipsa totală de pregătire a atleților noștri și mai ales infimii sortii de izbândă ce avem în vastul concert al concurenților mondiali.

Dacă această din urmă afirmație, care învederează insuficiență concepere a problemei sportive ne scutește de orice comentariu, prima pare a prezenta mai multă seriozitate.

În adevăr, exceptând foot-ball-ul, decăzut în țară în ultimii doi ani, atletismul este ramura în care reprezentanții noștri au posibilități a concura. Șansele noastre sunt minime. Totuși o pregătire dibace și deplasarea celor mai valoroși pensionari ar fi constituit o ameliorare a calității noastre. Lupta alături de reprezentanții cei mai notorii ai universului, cunoașterea de aproape a stilului și a mijloacelor lor, nu poate fi decât de real folos pentru atleții unei țări care abia licărește pe firmamentul palmares-ului internațional. Nu este totuși exclus ca un aruncător de disc, de talia ardeleanului Da-

vid (a depășit 45 m.) antrenat de stat să egaleze pe cei mai de seamă discoboli (părere emisă anul trecut și de un apreciat critic german). Peter, sprinterul nostru, recordman pe 100 m. plat, în societatea companiei de la Amsterdam are de asemenea cel mai fericit prilej a constata că recordul său de 10 sec. 6/10 se poate ameliora. Un fondist ca Petrescu, recordman național pe diferite distanțe, alături de duzinele de Popești obscuri nu va reuși niciodată să depășească modestul nostru cadru. Amsterdam îi oferă o prielnică ocazie de a-și îmbogăți știința.

După atletism. România are sorti de prezentare onorabilă la scrimă. Succesele răsunătoare repurtate de spadele și floretele noastre anul trecut ne îndrituesc a spera că vor recolta bogate victorii.

Tirul în care românii au excelat întotdeauna este o nouă ocazie de relevare. În-su-și pe tărâmul pugilistic, unde țara noastră este în faza debutului, avem luptători cari la Olimpiadă nu se vor fi eliminat în primul tour.

De obicei guvernele noastre acordă subvențiile necesare cu câteva clipe... înainte de plecarea ultimului tren. În atari condițiuni vitrege de nepregătire, o reprezentare demnă devine imposibilă. Din motive de propagandă trimiterea unei echipe se impune cu toate acestea. Dela Amsterdam, mai răsună încă chemarea: faceți jocurile, domnilor!

În curând :

Nimic nu mai cade !

LOOPING-UL CU ROATA, UN APARAT DE ANTRENAMENT PENTRU SPORTSMANI. Exercițiile în această roată pun la contribuție fiecare mușchi și astfel alcătuiește cel mai complet sport.

Tânăra campioană în aruncarea greutății, Ruth Lange, merge la Amsterdam

La alergările de cai, cu obstacole

Și jokeii și caii își pun viața în pericol. În Anglia, în ultimele cinci săptămâni, 14 pur-sânge de obstacole au căzut frângându-și care un picior, care gâtul, care șira spinării, așa încât medicul veterinar a fost nevoit să le scurteze suferințele, ucigându-i. Pierderea materială e considerabilă.

EBONITUL FABRICA DE TOCURI DE SCRIS
București Bdul Elisabeta N° 57
Secțiune specială pentru
reparat orice sistem de tocuri.

Fericirea în căsătorie

Iată mai întâi cele zece dorințe ale bărbatului:

1. Fă-te și pentru mine frumoasă, nu numai pentru vizita streinilor.
2. Nu mă face răspunzător de faptul, că prietenilor tale le merge mai bine decât ție.
3. Nu economisi lucrurile frumoase, cumpărate de mine, pentru a le arăta sau oferi numai străinilor.
4. Înțelegeți meseria ta de menajeră tot așa de serios, ca și eu pe a mea.
5. Aibi grije, ca atunci când mă înapoiez acasă, să fie gata masa. Foamea face rău pe om.
6. Grijele și durerile tale spune-le numai mie. Nu-ți făcea confidențe din prietene.
7. Nu avea mai multă milă de obiectele

de menaj și celelalte obiecte moarte, decât de nervii bărbatului tău. Bărbatul nu ți-l poți înlocui.

8. Să nu ai niciodată un secret cu străinii sau cu rudele tale împotriva bărbatului tău. Bărbatul ți este cel mai bun prieten.

9. Scoală-te dimineața de vreme, ca să fi gata, când plec eu de acasă. Vreau să vorbesc dimineața, nederanjat, un cuvânt cu soția mea.

10. Nu te lăsa dusă de mânie să spui cuvinte urâte sau fraze jignitoare.

IATĂ ACUM ȘI PE ACELE ALE FEMEII

1. Nu pleca de acasă, fără să-mi spui, unde te duci.

2. Nu mă certa în fața străinilor.

3. Fi de partea mea, atâta vreme cât mai sunt și alții de față, chiar dacă nu am dreptate.

4. Spune-mi cele ce ai de spus, cu cuvinte amicale.

5. Nu da vina pe mine, de toate ce se întâmplă în casă.

6. Nu mă lăsa să-ți aștept zadarnic înapoieră, ci înștiințează-mă, dacă vii mai târziu.

7. Fi delicat cu mine, tot atât cât ești cu funcționarii sau colegii tăi.

7. Ingăduie-mi să cumpăr unele lucruri și să am unele distracții, cari mi-ar făcea plăcere.

9. Rămâi politicos și cavalier față de mine, chiar dacă suntem căsătoriți de mai mulți ani.

10. Dă-mi o parte din timpul tău liber, ca să știu, că pentru tine înseamnă recreație și destindere.

Tezaure din fundul oceanelor

Statisticele americane au ajuns la concluzia că, în fundul mărilor și oceanelor, se află cel puțin 10 miliarde de dolari în aur, monede și bijuterii. În curând pleacă din New-York o expediție, condusă de H. Baudomen, inventatorul unui „automat-scafandru”, cu scopul de a ridica unele din tezaurele scufundate. De 12 ani Baudomen lucrează la un „costum”, din oțel și aluminu, care va permite scafandrilor să ajungă până la adâncimi neobișnuite: până la 400 metri!

Scafandrii vor avea proiectoare electrice în frunte și pe umeri. În loc de mâini — au niște clește uriașe. Toate încheieturile sunt apărute de „căptușeală de oțel” în stare să reziste presiunii apei.

Mai întâi vor fi examinate locurile unde s-au scufundat: „Lusitania” și „Egipt”.

Cu ocazia acestei expediții, presa americană aduce aminte de unii „vânători ai tezaurelor” din trecut.

Din vasul „Ocean” scufundat lângă Gibraltar s-a scos până acum aur de 4 mil. dolari. Din „Laurentic” scufundat de germani,

în apropiere de țărmul Scoțian, s-a și ridicat argint și aur de 25 milioane.

„Lusitania” ducea 6 milioane dolari în aur, plus alte valori mari din care numai monedele de aur fac 2 milioane.

Expediția lui Baudomen e echipată după ultimul cuvânt al tehnicii, și are toate șansele să reușească.

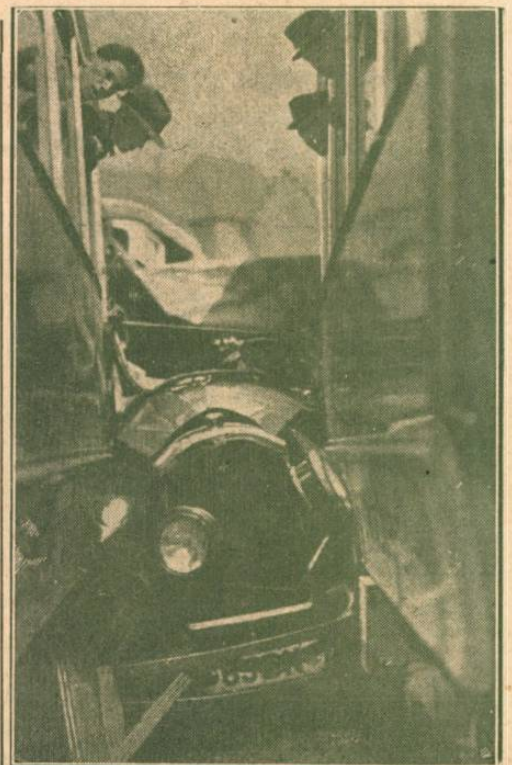

Jeanna d'Arc pe rug

Artista, d-ra Falconetti și-a sacrificat părul, spre a întrupa mai bine pe eroină. E adevărat că, după moda actuală, sacrificiul n'a fost prea mare.

Aviatori cari au trecut oceanul în sbor, au fost sărbătoriți în toată America. Ilustrația noastră înfățișează mulțimea privitorilor, care se apără cum poate de cantitățile imense de hârtie care cad dela toate ferestrele sgărie-norilor.

La Laussane s'a petrecut acest curios accident: un automobil a fost prins între două tramvaye și sfărâmat. Șoferul a scăpat cu viață.

Femina

Cum devine celebră o femeie

Sunt, evident, multe căi pentru o femeie, de a deveni celebră — și dată fiind firea ambițioasă a femeii, de multe ori pre-

Dela stânga la dreapta: d-na Ionescu, cu fițița ei, d-ra Didica Ionescu, d-na Lupescu și tânărul Ștefan Sadoceanu

feră gloria fericirii. In secolul nostru al recordurilor de tot felul, în special al celor sportive, nimic mai simplu pentru o femeie întrepridă ca numele ei să fie pe buzele tuturor, fotografia ei reproducă în toate ziarele, revistele, chipul ei să zâmbească de pe ecranul cinematografic lumii întregi. Știința și Arta sunt tot atâtea domenii pe care se pot distinge o femeie, ajungând la celebritate — dar toate acestea cer un efort personal, daruri firești, talent, training, muncă, răbdare.

Doamna Lupescu îngrijindu-și păsările

Calea cea mai lesnicioasă pentru a ajunge celebră, e să fii tovarășa unui personaj sus pus, în jurul căruia se stărnește vâlvă. Razele aureolei de glorie, ce încornează capul acestuia (aureola poate fi și de tinichea poleită, în lipsă de aur veritabil) se răsfrâng și asupra acelei, ce împărtășește soarta ilustrului bărbat.

Capetele încoronate, prinții în exil, au fost întotdeauna obiectul interesului general. În urma recentei aventuri engleze a ex-prințului Carol, Elena Lupescu e și ea la ordinea zilei. Desigur că împărtășește frământările sufletești ale tovarășului de viață, dar îi împărtășește în același timp și gloria... Ziarele din lumea întreagă se ocupă de ea, stăruie asupra o mulțime de amănunte din viața ei, amănunte ce n'ar fi prezentat nici un interes pentru nimeni, dacă întâmplător doamna Lupescu ar fi rămas cine era și n'ar fi adăugat numelui său necunoscut, titlul de ex-prințesă morganatică.

Dar acest titlu are o atracție magică și desigur că privind fotografia ei, multe femei și fete vor visa și ele o celebritate analoagă, căzută din cer, fără nici un fel de sforțare, nici intelectuală, nici fizică a acelei ce constituie subiectul de conversație ale tuturor cercurilor sociale din lumea întreagă.

„Ziua Modeli” la alergările de cai

Un model dintre cele prezentate la ziua modelilor, pe hipodrom. În general modelele n'au fost prea interesante.

Manechine defilând în fața publicului.

Moda de primăvară

BLĂNURI COLORATE. — FULARURI IMPRIMATE

Cu toate că foarte plictisiți de capriciile unei primăveri care își ascunde mereu fața de cochetă sub văl des de nori, marii croitori ai Parisului credincioși tradiției calendarului și-au scos noutățile în galantare.

E o orgie amețitoare de culori. Printr'un contrast cu vremea mereu răcoroasă, fabricanții de mătăsuri diafane și-au lansat proaspetele lor invenții, iar la cursele de primăvară, cum a fost de pildă dăună-zii la noi, „Ziua Modeli” nu puține tinere „manequine” au tremurat în superbe rochii de fular și crêpe de chine.

Totuș însă, suveranii ce decretează moda s'au înduioșat de supusele ei și pentru a le feri de numeroasele gripe ale bosumflatei primăveri, au dat la iveală mantale, pardessus-uri cu vaporeaze, ușoare blănuri de vară.

Această garnitură din care se fac gulere vaste, manșete și chiar părțile întregi din fața mantoului de casha, sunt de nuanțe palide ca „banane” gri-albăstrui, „beige”-clair.

Nu se știe cărui animal au aparținut în viață dar astfel transformate, au grația fulgilor, a polenului de pe flori și sunt în adevăr blănuri de vară.

Iar fiindcă vorbim de fularuri dăm aci modelul unei umbreluțe gen japonez din mătăsă chinezească cu pastile de două mărimi.

Șăluțul de gât la fel. Acest soi de „imprimé” se va purta mult. Bleu pe crême, marron pe beije, verde pe fraise, va fi foarte modern.

Printre mărunțișurile care împodobesc o rochie, jabourile și manșetele din crêpe georgette sau crêpe de chine ca ambele noastre modele sunt destinate a transforma o rochie.

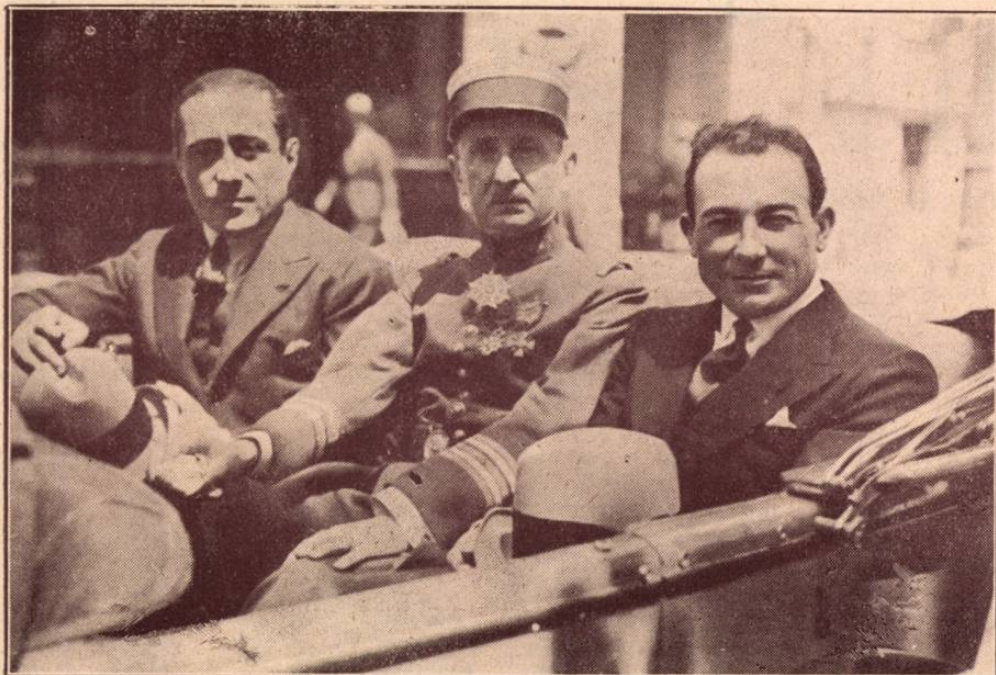
Împreună cu ele dăm un mantou de primăvară din mătase luisantă „crêpe satin” cu garnitură mată din aceeași stofă. Atragem atenția asupra tăieturei de gust.

Iar ca încheiere nu uităm și pe micuții noștri.

O rochiță pentru o fetiță de trei anișori în două nuanțe de stofă și o pyjama de casă încheiată la o parte pentru surioara mai mare sunt foarte ușor de executat.

LAURA

Actualitatea în ilustrațiuni

Aviatorii francezi Costes (la stânga) și Lebrix (la dreapta) împreună cu atașatul militar francez (în mijloc), după ce au fost în audiență la palat.

Dela congresul „Tinerimei Române”. Fată tânără sunând din buciom.

Cu prilejul serbărilor aviației, la București, au sosit în Capitală celebrii aviatori Costes și Lebrix. Instantaneul nostru îi înfățișează la sosire, pe aerodrom.

Zece Mai la Berlin

Recepția de zece Mai, dela legația română din Berlin.

Costes și Lebrix în mijlocul camarazilor români.

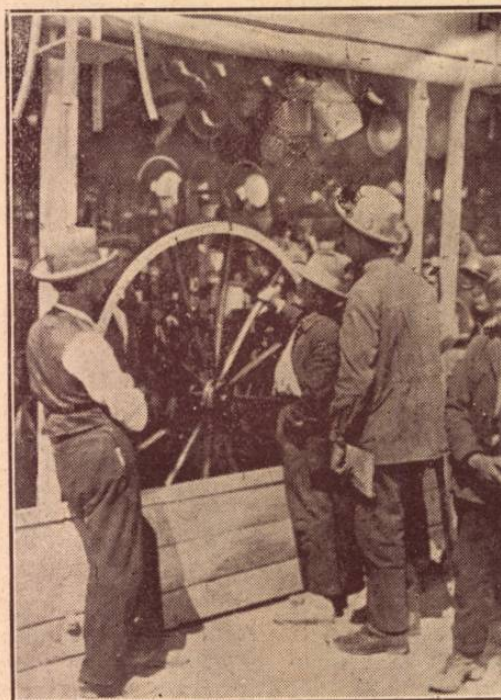
Joi 5 Mai, după amiază, A. S. principele Nicolae și S. Sa Patriarhul Miron Cristea au făcut o vizită, cu prilejul sfârșitului de an, la Oficiul Național de educație fizică. Înălții Regenți au fost primiți de corpul profesoral în frunte cu d. colonel Bădulescu, directorul O. N. E. F.-ului, și au vizitat institutul asistând la producțiile elevilor.

Pitorescul Bucureștilor

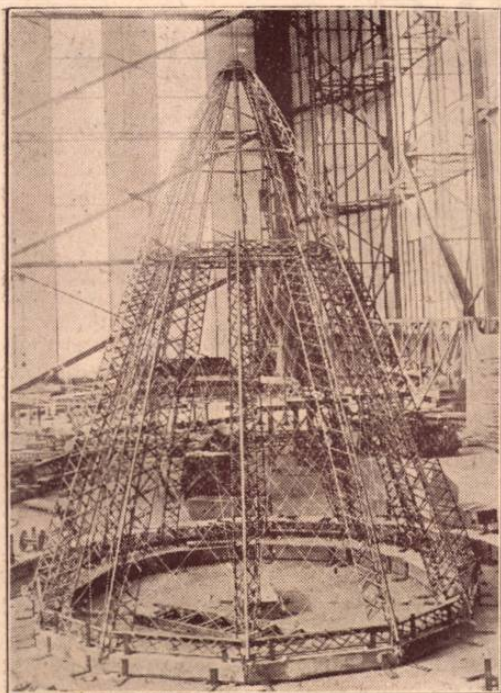
Câmpul de gunoaie

Târgul Moșilor

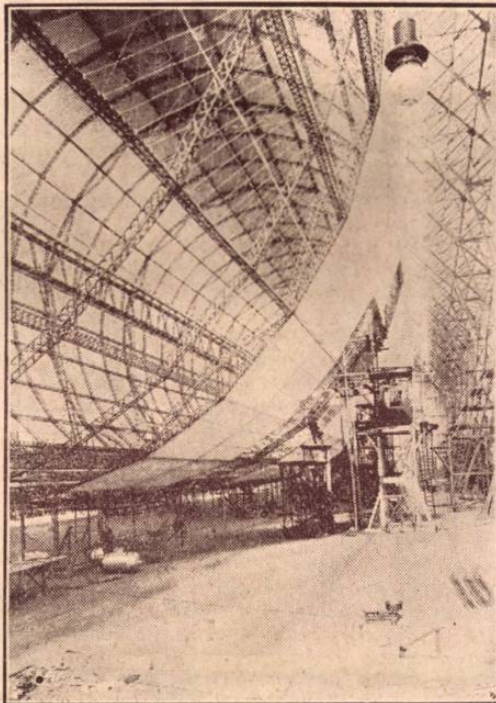

În București s'a deschis târgul tradițional al Moșilor. Ilustrația noastră reprezintă o scenă dela Moși: „Roata Norocului”.

Noul Zeppelin în construcție

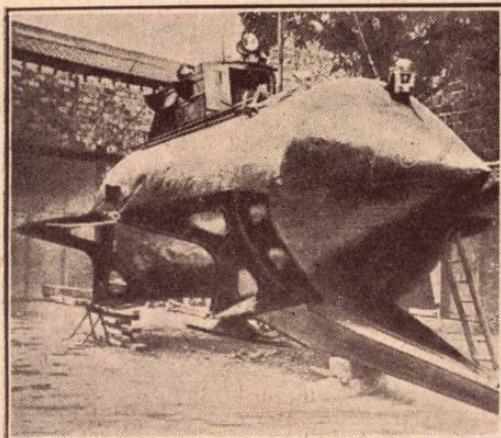
Un nou Zeppelin se construiește în Friedrichsfen și e aproape terminat.

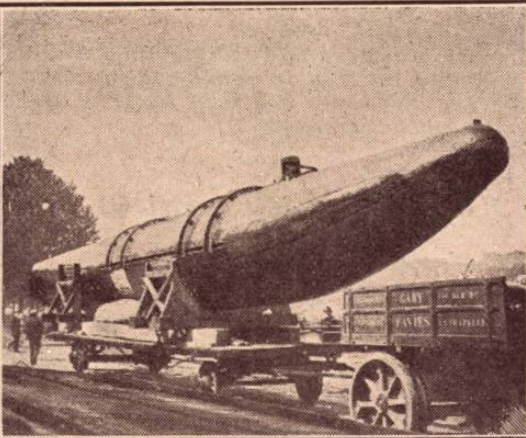
Ilustrația noastră înfățișează o parte din scheletul balonului.

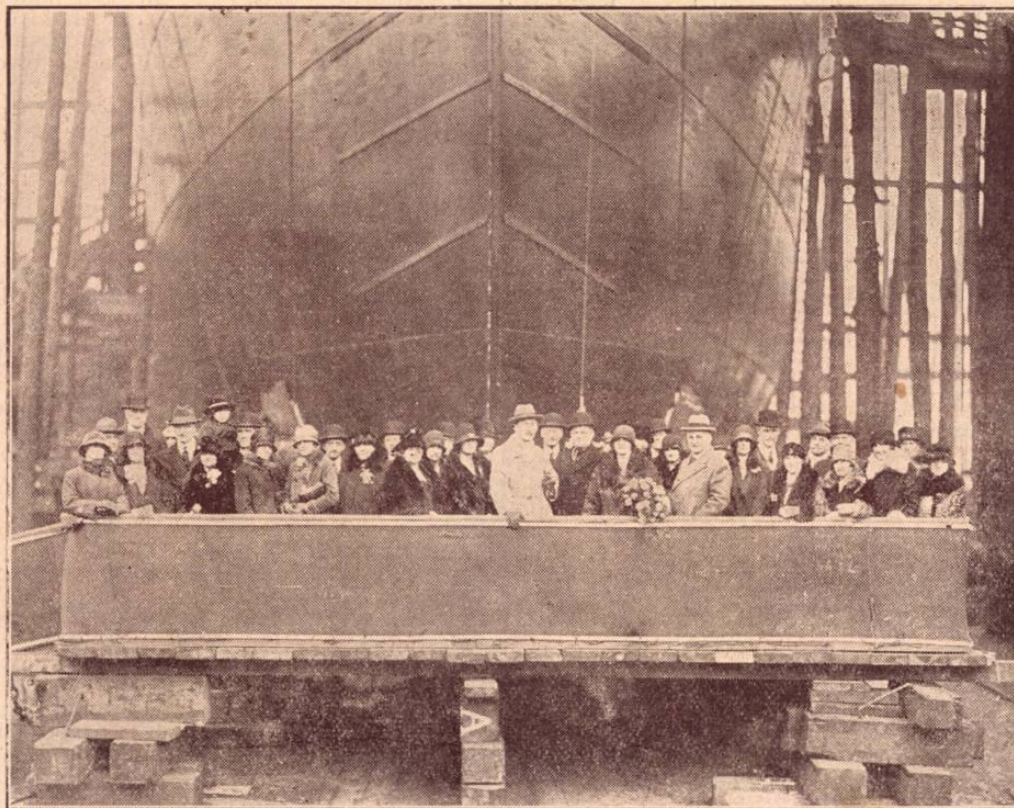
Uriașa navă aeriană, aproape de terminare.

Inginerul francez Rony a inventat un glissor pe apă care poate străbate mările cu o ușeală extraordinară: în 60 de ore oceanul Atlantic din Europa în America. Ilustrațiile noastre arată, în stânga, trupul acestui glissor, iar în dreapta unul dintre cei doi plutitori ai glissorului.

SOLEMNITATEA BOTEZULUI UNUI NOU VAPOR ROMÂNESC

Noul vapor românesc „Oltenia” a ieșit de curând din șantierele dela New-Castel (Anglia). Ilustrația noastră reprezintă festi vitatea botezului.

BALONUL ITALIA SPRE POLUL NORD

Nava aeriană plutind deasupra ghețarilor.

Aviatorii germani în America

Fiind ziua de naștere a lui Hünefeld, aviatorii au primit în dar o tortă, pe care o împart frățeste.

„RADIO-ILUSTRATĂ”

Supliment gratuit la revista „Realitatea Ilustrată,”

Apare sub îngrijirea d-lui Inginer E. PETRAȘCU

Incepem

Dela apariție „Realitatea Ilustrată” a a rătat — de câte ori s'a ivit prilejul, — că revista pe care o facem nu e a noastră, a editorilor sau colaboratorilor, că ea aparține cititorilor ei.

Consecvenți acestui punct de vedere, — pentru că marea majoritate a cititorilor ne-au cerut-o — am hotărât să publicăm, ca supliment la „Realitatea Ilustrată”, „Radiofonia Ilustrată”, un buletin săptămânal de radio, în patru, șase, opt sau douăsprezece pagini, după cum va fi de trebuință.

„Radiofonia Ilustrată” pe deoparte va ține pe amatorii de radio în curent cu ultimele perfecționări în domeniul telefoniei fără fir.

Pe de altă parte va prezenta în mod gratuit, un curs de radio-electricitate, plecând de la cele mai simple noțiuni și urcându-se pe o pantă foarte lină, până la cele mai complexe fenomene din această branșă a electricității, atât de populară în occident.

Ne vom ocupa de asemenea și de noutățile privind evoluția radiofoniei la noi în țară. Până acum e just, ele n'ar putea constitui de cât o rubrică infim de mică față de celelalte țări, însă dezvoltarea acesteia stă în legea firească a progresului. Perioada de amorteală, care după un prim entuziasm, urmează radiofoniei, va fi mai curând sau mai târziu învinsă de elanul

ce s'a manifestat în toate țările avide de cultură, de artă și de informații.

Depinde numai de cei cari conduc azi destinele radiofoniei, ca aceste progrese să provină din îndrumările lor. — Revista noastră va fi fericită să contribuie la sporirea interesului pentru radiofonie și la normalizarea acesteia, cu o oră mai de vreme. Vom căuta ca prin experiența ce posedăm să familiarizăm pe cititorii noștri cu fenomenele atât de delicate ale undelor electrice și ale captării lor. Am fi satisfăcuți dacă oarecari directive pornite de aici și-ar găsi ecou în publicul radio amator.

Un lucru însă, revista noastră ambițioasă, mai presus de toate: să fie un organ care să satisfacă din ce în ce mai mult dorințele cititorilor și diverselor nevoi tehnice și sociale, ce ei o simt pe terenul radiofoniei.

Vom căuta pentru aceasta să venim cât mai intim în legătură cu ei. Vom răspunde tuturor doleanțelor sau nedumeririlor lor prin revistă și vom fixa și anumite zile pe săptămână spre a veni direct în contact cu ei, pentru a discuta diversele chestiuni la ordinea zilei.

În rezumat, vom căuta ca experiența noastră să aibă un ecou în opinia radio-amatorilor, dar vom căuta mai mult să fim și un ecou al opiniei acestora.

Scurtă privire asupra evoluției Radiofoniei în țările civilizate și la noi

Sunt mai bine de 6 ani, de când în țările occidentale, perfecționările aduse radiotelegrafiei, grație eforturilor tehnice făcute în timpul războiului mondial, au fost puse la îndemâna marelui public procurându-i la domiciliu distracții și mijloace de a se instrui.

Sunt ani, de când societăți, organizate comercialmente așa cum știu englezii, americanii sau germanii să facă, distribue grație undelor electrice muzică și cuvinte instructive milioanele de ascultători cari varsă în schimb, acestor societăți, taxe judicios calculate pentru întreținerea programelor artistice, ce se emit prin radio.

În țara noastră abia acum 3 ani s'a votat o lege care permite publicului român să uzeze de aparate de radio pentru audiții. Este legea pe care o cunoaștem cu toții, pe care am criticat-o cu toții cei cari știam calea ce a urmat această chestiune în alte țări, este legea care în aparență pretindea că permite dezvoltarea radiofoniei în România, cu condiția de a salvagarda interesele siguranței statului dar care în realitate s'a dovedit a fi o pânză de păianjen contra pericolelor, însă o cuitură contra radiofoniei.

Grație acestui regim dupe 3 ani numărul de abonați a ajuns la circa 8 mii, pe când numai la germani, de exemplu, numărul abonaților noi, se cifrează în 1926 la o medie de 2000 pe zi.

Și mai trebuie să adaog că comisia însărcinată cu eliberarea permiselor este în general largă în autorizări, căci dacă ar fi să aplice legea stricto sensu nu am avea nici pe sfert câți avem.

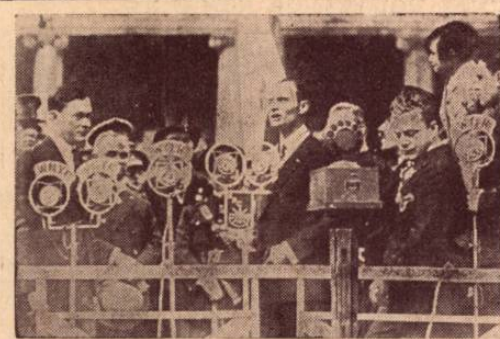
Tot acest regim este și una din cauzele că toate încercările făcute în cursul acestor 3 ani de a se înființa la noi o societate de difuziune cu concursul publicului subscritor au eșuat în mod lamentabil.

Abia de câteva săptămâni de zile avem o atare societate.

Sarcina actualei societăți de difuziune nu e însă de loc ușoară. Îndeplinirea mi-

siunii sale se prezintă în condițiuni mult mai grele ca în cazul când societatea s'ar fi format acum 3 ani și sub un alt regim. Cauza este că publicul care de acum înainte este și trebuie să rămână mica sursă de existență materială a societății și-a schimbat de 3 ani profund psihologia în ceiace privește radiofonia.

Ca unul ce mi-am consacrat activitatea răspândirii radiofoniei în țara noastră, am avut ocazia să urmăresc această evoluție

Baronul V. Hünefeld, aviatorul care a trecut oceanul din Europa în America, își ține în fața aparatului de radio cuvântarea de mulțumire, adresată camarazilor yankei, pentru primirea făcută.

din an în an atât în Capitală cât și în provincie.

Acum trei ani când d-l profesor Hurmuzescu și cu mine am luat inițiativa fundării „Asociației Prietenilor Radiotelefoniei” entuziasmul publicului era de nedescris.

Radiofonia îi apărea ca ceva mirific, ca o minune a timpurilor moderne. Publicul era dispus la toate sacrificiile pentru a beneficia de această invenție.

În toate orașele din provincie unde mergeam spre a inaugura filiale, atmosfera era aceeași:

La Brăila în 24 ore s'au strâns fon-

durile necesare pentru cumpărarea unui post mic de difuziune pentru acel județ. La Cluj s'au strâns fondurile unui alt post de emisiune, la Cernăuți de asemeni și așa mai departe.

Acest entuziasm a fost un fenomen general care s'a manifestat în toate țările la începutul radiofoniei. Imi reamintesc de audițiile ce făceam la Paris în 1923 ale postului dela Turnu Eiffel: Planul semăna izbitor cu un țambal, modulația era mult inferioară aceleia ce se obține acum, iar conținutul programelor destul de mediocru. Aceasta însă nu scădea de loc entuziasmul viguros al mulțimei, care grupată în cercuri de amatori, sau individual, se interesa de însăși invenția, își procurau sau confecționau pe întrecute aparate.

Fiecare cartier își avea magazinul sau magazinele sale de radio; industrii puternice se născură sub acest imbold și grație legii absolut liberale din Franța care dispensa pe amatorul de radio nu numai de formalități dar chiar de taxele pe aparatele ce posedau, numărul amatorilor crescuse vertiginos.

De aceste momente s'a profitat în Anglia, Germania, Austria, etc., spre a se lansa societățile de radiofuziune. Acestea își propuseră ca prim program de activitate, mărirea interesului recepțiilor de radio atât în ce privește calitatea lor cât și interesul artistic, pentru a satisface amatorii.

În stadiul actual al radiofoniei recepțiile sânt în general cu atât mai pure cu cât energia electrică primită este mai mare și cu cât aparatul de recepție este mai simplu și amplifică mai puțin (posturi cu galenă simplă sau cu o lampă). Perturbările parazitare de tot soiul, atât de supărătoare auzului, sânt astfel puțin amplificate și înăbușite de energia electrică considerabilă primită. Cum posturile acestea de recepție au însă dezavantajul de a fi puțin sensibile soluția la care s'a recurs a fost de a împânzi țara respectivă cu posturi de puțină mijlocie (1 kilowatt la 1½ kw.) care să permită pe o rază relativ redusă în jurul său, recepția cu aparatele simple.

Aceste aparate au și avantajul enorm că costă puțin.

Recepțiile devenind astfel ieftine și de bună calitate au contribuit la extinderea gustului de radio în populație.

Tot pentru a satisface dorințele amatorilor cari deveneau din ce în ce mai exigenți, programele se îmbunătățiră devenind tot mai interesante. Societățile se țineau direct în contact cu amatorii în acest scop.

Astfel concerte și chiar opere întregi fură transmise din diversele săli de spectacole; seri întregi destinate istoriei muzicii sau unui compozitor fură transmise, pe când servicii de informații țineau la curent pe amatori cu ultimele năvăli din lumea întreagă.

În modul acesta entuziasmul neofitilor făcu treptat loc necesității de a avea la domiciliu știri și muzică.

Un aparat de radio, deveni în occident încă un aparat servind confortul modern.

Ca o urmare logică numărul amatorilor crescuse și mai mult, cifrându-se azi cu milioanele în țări ca Anglia și Germania și cu sutele de mii în țări mai mici ca: Austria, Cehoslovacia, Italia, etc.

Situația societăților devenea astfel din ce în ce mai înfloritoare: Astfel în Germania numărul amatorilor încă după primul an de funcțiune, 1923-1924, era de 250.000. Fiecare plătiind câte o taxă de 24 mărci aur pe an făcea un venit de 6 milioane mărci aur, adică circa 180 milioane lei. În Germania azi sânt peste 2 milioane de amatori. În Anglia existau la finele lui 1924, 930.000 de abonați aducând un venit pentru acel an de 250.000 lire sterline din care preluându-se un procent de 7 ½ la

sută a acționarilor, rămâne o sumă care evaluată la cursul leului de atunci reprezintă circa 230 milioane de lei. Azi numărul amatorilor s'a triplat.

În fața acestor rezultate societățile se gândiră să mărească puțința postului de emisiune aflător în jurul capitalei țărilor lor și astfel se ajunse la construcția câtorva posturi între 7 și 12 kw. Aceste posturi transmiteau programele din capitală fără să excludă pe celelalte posturi după cum marile cotidiene din centru nu exclud ziarele regionale.

Posturile acestea pot fi primite și în exteriorul țărilor respective până la distanțe mari pe posturile relativ simple: de 3 lămpi.

În general această cale însoțită de o legislație liberală a fost urmată în mai toate țările pentru a mări numărul amatorilor și interesul emisiunilor.

Iar mărirea puținței postului a decurs ca o urmare logică a mării veniturilor ei. Cu totul altul a fost mersul radiofoniei la noi:

Realizarea făcută, grație efortului diverselor inițiative particulare se izbea de veto hotărât al autorităților cari trebuiau să le consacre. Nici un post de emisiune regional

nu fu autorizat. Cercuri de amatori nu se puteau forma din cauza rarității acestora. Posturile de recepție se acordau cu multă parcimonie.

Natura formalităților făceau pe mulți să renunțe de a le mai întreprinde, iar cei ce obțineau un post de recepție, din pricina absenței unui post local sau de emisiune, sau măcar apropiat, erau forțați să plătească enorm un post de recepție cu mare amplificare care odată cu muzica amplifică și toate turburările atmosferice dimprejur. **Contrar rezultatelor la cari se ajunseser în străinătate recepțiile la noi costau scump și erau de calitate dubioasă.**

Entuziasmul amatorilor scăzu automat și necesitatea de a auzi regulat emisiuni nu se născu ca în alte părți. După un an și jumătate afară de rari amatori posedând posturi de recepție, ceilalți se mulțumeau să asculte când aveau ocazie și... răbdare.

În aceste condiții se încercă după un an și jumătate de atare regim pe la finele lui 1926 lansarea unei societăți de difuziune. Numărul amatorilor nu trecea pe atunci de... 2000. Rezultatele sunt cunoscute: În loc de 20 de milioane cât trebuia să se strângă de la publicul subscritor, nu se strânse nici... două sute de mii de lei. Nu insistă nici asu-

pra modului cum s'a încercat lansarea societății, nici asupra discuțiilor ce am avut pe atunci cu acei însărcinați cu aceasta.

Chestiunea căzu și rămase astfel încă un an și jumătate când statul, direcția generală P. T. T. și câteva bănci făcând din ea o chestiune de ambiție națională s'au decis să pună umărul și să înjghebeze noua societate.

Contrar însă societăților similare din străinătate cari aveau rolul să satisfacă cererile publicului radio-amator, născut dintr-o legislație liberală, societatea română de difuziune este chemată să făurească un curent de radio și să ridice nivelul unui entuziasm scăzut, să creeze radio amatori pe cari să-i satisfacă.

Dacă s'a găsit capitalul veniturile societății, sunt actualmente o problemă pe care nefastul regim de până acum al radiofoniei o îngreunează. În ce privește revista noastră vom căuta cu toate mijloacele să luptăm la răspândirea radiofoniei în țara noastră, la dezvoltarea interesului pentru această activitate atât de populară în occident și care stagnează la noi, vom lupta pentru obținerea singurului mijloc de înviorare a ei: complectă libertate a radiofoniei.

Amplificatorii de telefonie fără fir utilizați la gramofonie

Gramofonul a devenit un aparat demn de atenția unui amator de T. F. F. Multe persoane mai consideră actualmente gramofonul ca un instrument demodat de a face zgomet și comparația unui instrument muzical oarecare, cu un „fonograf” e puțin măgulitoare.

Această reputație actualmente foarte discutabilă s'a făcut mai ales din cauza deformărilor ce rezultă din reproducția sunetelor cu ajutorul pâlniilor, a căror vibrație proprie precum și a coloanei de aer ce conțin, intervin atât de inoportune. De asemenea vibrația cutiei de rezonanță a gramofonului nu are totdeauna un efect fericit. În gramofonul cu reproducție electrică nici pâlnia nici cutia gramofonului nu mai intervin. Placa singură e utilizată.

Ceeace doresc să examinăm actualmente este gramofonul cu reproducție electrică lăsând la o parte pe acel cu diafragmă. Această diafragmă este actualmente înlocuită cu un mic aparat pe care englezii îl numesc Prick-up și germanii doză electrică.

Principiul general al Prick-up-urilor este următorul:

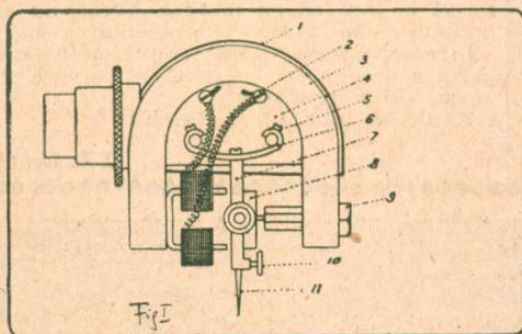
Deplasarea unei armături solidare cu un ac produc o variație de curent electric a cărui intensitate și formă sânt legate de poziția armăturii. Aceasta se produce în special în 2 cazuri, ceeace ne face să împărțim dozele în două categorii: electro-magnetice și electro-stactice. Ne vom ocupa în numărul de față de primele. Acul ce mișcă armătura va aluneca peste placa de gramofon, urmărind toate șanțurile imprimate pe aceasta. Pentru fidelă reproducere trebuie să nu utilizăm decât plăci de gramofon imprimate electric.

Știm că deplasările unei armături de fer în fața unui magnet produce o variație a fluxului magnetic.

Dacă bobinăm un mare număr de spire împrejurul unui pol al magnetului variația fluxului acesteia, va produce un curent în înfășurare. Acest curent e nul când armătura nu se mișcă, fiindcă variația flux e nulă. Fluxul e constant. Orice deplasare a armăturii va crea un curent cu atât mai întins cu cât amplitudinea mișcărei sale va fi mai mare.

În fine o deplasare alternativă va crea un curent alternativ de formă riguros legată de mișcările acului. Curentul telefonic născut fără nicio amplificare e deja suficient pentru a da o amplificare confortabilă în casă. Calitatea acestei audiții e excelentă. Multe din doze au armătură mobilă împrejurul unui ax. Unul din brațe se apropie de un pol pe când cellalt se depărtează de cellalt pol. Acest din urmă fiind de nume contrar primului; dacă dispunem bobina pe ambii poli, culegem un

curent dublu pentru aceeași greutate, volum și deplasare a acului. Fig. 1, ne arată un atare Prick-up. Mișcările armăturii mobile sunt amortizate cu ajutorul unei membrane de cauciuc (6). Cu acest mijloc se elimină și vibrațiile proprii ale paletelor de fer (8).

Să vedem amplificarea curentului ce rezultă. Va trebui să găsim amplificatori cari să nu introducă nici-o distorsiune fiind cu toate acestea puternici. Și iar nu trebuie uitat că ceeace iese din doză nu este identic cu aceia ce iese dintr'un post de radio. La plăci diferențele de la piano la forte sunt mult mai mari.

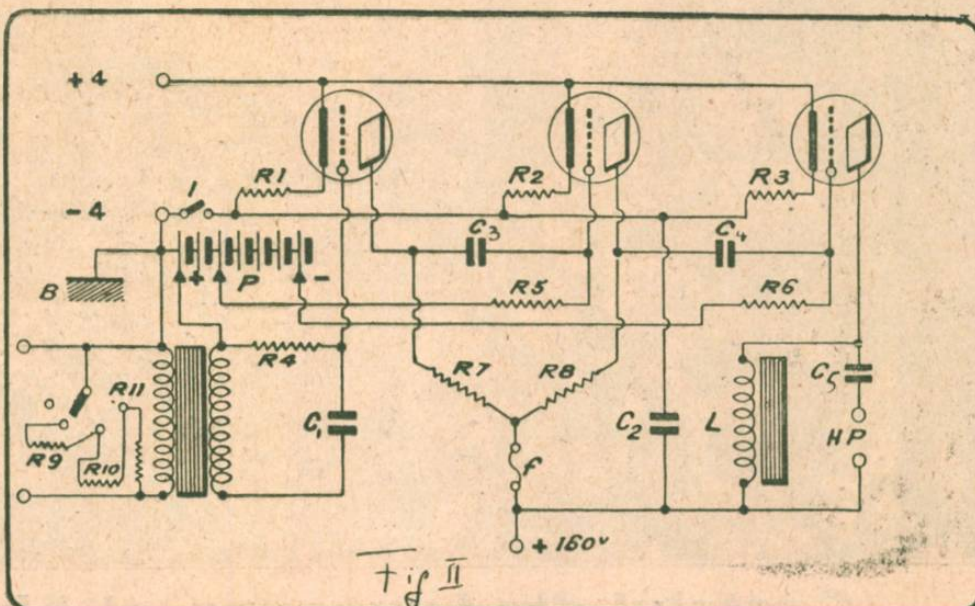
Dacă la posturile de radio avem variații de la 1 la 100 între curentul direct piano de acela de forte, la doză avem variații de 1 la 500.

În ceeace privește frecvențele sunetelor înregistrate, placa înregistrează foarte fidel, discul conține toate fragmentele audibile. Dacă nu le auzim pe toate este că nu posedăm încă aparatul care să le facă sonore.

Dar pe măsură ce perfecționăm procedeele existente, găsim din ce în ce mai multe frecvențe ascuțite, cari contribuie atât la rotunjimea oricărui sunet. Din nefericire aceste frecvențe sânt în general absorbite de transformatorul de joasă frecvență de intrare.

Va trebui deci să începem prin a alege un atare transformator de bună calitate care să transmită tot atât de bine frecvențele de 30 ca cele de 20.000 de perioade. Vom examina deci curbele caracteristice ale unor atari transformatori înainte de a-i cumpăra. Iată acum după inginerul Cremaillan un dispozitiv amplificator de tipul acesta:

Începând cu numărul viitor, „Radio-Ilustrat” va publica în mod regulat, programul audițiilor de radio, detaliat, pe o săptămână întreagă înainte.

Doza e bransată direct de bornele primarului unui transformator report 1/8 a cărui rezistență este de circa 5000 w. Secundarul care are o rezistență de 10.000 ohmi, atacă grătarul unei lămpi A 410 prin intermediul unui condensator ce e de 20 miimi de microfarad și filamentul printr-o pilă de polarizare de 1,5 v.

Curentul eșit de aci atacă un B. 406 apoi un B. 403 după schema alăturată. Grătarul lui B. 403 este negativat cu circa 27 volți. Curentul telefonic este separat de curentul continuu, grație unui joc de self și capacități. Curentul continuu trece printr'un self cu fer, care oprește curentul telefonic. Acesta din urmă trece printr'un condensator C 5 de 4 la 6 micraforozi și prin haut-parleur. Celelalte valori sânt de

ordinul acelorla întrebuințate în amplificatorul cu rezistență pentru joasă frecvență.

R₄, R₅ și R₆ câți-va megliomi.

R₇ și R₈, au 70-80 mii de ohmi

Condensatorii C₃ și C₄ au 0.5 microfarad și este o rezistență de control care poate fi suprimată.

Rezistențele R₉, R₁₀ și R₁₁ sânt rezistențe shuntând primarul transformatorului de intrare pentru riglajul volumului. Fiecare din ele poate avea circa 500 ohmi. Acest sistem poate fi și suprimat.

Totul poate fi construit într'un cufăraș 30×30×20 cm.

În numărul viitor vom descrie detaliat un atare amplificator pentru sălile mari de dans sau localuri publice.

Testamentul unui amator român de radio

Acesta e testamentul meu de radio-amator, făcut în deplină posesie a facultăților mele mintale, cel puțin după câte mi-au confirmat până acum cei din anturajul meu.

Las nepotului meu transformatorul meu de joasă frecvență, raport 1/5. Prin minune acest transformator n'a deformat niciodată sunetele nici nu a amplificat numai parazitii. Niciodată nu a provocat trosnituri în timpul recepțiilor mele în haut-parleur. Las aceluiași două rezistențe reglabile cari deasemeni prin cea mai miraculoasă întâmplare nu zgărie sunetele când le potrivim.

Ii las și supradina mea gata de a fi pusă în funcțiune cu toate accesoriile și superbul meu post Cl19. Toate acestea spre a-i proba afecțiunea profundă care m'a legat de el în viață.

Vecinului meu căreia pe patul de moarte, am mărturisit în mod ipocrit că îi ert toate suferințele ce mi-a procurat cu fluerăturile perfide ale detectoarei sale cu reacțiune în antenă, ce posedă, îi las ca răsplată următoarele posturi:

1) O Super-reacție cu No. 101 pe care

m'am căsnit s'o construiesc fără să țin socoteală de sfaturile acelorla cari se ocupă și o cunosc de aproape.

2) Un post montaj reflex etichetat 170 pe care deasemeni am vrut să'l construiesc după o schemă imaginată de mine.

Numitul vecin va încerca în fața notarului meu să prindă un post european. Va deveni stăpânul acestor posturi când va reuși în mai puțin de 50 de încercări. Cred cu aceasta să-i înapoiez toate fluerăturile ce mi le-a trimis zilnic când eram în viață.

Diracției G-le P. T. T. las tot ferul vechi ce posed (se va găsi cca. 700 kgr.) și compus din cca.: borne desperechiate, bobine tăiate, transformatori arși, condensatori, clacai, 300 de lămpi arse și uzate, o jumătate de stâlp de antenă, și o baterie de acumulator sulfatată gata, pentru ca suszisa direcție să le facă cadou noii Societăți de difuziune ce își ia aripi sub oblăduirea sa.

În ceea ce privește splendidul meu haut-parleur „Safar” îl las soacră-măi spre a-i da un demn concurent.

Făcut de mine, în 23 Mai 1928.

T. L. Graf

Voci neperitoare

Radio-receptoarele societății Marconi, au reușit să recepteze programul unui radio-concert, după ce unda lui a trecut în jurul lumii, de trei ori. Se constată că orice sunet trimis în spațiu, continuă să tot facă ocolul pământului și „sună”, „sună” fără încetare, însă tot mai încet, până la imperceptibil. Dacă actualele radio-receptoare ar fi de extremă sensibilitate, ele ar putea înregistra orice sunete „stînse” demult, și să reproducă din nou, programele executate acum o lună, un an și mai mult. În munți noi auzim ecoul repetat până și de 12 ori și „stîns” apoi, evident, numai treptat, deși noi nu-l mai putem auzi. De fapt însă, sunetul nu se stinge ci se repetă tot mai slab, până la infinit. Inventatorul radio-ului modern dr. de la Forest afirmă că undele sunetelor fără fir, odată apărute, nu mai dispar, după cum nu dispar nici undele mării. Dar ele sunt prea slabe și nu pot fi prinse de actualele noastre receptoare. Se poate admite de pe acum, că în viitor se va putea restabili și auzi cu ajutorul radio-ului, vocile oamenilor cari au murit de mult...

Se pot auzi gândurile omenеști?

Așa susține un savant american, profesorul universitar dr. Lee Travis, care cu ajutorul colegului său, radio-technicianul dr. Hunter, — și el profesor universitar, — a parvenit să construiască un microfon, cu o placă receptivă hipersensibilă, cu care apoi aude misteriosul proces al gândirii, din creier. Acest microfon e în stare să mărească de nouă sute de mii de ori (!) sunetul gândului.

Minunea nu se oprește însă aici: savanții americani au parvenit să transmită prin radio aceste gânduri „captate și auzibile” așa încât să le cunoască fără ajutorul banalului grai, mii de ascultători, instalați în fața unui aparat de radio!

Castelul din Lausanne și Alpii din Savoia

Un „trei lămpi” ultra puternic

În general vorbind, nu e recomandabil să dăm numai aceleași lămpi mai multe funcțiuni diferite. Bunăoară o lampă care amplifică în înaltă frecvență, trebuie să funcționeze în anumite condiții, mai precis pe o anumită porțiune a caracteristicii sale, și una care detectează în alte condițiuni.

O lampă detectoare nu va putea efectua amplificarea în condițiuni ideale. Pe de altă parte o operațiune anumită din postul de recepție este preferabil să o îndeplinim cu minimum de lămpi. În afară de multe ori consumația e mai redusă, însă fiecare lampă în plus, împreună cu circuitele sale de legătură și funcționare, sunt cauze de deformare, mai ales în joasă frecvență. Ori un post de recepție clasic redus la cea mai simplă expresie este chemat să îndeplinească trei operațiuni: o amplificare în înaltă frecvență, o detecție și o amplificare în joasă frecvență.

Un post cu 3 lămpi deci pare a satisface suficient considerentele de mai sus, cu condiția... ca să fie destul de puternic.

Călăuziți probabil de tendințe analoge fabricile de lămpi mai importante, Tung-sram, Phillips, Telefunken, etc., construiesc lămpi cu factori de amplificare, enormă, 100 sau 150, funcționând atât în înaltă cât și în joasă frecvență.

Vreau să dau în numărul de față detalii radio-amatorilor asupra unui post construit de mine și care funcționează actualmente la Institutul Electrotehnic, și care e compus din 3 lămpi: O amplificatoare bigrilă de înaltă frecvență montată în rezonanță, o detectoare cu reacțiune și o joasă frecvență.

Am ales pentru lampa de înaltă frecvență un A. 442 Phillips, de construcție specială, cu două grătare și cu un coeficient de amplificare de circa 150, și ca lampă de joasă frecvență un A. 443 Phillips cu 3 grătare și cu un coeficient de amplificare de circa 100. Ca lampă detectoare, o lampă obicinuită un Telefunken R. E. 074 sau un Phillips A. 415, etc.

Schema este următoarea:

sunt bornele primarului, G și—C bornele secundarului, iar valoarea condensatorului C_4 se va determina prin tatonare în așa fel în cât recepția să nu fie turburată prin trosnituri repetate sau acroaze).

Observații generale.— L_2 și L_3 sunt montate pe un vario cuplor permițând variația distanței dintre ele. Conexiunile bobinei de reacțiune L_3 la P și la placa lămpii de detecție se vor face în așa fel încât apropierea sa de L_2 să mărească volumul auditei. În caz contrar se vor inversa conexiunile sale.

La lămpile cu 2 grătare se va face distincție între grătarul extern și intern. Grătarul extern este acel mai apropiat de placă. La lămpile A. 442 el se termină la conexiunea la care de obicei se termină placa. El va fi legat la conexiunea B, adică la circa 70 volți, pe când grătarul intern (cel apropiat de filament) sau cel normal, se leagă la antenă.

La lămpile A. 443 grătarul exterior este fixat la o mică piuliță situată lateral pe baza lămpii.

Grătarul exterior se numește câte odată și suplimentar.

Ca alimentare este necesar: Pentru filament o baterie de acumulatori de 4 v. și circa 20 amperi ore. Pentru tensiunile plăcilor o baterie de 150 v. la care se vor conecta diversele tensiuni. Vom avea astfel:

Intre —A și +A. 4. volți. Apoi se vor lua 2 baterii anodice ce se vor pune în serie. Punctele —B, +C și —A se vor lega împreună și se pune la un voltaj anumit al bateriilor anodice (împrejurul lui 15 volți). Punctul —C se va conecta la 0 al bateriei anodice. (astfel că grătarul lămpii de joasă frecvență să fie negativat cu circa 15 volți). Borna +B la circa 80 v. și +B2 la circa 150 v.

Rezultate: Pe o antenă unifilară de 15 m. se obține în haut-parleur extrem de tare majoritatea stațiilor europene.

Pentru stații ca Breslau, Lipsca, Stuttgart, Königswusterhausen, nici nu avem nevoie

să beneficiem de întreaga amplificare dată de reacțiune. Reacțiunea făcându-se pe a doua lampă postul nu produce nici un deranjament vecinilor.

Circuitul antenei având un amortisment relativ mare nu se cere un reglaj extrem de precis decât la circuitul oscilant $L_2 C_2$, ceea ce ușurează căutarea posturilor și reglajul aparatului. Selectivitatea sa este suficientă. Toate posturile se caută în haut-parleur.

Postul merge și pe antena interioară bi sau trifilară, de câțiva metri tot în haut-parleur mai slab, cu condiția de a avea o bună priză de pământ.

Regele Radio-ului

În prezent se află la Paris David Sarnov, directorul celei mai mari societăți americane de Radio-comunicații, sosit aici în interesul noului Radio-trust, în care intră Radio-întreprinderile din America, Anglia, Franța și Germania.

Fiind interviewat, Sarnov a schițat rolul pe care-l ocupă radio-industria, în mijlocul celor mai mari organizații mondiale tehnice.

E de ajuns să știm că numai în Statele-Unite, în 1927, Radio-întreprinderile au folosit un capital de peste 500 milioane dolari. Peste 700 de stații radio-telegrafice produc zilnic concerte și colportează noutățile. Receptoare s'au instalat în 9.000.000 de case!!! Anul acesta radio-industria va înflori în mod neașteptat. Cauza? Rolul pe care îl va juca în alegerile președințiale din Statele-Unite.

Viitorul radio-ului e grandios. Invenția și introducerea transmițerii prin „unde scurte” e o cucerire uriașă a Radio-tehnicii. Incurând se vor transmite prin Radio, orice ilustrații. Numai în câteva clipe vor trece deasupra oceanelor și a continentelor, foi întregi de ziare, fotografiate, vederi uriașe, acte și documente autentice și originale etc. Într-un cuvânt, spațiul va înceta să mai existe.

Ecouri din lumea radiofoniei

Între companiile telegrafice de cablu și rivala lor T. F. F. se dă o luptă aprigă. Lucrul s'a înverdat în ultima consfătuire din Londra unde au avut loc discuțiuni aprinse între delegații guvernului britanic și cei ai Dominionilor.

Un alt episod al luptei îl formează cumpărarea de către o companie de cablu americană, a stației de T. F. F. din Sayville (Long Island). Această stație va sluji să dubleze prin radio, comunicările transmise prin cablu și pentru aceasta compania americană va înființa stații receptoare pe coasta europeană a Atlanticului.

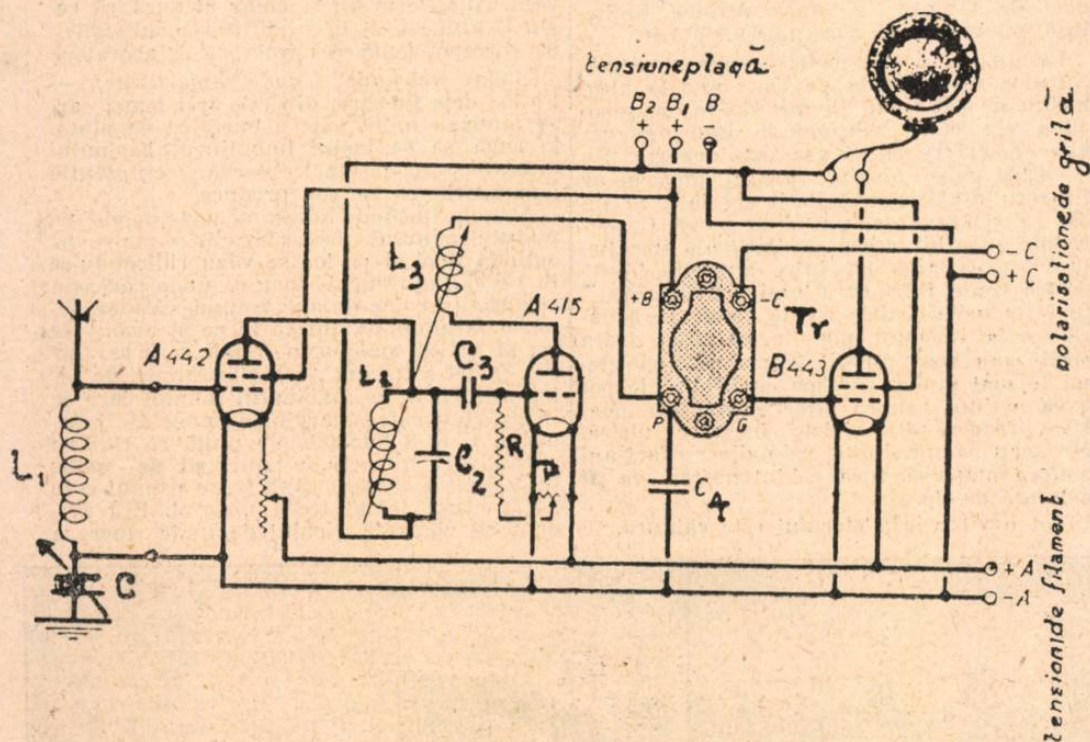
Se poate prezice ce se va întâmpla foarte curând: companiile de cablu se vor transforma pe rând în companii de T. F. F.; cablurile vor putea fi în fundul mării, uitate de toată lumea, iar publicul va trebui să plătească multă vreme amortizarea materialului pierdut.

Unii librari englezi, intenționează să instaleze, în orașele mai mari, posturi de emisiune speciale, de unde să vorbească publicului despre cărțile lor, nou apărute. În afară de critica literară, pentruca publicul să fie în curent, cu ultimele noutăți, se vor citi și pasagi din aceste cărți.

Un record trist

După statistice făcute de societățile de asigurare automobilul, numai în Statele Unite, în anul 1927, a răstat viața a 25.000 oameni. La această cifră impresionantă trebuie să adăugăm încă și circa un milion de răniți, rămași în viață.

Desigur nu automobilul singur e de vină și încă mai puțin automobilismul, întreaga răspundere o au proasta organizație a circulației, părinții cari nu-și supraveghează copiii și mai ales graba veacului nostru. Fiecare dintre noi vrea să ajungă cât mai repede și astfel riscă să scurteze o viață, care trăiește în înfrigurarea vitezei trece fără să știe când.

L_1 = Self Gama No. 1 bis, (sau self cu 45 spire, Diametru 80 mm.).

L_2 = Self Gama No. 2. (sau Self cu 60 spire, Diametru 80 mm.)

L_3 = Self Gama No. 0 bis. (sau self 22 spire, Diametru 80 mm.)

C_1 = Condensator variabil de 0,5 milimicrofarad.

C_2 = Condensator variabil de 0,5 milimicrofarad.

C_3 = Condensator fix de 0,02 milimicrofarad.

C_4 = Condensator fix de 1 milimicrofarad.

R = Rezistență de 3 sau 4 meg-ohmi.

P = Potentiometru de 400 de ohmi.

Tr = Transformator „Phillips” tip 1003, Raport $\frac{1}{4}$ sau un transformator obicinuit raport $\frac{1}{4}$. În cazul acesta punctele P și +B.

ABECEDARUL TELEFONIEI FĂRĂ FIR

Introducere

Fenomenele electrice ce se manifestă la distanțe enorme fără nici o legătură materială și de cari lumea se ocupă azi cu atita entuziasm în occident, par a constitui spectacolul cel mai extravagant la care omul în vîrstă de 60—70 de ani este chemat să asiste. Și totuși acest om, în tot cursul vieții lui a trecut din minune în minune.

A văzut cum lumina desenează pe o peliculă într'un timp câte-o dată inferior unei sutimii de secunde, portrete mai fidele, peisagii mai detaliate decât ori ce artist le-ar realiza în lungi săptămâni de lucru. A învățat grație electricității se se lumineze fără flacără, să se încălzească fără foc, pe două fire de aramă transmite vorba sau sau puterea căderilor de apă transformată în mii de cai vaporii destinat să ne tragă trenurile și tramvaele.

Pe două cercuri mănate de pedale și conduse de un ghidon s'a pus să fugă mai iute și mai mult timp ca animalele și ca vehiculele trase de acestea.

Și iată că de o dată sub ochii lui trăsurile au început să fugă singure pe drumuri și iar diligențele să sboare la 2 mii de metri altitudine, mult mai sus și mai iute ca păsările.

Lumea infinitilor mici s'a deschis larg omului de când Pasteur i-a făurit cheia. Știm acum să punem la treabă un microb cum pune mai înainte la lucru un bou. Ii ordonăm să facă vegetații, pâine, vin, alcool, curele, brânze etc. după formula care ne place iar bacililor feroci le-am pus botniță.

De o jumătate de secol feeria strălucește din toate părțile.

La drept vorbind, în lista aceasta de sigur așa de incompletă la care jumătatea de secol trecută a fost martoră, ce fenomen oare e inferior în măreție telegrafiei fără fir? Ce fenomen e inferior telefoniei fără fir prin stupefecția pe care a produs-o în spiritul nostru? Nici unul. Apoi încet, încet fie-care ne-a devenit familiar. Câți-va ani mai târziu am crezut viața imposibilă fără el.

Minunile se transformă iute în banalități. Ele ne par extraordinare doar atîta timp cât le trebuie ca să se transforme în ordinare.

Transmisiunea energiei, fără fir, este pentru noi azi, minunea viitorului. Și într'adevăr o mare revoluție se anunță după acum în comunicații. După acum, oriunde ați fi pe pământ, în apă, în aer, e posibil ca să vi se trimească prin spațiu dintr'un punct oare-care fără nici o legătură materială un semnal, un discurs chiar un concert. În incursiunea ce vom face împreună în domeniul radio-electricității va trebui să ne armăm cu un fel special de a înțelege, căci vom fi puși în prezența fenomenelor, pe cari spiritul uman nu le poate admite dacă le cere să-i satisfacă simțurile sale.

La drept vorbind, cu nici unul nu venim mai des în contact, însă trăim în el, prin el și de obicei fără să o știm.

Simțurile noastre nu sunt decât niște antene specializate fie-care cu funcțiunea ei și pe care izbesc unde particulare.

Sunetul rezultând din comotia pe care undele aerului o dau nervilor noștri auditivi. Sunetul e mai mult sau mai puțin ascuțit după numărul de unde ce vin într'o secundă să isbească urechea noastră. (Altfel zis după frecvența undelor).

Și încă pentru ca simțurile noastre relativ rudimentare să le perceapă trebuie ca frecvența acestor unde să fie cuprinsă între anumite limite.

Sub 20 de vibrații pe secundă reprezintă sunetul cel mai jos și deasupra 2000, cel mai ascuțit, urechea noastră e surdă: Putem vedea la o lampă sau o coardă un număr de vibrații în afara acestor limite, însă nu vom mai auzi nici un sunet.

Lumina e de asemenea rezultatul comotiei ultra-rapide pe care undele altui mediu de cât aerul (numit de cei ce se ocupă el: eter), vibrând le imprimă nervilor noștri optici și așa mai departe. Nu e exclus ca și pipăitul, gustul, mirosul să fie rezultatul unor oscilații speciale. Și încă, ca și la sunet, pentru a putea fi percepute cu ochii, eceste oscilații ale eterului, trebuie să aibă loc între anumite limite de frecvențe, între care lumina defilează toate culorile ei dela roș la violet. Însă dacă oscilațiile sunt mai încete (raze infra-roșii) sau mai repezi (raze ultra-violete) nu le mai putem percepe cu ochii. Ele pot avea acțiuni asupra altor organe ale noastre (razele ultra-violete înegresc pielea, etc.) sau se manifestă prin diverse acțiuni asupra materiei, însă ochiul nostru va fi orb față de ele.

Tot o vibrație a eterului este căldura.

prezintă însă foarte multe analogii cu acela al undelor sonore, luminoase și chiar cu acelea ce le provocăm într'alte medii de cât aerul sau eterul: de pildă cu acelea ce le provocăm într'un lac producându-i o agitație într'un punct dat.

Cum se manifestă aceste unde? Cum le captăm, cum le facem perceptibile simțurilor noastre? Cum le utilizăm nevoilor noastre practice?

Am să vă povestesc o istorioară în care un popă, cu mult înaintea telegrafiei fără fir și chiar a aceleia cu fir, un abate dela Curtea lui Ludovic al XVI-lea, căuta să utilizeze undele produse într'un lac pentru a realiza corespondențe.

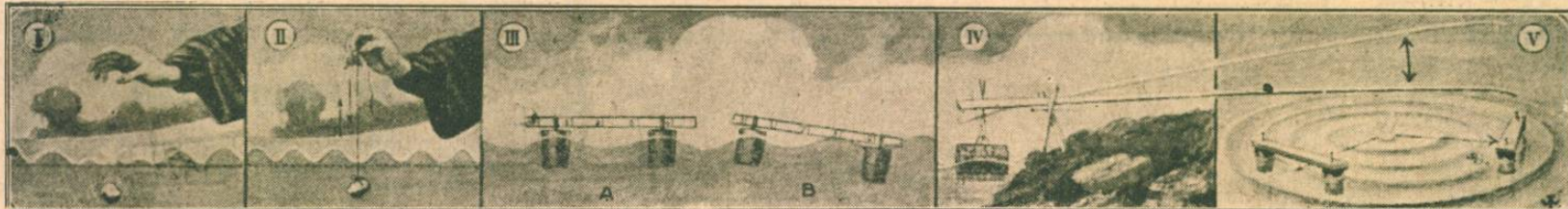
În această istorioară pe care o știu dela un mare vulgarizator de știință ce se numea Jean-Baptiste Saunier, vom vedea pe abate recurgând față de undele din lac la multe din trucurile la cari recurgem actualmente spre a utiliza undele electrice.

Într'o zi de toamnă prin anul 1786, cum d-na de Lamballe se plimba cu două prietene în parcul din Versailles, zări prin stuț un om în costum de abate, culcat pe burtă pe marginea unui basin. El arunca din când în când câte o piatră în apă și părea că urmărește cu o mare băgare de seamă atât căderea pietrei cât și undele pe care acestea le desvoltau până la cealaltă margine a lacului.

Ea se apropie încet de abate, care surprins și intimidat se ridică cu vioicune. D-na de Lamballe recunosc pe abatele Rochon, astronom optician al regelui, membru la Academia regală de științe. Abatele îi spuse că face studii asupra propagării undelor la suprafața basinului și că crede să descopere astfel un mijloc de corespondență prin semnale. D-na de onoare scuzându-se că întrerupe niște experiențe cari vor contribui la gloria regelui, îi ceru favoarea să asiste cu prietenile sale la lucrările ilustrului savant. Abatele primi și chiar asigură că cerul îl ajută, căci în studiul oricărui sistem de corespondență e nevoie de colaboratori.

(Șiruri de unde; unde amortizate). — Pe loc dete fie-cărei din cele trei femei cari se amuzau mult, câte o bucatică de plută, le rugă să se însere împrejurul basinului și să le pună pe apă, observând cu atenție fenomenele ce se vor produce.

Abatele Rochon rămase departe de ele pe malul basinului, lăsă să cadă o piatră pe oglinda apei și pe loc se văzu ridicându-se în relief împrejurul lacului unde aceasta căzuse, un colac de apă rotund, care se depărta lărgindu-se din ce în ce și urmat de un al doilea mai puțin înalt care se, lărgea la fel și urmat de o succesiune, de altele din ce în ce mai puțin înalte care se îndepărtau către marginile opuse ale basinului. Cele 3 bucățele de plută se ridicau succesiv la trecerea acestui **șir de unde**, însă mult mai mult când trecu primul cerc decât atunci când trecu ultimul. Era evident că vigoarea șirului de unde mergea

Prima noastră datorie e să ne convinsem că mecanismul uman nu e apt să înregistreze toate fenomenele vieții și că sistemul nostru nervos rămâne indiferent față de marea majoritate a manifestărilor ei.

In domeniul undelor

În studiul ce vom face vom pronunța des cuvântul de „unde”. Unde electrice, unde electro-magnetice, etc.

Acest domeniu însă nu e nou pentru noi.

Numărul de vibrații a-l acestora însă e mai mic de cât acela a-l luminei și de aceea ea nu mai e sensibilă ochiului nostru însă impresionează o altă parte a organismului nostru: pielea și nervii acesteia.

Tot o vibrație a eterului sunt și undele electrice.

Numărul ed vibrații al acestora însă este mult mai mici ca acelea al luminei și căldurei.

Ele nu mai sunt percepute le simțurile noastre de cât prin intermediul diverselor aparate. Modul de manifestare al acestora

scăzând dela primul cerc la ultimul. Abatele Rochon le botează **unde amortizate**. (fig. 1.)

(Recepție bună și recepție rea)... Două dintre damele de onoare declarară că se amuzau foarte mult. Însă frumoasa d-nă de Lamballe nu împărtășea aceeași părere. Ea declară contrarietate că separată în linie dreaptă de abate de insulița din mijlocul basinului, bucată ei de plută abia se mișca. Ea declară astfel că **primea prost unde**.

(Citiți continuarea în numărul viitor)

Un monument... cartofului

În orașul german Braunlage din Harz, se înalță un monument cu următoarea inscripție:

„Aci, la 1748, s'au făcut primele încercări de cultivare a cartofilor. Numele de „ogor al cartofilor” aminteste despre această 1885”
Astfel onorează germanii alimentul lor fundamental.

O greșeală de bursă

La bursa de cereale din Chicago s'a produs o mare panică.

În ziua de 9 Mai, buletinul ministerului de agricultură a anunțat că în statul Ohio, recolta va fi cam de 1.500.000 „bușele”. Iar la 12 Mai s'a publicat o rectificare: nu 1.500.000 ci 9.000.000 bușele! Însă, în trei zile, tranșările încheiate au pricinuit unor cerealiști pierderi de câteva milioane dolari, din cauza acestei informații greșite. Păgubașii întentează proces ministerului.

De-ale prințului de Wales

Marele regat și imperiu britanic își adoră poate mai mult decât orice alt popor din lume, pe tânărul său prinț moștenitor.

În primul rând aceasta se datorește extremei sale simplități de maniere, cari i-a câștigat spontan popularitatea viitorilor săi supuși.

Așa, mai înainte, când apărea la vreun dancing, pentru a se amuza și el un ceas, dansând, venirea sa provoca totdeauna senzație, până când a declarat categoric într-o zi „că nu mai pune piciorul” acolo, unde se vor face prea multe mofturi.

De atunci abia de se întorc privirile celor de față, spre frumosul blondin, când acesta se pleacă respectuos în fața vreunei miss, pentru a o invita la dans.

Când s'a declarat războiul mondial, a cerut să fie — ca subofiter — pe frontul din Franța, împreună cu regimentul său. Evident că nu i-se putu îngădui decât șederea la cartierul general al lui sir John French. Vrând să-și viziteze totuși regimentul, aflat pe linia de bătaie, lordul Kitchener se opuse la început. În cursul convorbirii avute atunci cu ministrul de război, prințul îi spuse: „Am mai mulți frați, așa încât prin eventuala mea moarte, tronul nu va rămâne fără urmaș”.

Răspunsul lordului Kitchener e însă și el prompt: „Dacă ai fi sigur, că vei cădea în război, poate ai avea dreptate să vă opresc de a merge pe front. Așa cum e însă azi situația acolo, ai putea să fii făcut prizonier. Cu riscul acesta nu pot însă transija”.

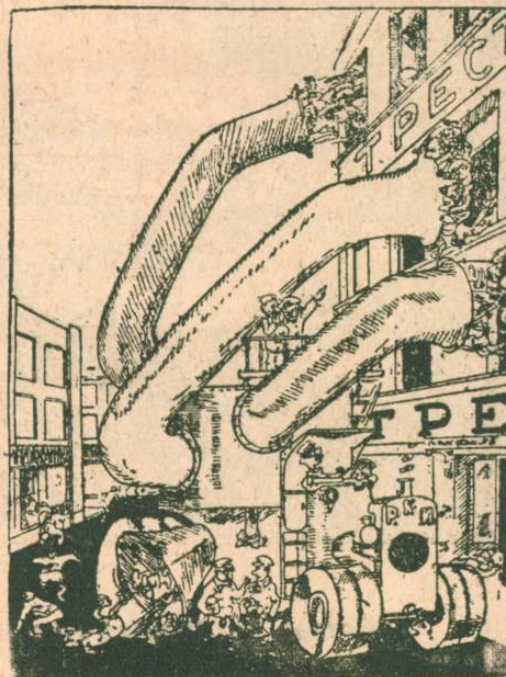
Așa încât prințul a mai trebuit să aștepte o lună, până să-și vadă îndeplinită dorința: aceia de a fi pe front!

Cartierele cele mai mizere ale Londrei, așa numitele *slums*, sunt des vizitate de el.

Nu e primul membru al casei regale engleze, care face acest lucru, e primul prinț moștenitor al formidabilului imperiu britanic, care trece pe străzile *slums*-urilor pe jos, însoțit doar de un prieten, la ore și în zile, când nimeni nu are habar, că se duce acolo.

Vorbește cu locuitorii, intră în casă, ajută cu bani și vorbe bune, mângâie copii palizi și nemâncați...

Și toate gesturile sunt întipărite de cea simplitate și jovialitate, ce numai „le prince charmant” al Angliei, știe să le aibă.

Mașina de aspirat funcționari

POLITIA LA FAȚA LOCULUI
„Oare e crimă sau sinucidere?”

Cum trebuie să fie un film așa numit „patriotic” spre a putea fi prezentat în toate țările.

Foto-Lissie
Târgoviște

În luna trecută, de Sf. Gheorghe, regimentul 3 Dâmbovița, care-și serba patronul — s'a despărțit de comandantul său, d. col. Gh. Georgescu, care a fost nevoit să-l părăsească din motive de sănătate.

Despărțirea a fost prilejul unei duioase manifestații de simpatie — din partea corpului ofițeresc și a trupei — pentru comandantul lor.

D. col. Georgescu și-a făcut întreaga carieră militară — vreme de 40 de ani, la acelaș regiment.

Ofițerii regimentului au oferit comandantului lor o statueta de bronz care simbolizează: munca, cinstea și gloria.

(26)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III

CAPITOLUL IX

Stânca

Dacă soarta e nemiloasă, dacă năvălește fără odihnă cu fiarele, cu foamea, cu frigul, cu boalele înspăimântătoare, cu frământările naturii, cât ce a trecut, ei nu se mai tem de dânsa. Destul să aibe adăpost și hrană, viața e atunci limpede și plăcută ca râul...

Un muget sfâșie întinericul. Mistrețul o ia rasna în câmp, elaful sare, ținându-și coarnele și mai mult date pe spate, și sute de vietăți au palpitat. La început e doar o formă nehotărâtă, în apropiere de apă; apoi un chip tremurător, a cărui putere se vădește în fiecare mișcare; și încă odată îi e dat lui Naoh să vadă Leul Urias. Totul a fugit. Pustietatea e fără margini. Fiara, peste măsură de mare, înaintează cu neliște. Cunoaște iuteala, luarea-aminte, simțul ascuțit, băgarea de seamă, posibilitățile nenumărate de-a scăpa, ale celor pe cari trebuie să-i ajungă. Acest pământ, de unde neamul său a dispărut aproape, e mai friguros și mai sărac; el trăiește printr-o strădanie istovitoare. În totdeauna foamea îi roade pânțele. Deabia de se mai împerechează: ținuturile în care prada să ajungă unei perechi s'au rărit, chiar acolo, către soare, sau în văile calde. Și supraviețuitorul, care dă târcoale în țara mlaștinei celei mari nu va avea urmași.

Cu toată înălțimea și asprimea stânței, Naoh își simte inima strângându-i-se în piept.

Se încredințează că focul apără intrarea îngustă și apucă ghioaca și teapa; Nam și Gaw sunt și dânsii gata de luptă; câteși trei, pitulați lângă stâncă, nu pot fi văzuți.

Leul-Urias, s'a oprit; cu labele lui muschiuloase aduse, privește această lumină înaltă care tulbură întinericul ca un apus de soare. N'o confundă cu lumina zilei și încă mai puțin cu lumina aceea rece care-l împiedică la pândă. În mod nelămurit îi vin în minte flăcări care mistuie savana, un copac ars de trăsnet, sau chiar focurile omului, pe lângă care a trecut, de câteva ori, de demult, în ținuturile de unde l-au alungat, pe rând, foametea, apele mari sau secarea lor, care face traiul cu neputință. Șovăie, mugește, coada îi biciuie coapsele cu furie, apoi înaintează și adulmecă aerul. Mirosul e slab, căci se ridică și apoi se împrăște, mai înainte de-a se coborî; vântul ușor îl duce către rău. Deabia simte fu-

mul, mai puțin încă friptura de carne; de fel mirosul oamenilor; nu mai vede decât aceste străluciri săltărețe, ale căror străfulgerări roșii și galbene cresc, descresc, se desfac în formă de con, curg în cascade, se amestecă în umbra bruscă a fumului. Aceasta nu-i amintește de nici o pradă și de nici o mișcare de luptă; și fiara, cuprinsă de-o teamă supărătoare, își deschide botul larg, peștera de moarte din care iese mugetul... Naoh vede îndepărtându-se Leul Urias spre negurile unde își va putea înfrunța cursele...

— Nici o fiară nu se poate lupta cu noii exclamă voevodul cu un răs de înfruntare.

Mai adineaori, Nam a tresărit. Cu spatele întors spre foc, urmărește cu privirea, pe țărâmul celălalt o resfrângere, de lumină care saltă pe ape și se strecoară printre sălcii și sycamori. Și dânsul șoptește, cu mâna întinsă:

— Fiu al Leopardului, au venit oamenii!

O greutate se coborî pe pieptul voevodului și câte-și trei își ațintesc simțurile. Dar țărâmurile sunt pustii, ei nu aud decât clopocitul apelor; nu deosebesc decât animale, ierburii și copaci.

— Nam s'a înșelat? întrebă Naoh.

Flăcăul răspunde, încredințat de cele văzute:

— Nam nu s'a înșelat... el a zărit trupurile oamenilor, printre ramurile sălcilor... Erau doi.

Voevodul nu se mai îndoiește; inima lui se sbate între groază și nădejde. El spune cu glasul scăzut:

— Aici e țara Ulhamrilor. Cei pe cari i-ai văzut sunt vânători sau cercetași, trimiși de Fauhm.

S'a ridicat, își desfășoară statura lui înaltă. Căci n'ar sluji la nimic să se ascundă: prieteni sau dușmani, ei cunosc prea bine însemnarea Focului... Vocea lui proclamă:

— Sunt Naoh, Fiul Leopardului care-a cucerit Focul pentru Ulhamrii. Trimisiile lui Fauhm să se arate!

Singurătatea rămâne nepătrunsă. Până și boarea slabă de vânt a ațipit ca și șgomotul fiarelor; numai părăitul flăcărilor și glasul limpede al râului par să crească:

— Trimisiile lui Fauhm să se arate! repetă voevodul. Dacă se uită aci, vor recunoaște pe Naoh, Nam și Gaw! Vor fi bineveniți.

Câte-și trei, în picioare, în fața focului roșu, arată chipuri tot atât de lămurite ca în miezul zilei și scot strigătul de chemare al Ulhamrilor.

Așteptarea. Ea roade inima tovarășilor; e plină de toate grozăviile. Și Naoh mur-

— Sunt vrăjmași!

Nam și Gaw o știu bine și toată bucuria îi părăsește. Pericolul care-i lovește în noaptea aceasta, când întoarcerea era tot de apropiată, le pare mai aspru. E și mai de temut fiindcă vine din partea oamenilor. Pe pământul acesta vecin de Mlaștina cea Mare, nu presimțeau altă apropiere decât cea a oardei lor. Oare învingătorii lui Fauhm l-au atacat iară? Ulhamrii au pierit din lume?

Naoh vede pe Gammla răpită sau moartă. Scrâșnește din dinți și măciuca amenință malul dimpotrivă. Apoi, înfrânt, se lasă jos înaintea jarului, cugetă, pândeste...

Cerul s'a deschis la Răsărit; luna, în ultimul ei pătrar, apare în adâncul câmpiei. E roșie și plină de fum, enormă; strălucirea ei e încă slabă, dar pătrunde în adâncurile ținutului: fuga la care se gândește voevodul va fi cu neputință, dacă oamenii ascunși sunt în număr mare și dacă au întins curse.

Pe când se gândește, îl străbate înfiorearea. În josul apei, a zărit un chip bine legat.

Orcât de grabnic a dispărut în sălcii, încredințarea îl pătrunde ca vârful tepei. Cei care se ascund sunt de bunăseamă Ulhamrii: dar lui Naoh i-ar fi plăcut mai bine să fie Măncătorii de Oameni sau Piticii Roșii. Căci el a recunoscut pe Aghoo-cel-Păros.

CAPITOLUL X

Aghoo-cel-Păros

În câteva palpitări ale inimii, retrăi toată scena în care Aghoo și frații săi se iviseră înaintea lui Fauhm și făgăduiseră să cuceriască Focul. În ochii lor rotunzi palpi amenințarea; puterea și cruzimea însoția mișcările lor. Oardă îi asculta tremurând. Oricare dintre ei trei ar fi putut înfrunța de marele Fauhm. Cu trupurile lor, tot atât de păroase ca și al Ursului Cenușiu, cu mâinile lor uriașe, cu brațele lor tari ca stejarii, cu viclenia lor, dibăcia, vitejia, unirea strânsă, obișnuința de-a lupta împreună, ei făceau cât zece luptători. Și gândind la toți acei pe cari îi omorâseră sau pe cari îi schilodise, o ură fără de margini cuprinse pe Naoh.

Cum să-i doboare? Dânsul, fiul Leopardului, se socotia egalul lui Aghoo: după atâtea isbândiri, încrederea în sine o avea deplină; dar Nam și Gaw vor fi ca și leoparzii în fața leilor!

Surprinderea, și toate simțimintele care năvăleau în sufletul său, nu întârziară însă hotărârea lui Naoh. Fu tot atât de grabnică pe cât e de iute săritura căprioarei prinsă pe neașteptate în adăpost.

— Nam va pleca mai întâi — porunci dânsul — apoi Gaw. Vor lua cu dânsii sulitele și tepele, eu le voi svârli ghioacele, când vor fi jos de pe stâncă. Voiu duce singur Focul.

Căci nu se poate resemna — cu toate pietrele fermecate ale Nah-ilor — să părăsiască flacăra cucerită.

Nam și Gaw înțelesesă că e vorba de-a întrece în iuteală pe Aghoo și pe frații săi, nu numai în noaptea aceasta, dar până când vor ajunge la oardă. Își luară în grabă armele de aruncat, iar el se și coboră pe povârniș, în vreme ce Gaw îl urma, la două staturi de om. Coborâtul fu mai greu decât suitul, din pricina lucrilor mincinoase, a întunecimilor bruste, și pentru că trebuiau să pipăie în gol, să descopere ieșiturile nevăzute, să se lipească strâns de perete.

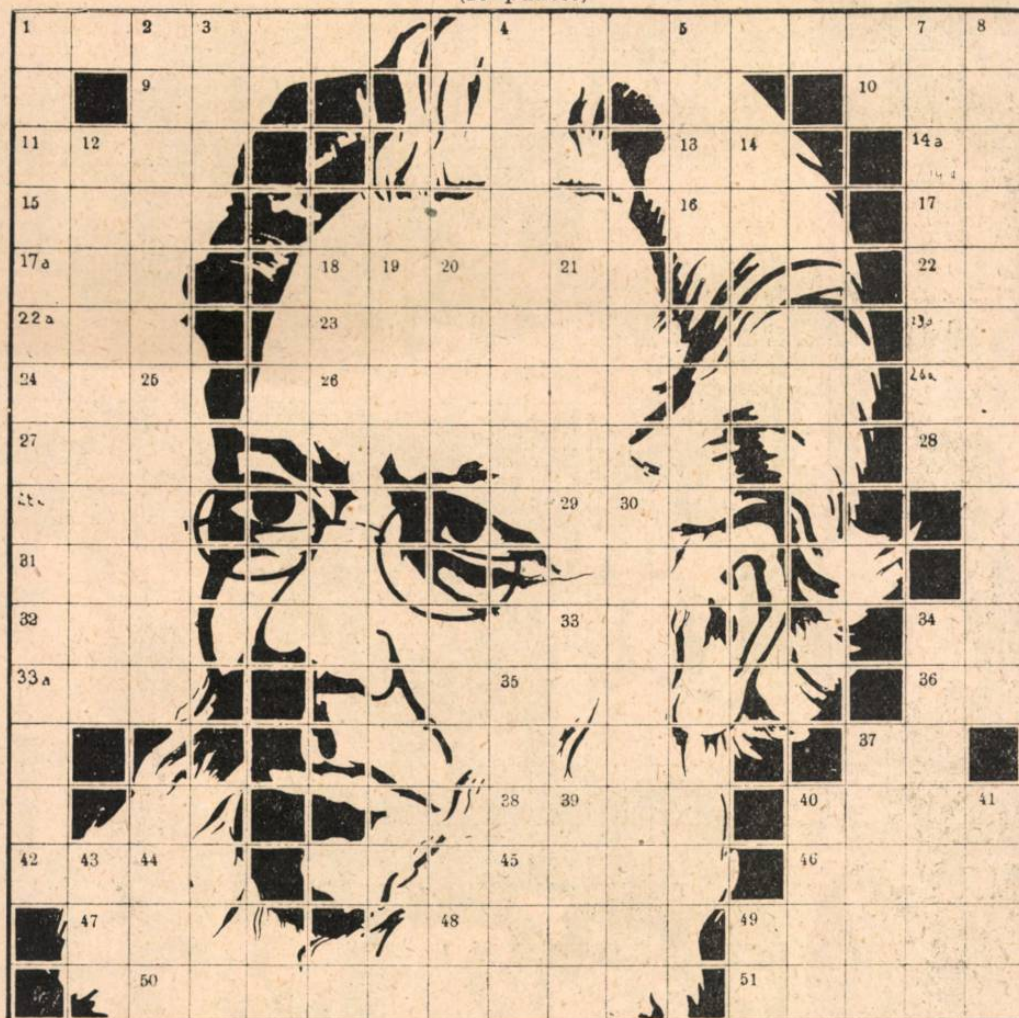
Când Nam era gata să sosiscă, un tipăt de spaimă svăcni depe mal, îi urmă un părăit de aripi în sbor, apoi strigătul bălănelui. Naoh, plecat la marginea podișului, văzu pe Aghoo țâșnind dintre tulpini. Venia ca un trăsnet. După o clipă apăreau și frații săi, unul din miazăzi, iar celălalt din răsărit.

(Citiți urmarea în numărul viitor)

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1

„IBSEN” de Massu Const.
(10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Monedă turcească; 4) Pasăre; 49) Intărăți; 50) Excepție (fig); 51) Moji (fig); 9) Notă muzicală; 10) Fiu (pop); 11) Plasă; 13) Pronume; 14 a) Interjecție; 15) Incetez (fig.); 16) Articol; 17) Posed; 17 a) Conjunție; 18) Ce conține sarei; 22) Lac în Africa; 22 a) Verb; 23) Canale; 23 a) Gust particular; 24) În acest loc; 26) Unitate de greutate; 26 a) Conjunție; 27) Dare; 28) Pronume (invers); 28 a) Ivi; 29) Notă muzicală; 31) Cursă (fig); 32) Plan; 33) Rău în Europa; 34) Propoziție; 34 a) Pronume; 36) Zeu; 37) Adio; 38) Nimic; 40) Coșită; 42) Div. de timp; 45) Măsură agrare; 46) Potolesc; 47) Localitate în Franța; 48) Pasăre; 49) Intărăți; 50) Excepție (fig); 51) Moji (fig);

VERTICAL: 1) Caracterul celui care nu poate fi destituit; 2) Eșarpă bisericăscă; 3) Pronume; 4 A închipui; 5) Turn; 6) Campion; 7) Gigantică; 8) Ură infocată; 12) Lăcomie; 14) Pronume; 18) Arbust; 19) Balaur; 20) Zeu; 21) Clar; 25) Specie de grâu; 30) Săpunul (Mold); 34) Lăsată; 35) Metal; 37) Edificiu; 39) Erezia (280—336); 40) Pasăre; 41) Arbore; 43) Insulă în Oc. Atlantic; 44) Metal; 48) 2 litere din Rugă; 49) Lucrez pământ.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânalăREDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 9
Telefon 7/69

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate de an „ 170
Pe trei luni „ 90

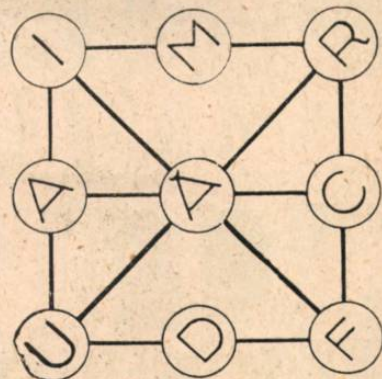
PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 85
Jugoslavia și Cehoslovacia . . . lei 500Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iunie cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 16, 17, 18 și 19 va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 25 Iunie 1928.

Joc No. 2

DE POPICI

trimis de Bebe și Eugen Ștefănescu-Brăila
(5 puncte)

Opt prieteni făcură o partidă de popici. Condiția era ca, după ce bate unul, popicele căzute să fie ridicate, astfel ca fiecare jucător să aibe în față nouă popice. Fiecare popic avea o literă și anume: Respectiv, A, U, C, D, A, M, I, F, R.

Jocul începe.

Întăiu dă jos 3 popice și găsește un cuvânt.

Al doilea dă jos 2 popice și găsește un cuvânt.

Al treilea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt identic cu întâiul.

Al patrulea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt.

Al cincilea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt.

Al șaselea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt identic cu primul și al treilea.

Al șaptelea dă jos 4 popice și află un cuvânt.

Al optălea dă jos 3 popice și află un cuvânt identic cu primul, al treilea și al șaselea.

Cuvintele găsite în ordinea dată, vor forma un cunoscut proverb românesc.

Joc No. 3

SCRIITORII ROMÂNI de Const. Massu
(10 puncte).

Așezați în ordine figurile acestor scriitori români, așa încât inițialele numelor lor, să dea numele unui alt scriitor român.

SERBĂRILE TINERIMEI ROMÂNE: Copii din toate unghiurile țării, în porturi românești, s-au adunat la București.

REALITATEA

ANUL II. No. 20

3 Iunie, 1928

ilustrată

20 PAGINI

Apare totdeauna Duminică

Dela Serbările Tinerimei Române: Idilă de primăvară în Cișmigiu.

Prețul 8 lei

De vorbă cu un câine

Grivei a mers cu mine la expoziția celor de-un neam cu el. De-un neam cu el e un fel de-a vorbi căci expoziția canină oferă exemplare aristocratice, cu nume englezești și cu nume de calendar (Saint-Bernard), unii cât un vișel de lungi, alții cât un manșon. Grivei nu-i un câine de rasă, dar e un patrupele cumsecade: e, adică, devotat bătăturii și nu face treabă mare sau mică în salon.

Deaceia la expoziție n'a mers decât în calitate de spectator de rând, și deaceia a putut să facă unele reflexii pe cari, deși nu le-a putut exprima acolo, mi le-a împărtășit când am ajuns acasă. Avem un fel anume de-a ne 'nțelege.

Grivei e subversiv uneori deși nu citește o anume literatură și o anume presă. Dar Grivei are o judecată proprie, un simț al realităților dezvoltat foarte mult, și o filozofie care-l împiedică să vadă lucrurile în culori prea roze sau în culori prea negre.

Oamenii îl uimesc totdeauna. De pildă, el nu știe pentru ce omului care e prost i se spune, în batjocură, bou, când boul e doar vrednic. Și nu știe de ce omului rău i se spune că are o inimă de câine, când câinele devotat și blând. (Că unele exemplare se răsfață și dorm pe perne moi, nu sunt ele de vină ci sunt stăpânii lor...)

Acum câinele meu e nedumerit de o altă ciudățenie omenească. În timp ce, cu surle și tobe, e deschisă expoziția câinilor — fără surle și tobe dispăre Societatea pentru protecția câinilor și, în genere, a altor animale.

Oamenii acordă interes neamului patrupelelor, investesc sume în expoziții, se deranjează până la expoziție, vorbesc și scriu despre animale, și în același timp uită că ele aveau și au nevoie să fie ocrotite. S. P. A. — societatea pentru protecția animalelor, — izbutise cândva să-și asigure unele titluri la recunoștința dobitoacelor pe cari omul cu suflet, nu de câine, ci cu năravuri de porc-de-câine le brutaliza înconștient și las.

Pe-atunci nu se organizau expoziții la cari, pe dinaintea animalelor, să treacă doamne și domni din lumea bună, trimițând patrupelelor surduri și bezele umanitare, dar se găseau câteva doamne și câțiva domni cari, cât de cât, se opuneau ca un cal de sac să fie ars cu biciul plumbuit și ca un câine să fie alungat cu o tînichea de coadă.

Grivei se miră și mă întreabă. Ce i-aș putea răspunde?

— Grivei, ești îndrăzneț... Grivei, ești imprudent. Și ești naiv ca o fată de pension. Te miri că oamenii se dau, din când în când, în vânt și deschid expoziții, și organizează congrese în cari se ocupă de voi, de rasa voastră, de viitorul vostru, — uitând, până una alta, de interesul pe care l-ați avea de-a fi ocrotiți imediat.

Ești nedumerit că, în timp ce expozițiile de animale se succed cu fast, societatea care vă mai păzea, dispăre.

Dispăre S. P. A., și te miri, — și eu nu mă mir că până în prezent nimeni nu s'a gândit să înființeze și o S. P. O., societate

pentru protecția oamenilor. Căci sunt și oameni cari au nevoie de ocrotire, tot ca și voi, poate mai mult ca voi. Dar eu nu-s îndrăzneț, imprudent și naiv ca o domni-soară de pension.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Pe frontul internațional a stărnit intermeiate îngrijorări manifestațiile anti-italiene din Jugoslavia și manifestațiile anti-jugoslave din Italia. Au fost sparte geamuri și au fost molestați supuși ai statelor respective. Spiritele sunt și de-o parte și de alta în fierbere, — și, în interesul liniștii de care Europa are nevoie, restabilirea legăturilor de bună vecinătate între un stat și altul e de dorit.

O catastrofală explozie s'a produs la Hamburg. Victime numeroase.

Nu se mai știe, în momentul când scriu aceste rânduri, nimic despre soarta dirijabilului „Italia” pornit, sub conducerea generalului Nobile, să exploareze Polul Nord.

Emoția Italiei e împărtășită de întreaga lume civilizată.

Încercările pentru formarea unui guvern Venizelos în Grecia au eșuat. Zaimis va conduce mai departe treburile Statului și va prezida viitoarele alegeri.

Presă românească a încercat o pierdere prin moartea lui Titus Enacovici, directorul ziarului „Cuvântul”.

Au fost eliberați cei patru ziariști cari fuseseră depuși la Jilava cu prilejul adunării dela Alba-Iulia.

Au fost în cursul săptămânii două importante congrese la noi: congresul de talasoterapie și congresul arhitecților.

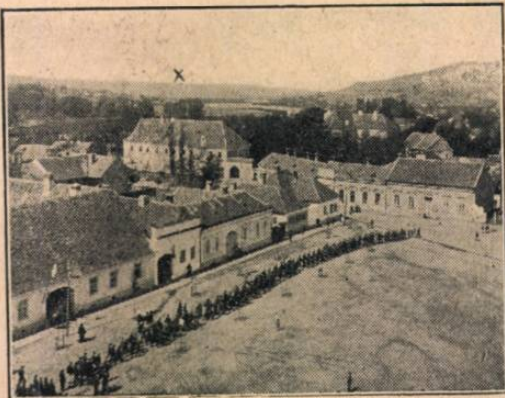
Câteva cazuri de tifos exantematic au fost semnalate la Iași.

O ploaie torențială căzută acum câteva zile asupra județului Prahova a pricinuit mari stricăciuni grădinilor, viilor și semănturilor.

În comuna Crețești de Sus (Fălciu) s'a ridicat de curând — din donațiunea soților Eugenia și Marin Benghiu, învățătorii școlii — un monument pentru eroul necunoscut. E cel înfățișat de fotografia noastră.

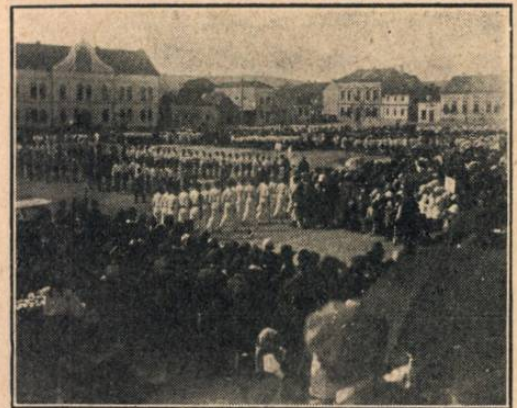
Serbările dela 3/15 Mai la Blaj

Ca în toți anii ziua de 15 Mai a fost sărbătorită la Blaj. Ilustrația noastră reprezintă defilarea elevilor. În fund se vede reședința mitropolitană.

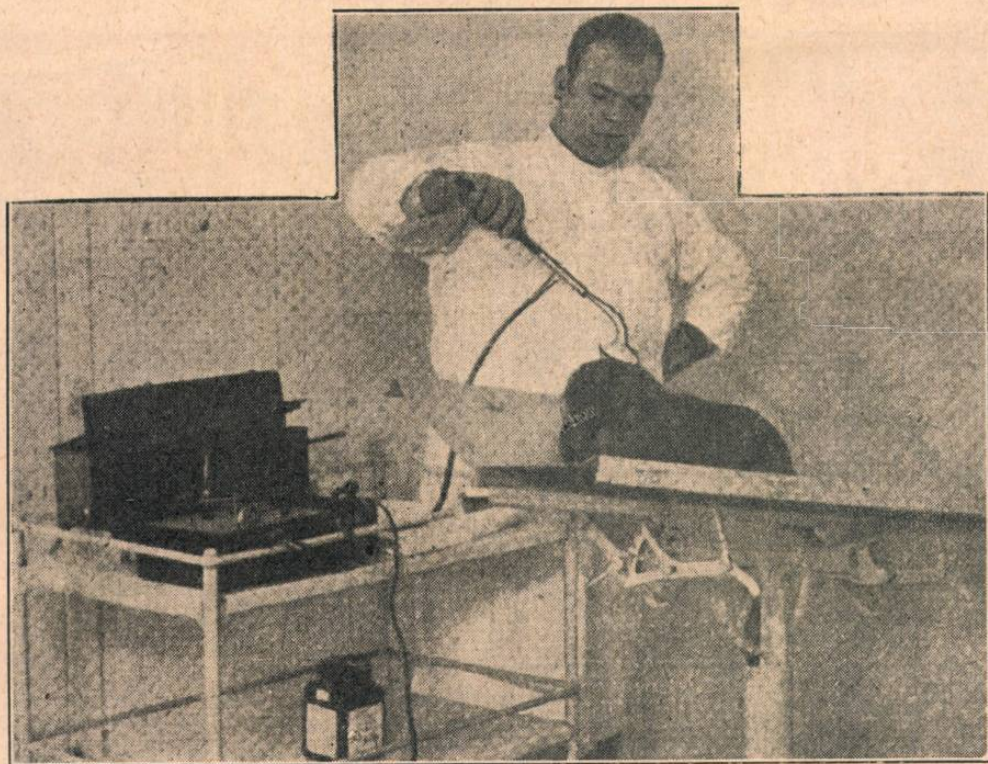
Fetele liceului din Blaj executând exerciții gimnastice libere, în piață.

La întrecerile gimnastice dela Blaj — cu prilejul serbării din 3 Mai — a ieșit învingătoare echipa liceului „Gheorghe Barițiu” din Cluj, care a câștigat astfel cupa de argint.

Fotografia noastră o înfățișează (x), defilând în fața autorităților.

Sanatoriul pentru câini

CU CEL MAI MODERN UTILAJ TERAPEUTIC

Expoziția de câini din Capitală, deschisă acum câteva zile și vizitată de foarte multă lume, dovedește că românul e bun și milos cu animalele. Cu multă dreptate s'a spus că, gradul de civilizație al unui popor se poate cunoaște după felul cum se poartă cu animalele. Popoarele, care au ajuns la o treaptă mai ridicată de cultură, au o mare solitudine pentru suferințele animalelor, chiar și pentru acele care nu aduc vre-un folos practic, cum sunt: câinii de lux, pisicile de Angora, papagalii, etc. Astiel, americanii, — novatori, nu numai în domeniul practic al afacerilor, — au inovat și în domeniul sentimental, instalând sanatorii pentru câini și pisici, sanatorii înzestrate cu cel mai modern și mai perfect utilaj terapeutic. Se aplică cele mai noi descoperiri ale științei, pentru salvarea acestor animale. Deosebit de medicamentele obișnuite: poțiuni, pilule, injecții, ce se pot administra și la domiciliul „pacienților”, sunt tratamente ce necesită internarea, pentru ca bolnavii patrupezi să poată fi supuși, de către un personal specializat, la diverse trata-

mente de duș, aer cald, curenți de înaltă frecvență, raze ultraviolete, etc.

Dacă mai adăugăm intervențiile chirurgicale, băile antiparazitare și altele, se justifică pe deplin necesitatea caselor de sănătate pentru câini și pisici. Inutil de adăugat, că „javrele”, cum numim noi uneori cu dispreț, rasa canină, sunt îngrijite, sub raportul igienei, al personalului, medicamentelor și hranei, cum la noi, în București, în zadar am căuta să găsim, la spitalele pentru oameni.

Numărul 7 în medicină

După Hippocrate, în natura umană există 7 vârste: prima copilărie până la 7 ani, timpul când se schimbă dinții; copilăria, până la 14 ani, vârsta pubertății; adolescența până la 21 ani, timpul când crește barba; tinerețea până la 28 de ani, sfârșitul creșterii, vârsta adultă până la 49 de ani (7 ori câte 7), când organismul atinge perfecțiunea și înfățișat bătrânețea.

Există șapte deschideri pentru simțuri, așezate în cap: doi ochi, două urechi, două nări, gura.

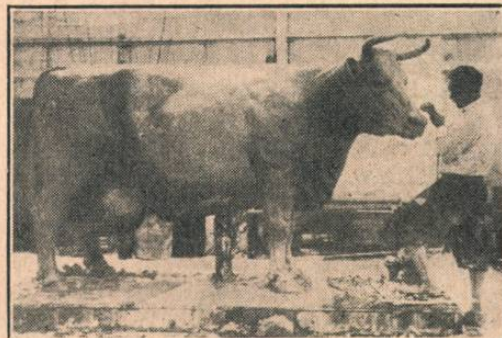
Există șapte organe vitale: doi plămâni, inima, ficatul, splina, doi rinichi.

Statistică americană

Ministerul de agricultură al Statelor-Unite a stabilit statistica ouălor produse într'un an în această țară.

Numărul total e de 26 miliarde, adică 50.000 de ouă pe minut, cam 830 pe secundă. Produsul aviculturii înseamnă 16 la sută din totalul comestibilelor în Statele-Unite.

Statuă vacei

Trăim în epoca recordului și omenirea se entuziasmează și de recordul dansatorului neobosit, al celui care poate înghiți mai multe halbe de bere, într'un timp determinat, care poate sta mai multă vreme nemâncat sau — cum au făcut americanii — de recordul bătut de o... vacă. Aceasta dădea mai mult lapte decât toate suratele sale — circa 12.000 litri pe an — și la moartea ei i s'a ridicat un monument.

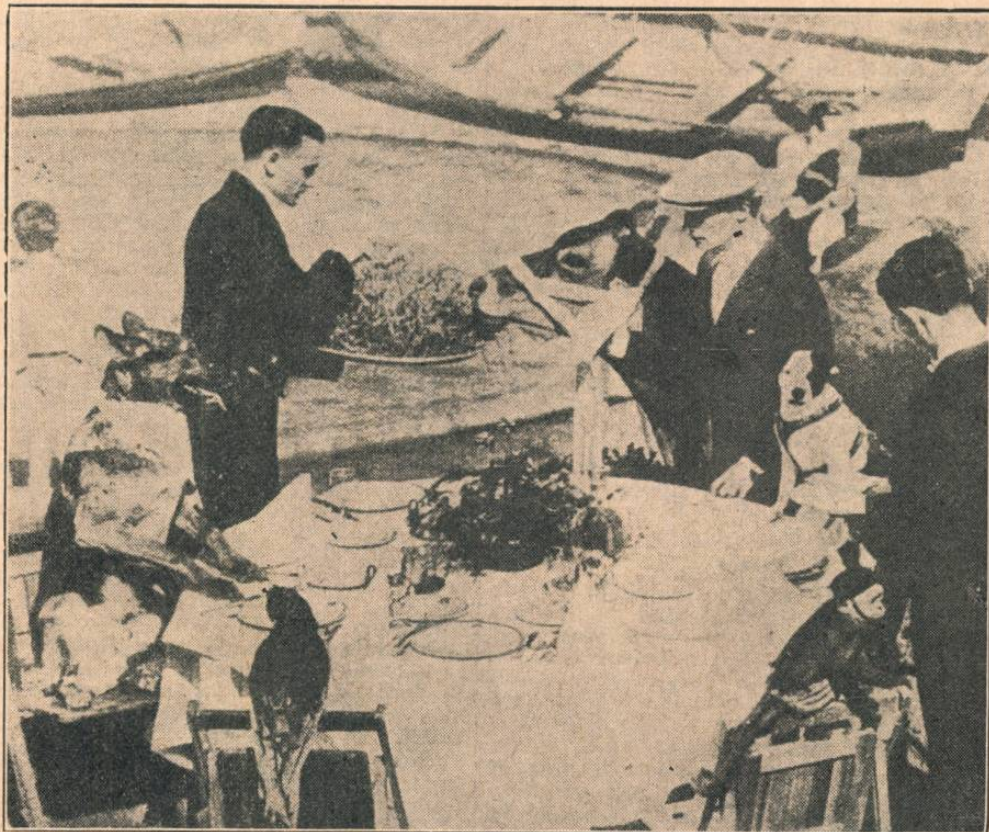
Ilustrația noastră înfățișează pe sculptorul Potter din Los Angeles, în California, lucrând cu grabă la statuia vacei campioane Segis Pietratze prospect, Monumentul poartă o inscripție: „Aci a trăit și a slujit omenirea, Segis Pietratze Prospect, vaca de lapte campioană, născută la 1913, decedată în 1928.”

Cum proceda Napoleon

În 1808, Napoleon — îngrijat de multele incendii care distrugau pădurile — scrie prefectului unui județ: „Domnule prefect, sunt încunoscător că mai multe incendii au izbucnit în județul pe care vi l-am încredințat spre administrare. Imi veți face plăcerea să dispuneți ca, oricare individ, dovedit a fi pus foc, să fie imediat împușcat. Pe deasupra — dacă se vor repeta, voi avea grija să vă caut un urmaș”.

Deatunci nu s'au mai produs incendii.

Banchetul animalelor din film

În Los Angeles — bine înțeles — s'a dat o masă de sărbătoare pentru artiștii din regnul animal, cei mai renumiți. Animalele s'au purtat la acest banchet în chip cu totul civilizat.

Ritmul vieții moderne

Tot ce ne înconjoară e mișcare. Până și materia, socotită multă vreme ca inertă — fără mișcare — ar fi în esența ei — după știința modernă — vârtejuri de eter, care se rotesc mereu. Toate caracterele materiei, greutate, nepătrundere, divizibilitate, ar atârna de iuteala acestei mișcări. Dacă o forță supranaturală ar putea, la un moment dat, să oprească această mișcare, a particulelor care alcătuiesc până și oțelul cel mai tare, toate corpurile, tot ce ne înconjoară, ar dispărea, și n'ar mai rămâne nimic, din ceea ce vedem, nici măcar fumul cel mai slab, am dispărea și noi și lumea întreagă, universul nesfârșit s'ar preface iarăși în eterul imaginar, din care s'a format.

*Caracteristica vremii de astăzi este viteza.
Cu iuteala cu care parcurgem astăzi viața, trăim mult mai mult decât strămoșii noștri.*

mai multe impresii și produce mai mult în același răstimp.

Ritmul accelerat al vieții de azi, nu are nimic aface cu pripiala unora, cari

grăbindu-se, frământă pământul în loc și nu face nici o ispravă. E vorba de iuteala sănătoasă în munca cu minimul de oboseală a face maximul de lucru.

Pe un hectar de pământ, omul lucrând singur, cu vitele sale, va asuda din greu și deabia, deabia dacă va putea produce cât îi trebuie lui și familiei sale.

Cu mașinele de astăzi însă, mișcate de motoare cu benzină, cu forțe înzecite cât ale noastre, nu un hectar ci zece, douăzeci poate munci un om singur. Plugul cu aburi sau cu motor, răstoarnă brazde adânci și ară — fără ca plugarul să fie nevoit să apese pe coarne și să ridice plugul de câte ori se năleneste. Semănătura în rânduri, scutește de alergătură pe jos de-alungul lanului, iar secerătoarea e cea mai bine cuvântată invenție de mașini pentru sateanul care nu mai e nevoit să asude în arșița ziilor de vară.

Scutindu-l de muncile prea obositoare, omului îi rămâne răgaz să mediteze asupra celor ce-l înconjoară și astfel nu numai că producția se înmulțește, dar timpul pe care îl petrece omul pe pământ se lungeste, chiar dacă anii de viață nu sunt mai numeroși.

Trăim azi în epoca mașinismului. Cu oboseală incomparabil mai mică decât în trecut omul duce un trai mai îmbelsugat și mai lesnicios.

Mijloacele de comunicații repezi și ușoare, au apropiat pe oameni și au strâns legăturile dintre ei. Un lucru petrecut azi la celălalt capăt al pământului, îl aflăm azi prin ziare, prin telegraf, cu și fără fir, îl vedem chiar, prin radiofotografii, și omul, fără să vrea chiar, se deșteaptă, își îmbogățește cunoștințele. Copiii noștri și dâșii învăț astăzi mult mai repede ca odinioară, pentru că metodele de învățământ s'au tot îmbunătățit și pentru că în general ritmul vieții s'a accelerat.

Și atunci, dacă omul poate trăi mai ușor, dacă, în viață, astăzi, oricare muritor de rând, știe mai multe decât cel mai înțelept filosof din antichitate, — căci învățătura a devenit astăzi bun comun — dacă omul are răgaz să cugete, să se desfășoare și să înțeleagă minunea vieții, putem spune, cu drept cuvânt, că omul trăiește acum mai mult decât trăia în trecut.

CONST.

Ca și materia, noi trăim numai dacă ne mișcăm. Cu cât vom ști să ne mișcăm mai cu folos, mai iute, într'un timp mai scurt, cu atât vom trăi mai mult.

În mecanică există o formulă de mare importanță, care se scrie prescurtat astfel:

$$T = \frac{m \cdot v^2}{2}$$

și prin care se stabilește o legătură între masa unui corp (m) și viteza (iuteala) lui (v). Dacă mărim mult iuteala, putem micșora și mai mult masa, adică putem face corpul foarte mic, și rezultatul va rămâne neschimbat.

Tot astfel în viață: oamenii activi, chiar dacă nu sunt în demnitate mari, chiar dacă nu au averi, vor ajunge să întrecă pe cei leneși, pe cei cari nu muncesc, oricât ar fi numele acestora de răsunător, oricât de mari ar fi bogățiile lor moștenite.

Aerul, care e atât de slab, când e adus pe aripile zefirului, sau când stă nemiscat deasupra lacurilor, în zilele calde de vară, poate deveni mai puternic decât ghiuleaua de tun, când sosește în vânt năprasnic, cu iuteală mare, uragan, care răstoarnă în calea sa tot ce întâlnește, mai aprig decât ciocanul de oțel.

Deasemenea sabia cea mai puternică se sfarmă, ca o jucărie de copil și nu e în stare să taie în două suvița de apă, care căzând de sus, dela o înălțime de 2—300 metri, prin iuteala mare cu care se mișcă, ajunge să întrecă în tărie și oțelul călit.

Desemnatorul nostru în ilustrația din fruntea acestei pagini, a voit să ilustreze rolul important al iuteții, în viața de azi.

În vremurile vechi, se muncea domol, și fără spor. Omul făcea totul cu brațele sale și bunințelele nici progresele nu erau mari. Orașele, templele celor antici, piramidele egiptene sau toate minunile lumii, de demult, ne uimesc astăzi numai pentru că au fost făcute în vremuri când omul nu avea la îndemână mașini. Pentru tehnica modernă ele ar fi astăzi simple jucării de făcut.

Dela începutul veacului trecut omul a învățat să folosească forța cuprinsă în cărbunele de piatră: cocsul și antracitul la punerea în mișcare a mașinilor sale. Prin a-

ceastă iuteala de producție s'a mărit enorm.

La mulțimea lucrătorilor văzuți, s'a adăugat gloata imensă a sclavilor invizibili, cu puteri mari, sclavi neobosiți și mereu mai numeroși: sunt forțele scoase din huilă și petrol.

Gustave Le Bon, filosoful și sociologul francez a arătat cu ajutorul unor calcule matematice, că în ajunul războiului, Germania la o populație de 65 milioane locuitori, avea o producție echivalentă cu aceea pe care deabia ar fi fost în stare s'o facă un miliard de lucrători, singuri, fără ajutorul huilei și mașinelor care folosesc cărbunele.

Industria germană, producea deci, cu ajutorul cărbunilor și mașinilor într'un an, cât n'ar fi fost în stare să producă întregul Egipt din antichitate — care nu cunoștea cărbunii și mașinile — în 2000 de ani, lucrând mereu.

Vapoarele și trenurile iuți, duc astăzi mărfurile, dela un capăt la altul al lumii și dau posibilitate tuturor să se bucure de binefacerile civilizației.

De bună seamă, că mărfurile circulând mai repede, negustorii, cari au mai puține cheltuieli cu adusul lor și cari nu mai trebuie să aștepte vreme îndelungată până le pot vinde, se vor mulțumi cu câștiguri mai mici, pentru că sunt mai numeroase. Magazinele mari de azi, cari vând sute și mii de lucruri într'o zi, cu un beneficiu de 10 la sută la marfa pe care o vând și o schimbă mereu ca alta nouă, vor câștiga mai mult decât negustorul din antichitate, care spre a ajunge dela un bălcu la altul, spre a-și aduce marfa din Lipsa sau din Brașov, la Moși în București, trebuia să călătorească o lună, două sau un an, și care nu putea să își reînnoiască decât cu incetul mărfurile. Acesta chiar cu 50 și chiar 100 la sută, beneficiu la marfa lui câștiga mai puțin. Dealtminteri nici oamenii nu-și puteau satisface toate nevoile lor și trăiau mai prost.

În acest fel, viteza, iuteala de producție și de transport, a pus la îndemână omului lucruri, cari îi fac viața mai plăcută, mai frumoasă.

Iuteala de producție dă omului răgaz să se bucure de frumusețile naturii, să cugete, să caute a pătrunde tainele firii să se ocupe — nu numai de cele trupesti, ci și de suflet.

Și legăturile dintre oameni, — datorită iuteții — sunt astăzi mai strânse.

Oamenii se cunosc între ei, comunică unii cu alții și astfel trebuie să se facă mai buni, să învețe mai multe.

În câteva săptămâni un om astăzi poate vedea țării muzee, popoare, câte n'ar fi putut altădată într'un an sau doi și astfel trăiește mai mult decât strămoșii săi; căci are

„RADIO-ILUSTRATĂ”

Supliment la revista „Realitatea Ilustrată,”

Apare sub îngrijirea d-lui Inginer E. PETRAȘCU

Muzica undelor electrice

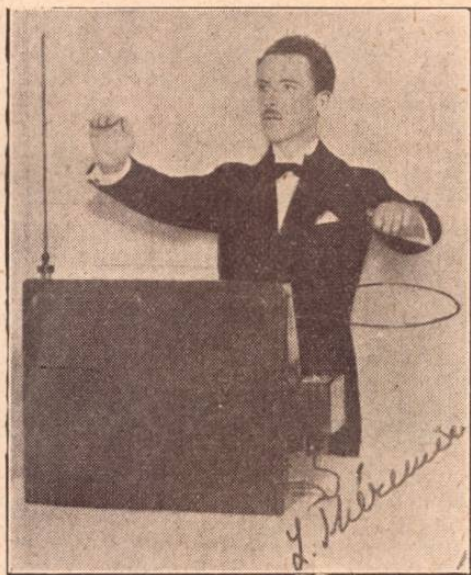
Undele electrice de telefonie fără fir cari străbat spațiul duc cu ele vorba sau muzica ce le-a fost încredințată de artiști prin ajutorul microfonului.

Acum în urmă profesorul rus Theremin a inventat un dispozitiv care permite ca undele electrice să producă singure sunete armonioase fără ajutorul vocii sau al microfonului. Spre a înțelege mecanismul acestui aparat e necesar să amintim că orice sunet este caracterizat din:

a) Înălțime. — Adică ascuțimea sa. Acesta provine din numărul de vibrații pe secundă al aerului care ne izbește timpanul. Urechea umană percepe sunete cuprinse între 30 și 10.000 de vibrații pe secundă. Numărul de vibrații pe secundă se chiamă frecvență.

b) Intensitatea sunetului sau tăria lui.

c) Timbrul său. — Aceste necesită o explicație ceva mai lungă: Aceeași notă poată fi scoasă și de o vioară, de un cla-

rinet și de o voce omenească. Cu toată asta vom distinge pentru fie-care notă instrumentul ce le-a produs. — Care e cauza? E drept că pentru a produce o notă este nevoie de un număr determinat de vibrații pe secundă. Un instrument, vioara bună-oară, când emite acea notă, emite odată cu numărul de vibrații necesare pentru a-l produce și o serie întreagă de vibrații suplimentare. Aceste vibrații suplimentare se numesc armonici. Ele diferă pentru aceeași notă, dela instrument la instrument și ele fac ca un instrument să fie distrus de un altul.

Armonicile au un număr de vibrații pe secundă (frecvență) mai mare ca sunetele cele acompaniază. Ast-fel un sunet corespunzător la 1000 de vibrații pe secundă va fi acompaniat de vibrații respectiv de 2000, 3000, 4000, 5000 etc. pe secundă. Sau un sunet de 500 de vibrații va mai avea și alte sunete de: 1000, 1500, 2000 etc. de vibrații pe secundă. În general un sunet de o frecvență, va fi acompaniat de altele de frecvențe de 2F, 3F, 4F, etc. Aceste elemente lămuresc problema ce și-a pus-o inventatorul:

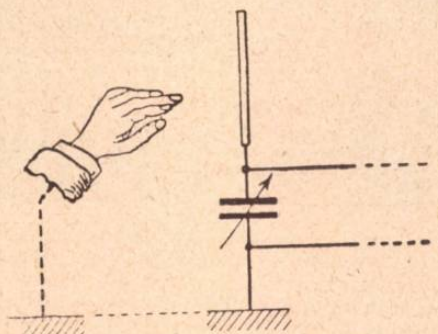
Este vorba să producem oscilații sonore și să le putem regula după voe înălțimea, intensitatea și timbrul. Fiecare amator de radio poate să producă sunete cu postul său. Este suficient pentru acesta să strângă prea tare reacțiunea și haut-parleurul său va începe să fluere sau să miorlăe.

Ce s'a întâmplat?

Înainte de a strânge cuplajul postul era

parcurs de un curent alternativ de o frecvență foarte mare, datorită unei unde oarecare pe care antena postului o prinsese. Acest curent are un număr foarte mare de vibrații pe secundă de ordinul a o sută de mii de exemplu. Membrana haut-parleurului nu le poate urmări și chiar dacă inerția ei i-ar permite să le urmărească urechea nu le-ar putea percepe după cum am văzut, însă când reacțiunea postului a fost strânsă, postul receptor, devine emițător alt-fel zis o „heterodină” și cum era acordat pe unda de mai sus, el va începe să emită o undă de frecvență vecină. Atunci cele două unde vor interferi și postul nostru va fi parcurs de un curent rezultat. Ori, frecvența unui atare curent este egală cu diferența dintre cele două frecvențe ale undelor componente. Ast-fel dacă unda primită de post va avea 100.000 de vibrații pe secundă și unda emisă de post va avea 101000 de vibrații, curentul rezultat, după ce-l vom detecta, va avea o alternanță de: 101000—100000=1000 de oscilații pe secundă. Membrana haut-parleurului va fi astfel atrasă și respinsă de 1000 ori pe secundă, emițând sunetul corespunzător. E ușor de văzut că sunetul emis poate varia dacă frecvența uneia din unde variază. Lucrul de alt-fel poate fi observat de ori ce amator; dacă în timpul fluerăturilor ast-fel provocate aproape sau depărtează mâna, sunetul își schimbă tonul. Amatorul a schimbat frecvența unei emisă de post.

Așa fiind e ușor de înțeles aparatul profesorului Theremin:

(Fig. 2). Variația capacității primei heterodine.

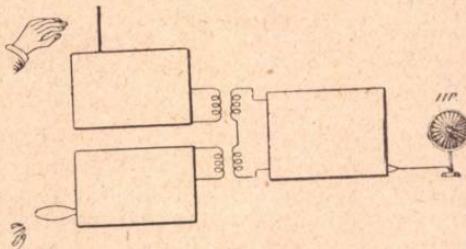
El se compune din două emițătoare de unde: (două heterodine) dintre care una din ele îi variază prin ajutorul mâinii frecvența unei emisă, și cele de a doua îi menține frecvența constantă.

Pentru ca apropierea mâinii să fie mai eficace condensatorul primei heterodine a fost construit în mod special, una din armăturile sale prelungindu-se afară din post printr-o vergea (fig. 2).

Fig. 3 ne arată în ansamblul lor cele două heterodine ale căror unde interferind produc curentul de frecvență audibilă.

Frecvența heterodinei a doua o menține

Prima heterodină. Amplificator.

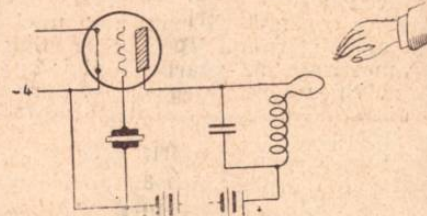

A doua heterodină.

(Fig. 3). Ansamblu schematic al aparatului electro-muzical.

constantă grație unui dispozitiv conținând un cristal de cuarț. Fig. 4. Acesta impune vibrația lui proprie heterodinei.

Intensitatea tonului este variată dezacordând mai mult sau mai puțin heterodina a doua față de vibrația proprie a cuarțului ce-l cuprinde. Frecvența acesteia rămâne tot aceea impusă de cuarț dar intensitatea sa deci și a sunetului rezultat scade cu cât dezacordul este mai mare.

(Fig. 4). Variația intensității sunetului.

Acest dezacord se obține prin apropierea celei de a doua mâini de heterodine cu cuarț.

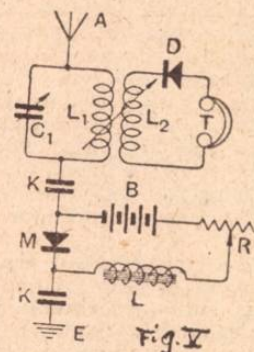
Variind constantele electrice ale celor 2 heterodine, în special tensiunea grătarului lămpilor de emisie inventatorul reușește să introducă armonice diferite în undele emise și deci și în curentul rezultat de joasă frecvență ce rezultă în aparat din interferența acestora. Ast-fel reușește să dea aparatului său diverse timbre, imitând diversele instrumente.

UN AMPLIFICATOR FĂRĂ LAMPĂ

(Brevet englez No. 259.005).

Acest amplificator cu cristal poate fi cu ușurință aplicat la o galenă oarecare după cum arată figura V.

Acordul postului cu galenă este analog unui sistem tesla cu un primar L_1 C_1 și un circuit secundar format dintr-o bobină L_2 cuplată cu o inductanță primară L_1 și shuntată prin casca telefonică T și detectorul D.

Conexiunea care leagă borna de priză de pământ cu extremitatea unei inductanțe de acord este cuplată la 2 condensatori K între cari se intercalează un alt detector cu cristal M.

Acestui detector i se dă un anumit potențial cu ajutorul bateriei B în serie cu o bobină de șoc L și o rezistență R.

Inventatorul asigură că cu valori convenabile ale voltajului bateriei, ale rezistenței și ale presiunii de contact ale detectorului M, se obține o mare amplificație a curentilor și a auditei în cască.

De curând în Anglia s'a petrecut faptul ca un avion plecat spre Paris, să fie rechemat prin telefonie fără fir, pe aerodromul din Croydon, pentru a lua un călător întârziat.

ABECEDARUL TELEFONIEI FĂRĂ FIR

(Urmare)

(Undele sunt ale tuturor)... Abatele deocamdată nu dădu mare importanță acestei protestări și scrise pe tabletele sale următoarele:

1) Undele nu pot stabili o corespondență privată de oarece ori și ce persoană care se pune în calea lor poate să le capteze și
2) Sunt situații în cari captarea undelor e incomodă cu toate că teoretic e posibilă în toate punctele.

Cum era însă un spirit ingenios și tenace imediat ce constată că aruncarea unei pietre în apă determină unde ce se sting, adică amortizate, se gândi să obțină unde a căror vigoare să fie egală, cercuri cari să-și întrețină aceeași înălțime, altfel zis unde întreținute.

(Unde întreținute)... Astfel legă o sfoară de piatră și o scoborî în apă, apoi o ridică iar la suprafață, apoi iar o scoborî... Astfel printr-o succesiune de mișcări alternative și regulate determină la suprafață cercuri de apă cari se ridicau la fel deasupra și cari lărgindu-se fugeau către malul opus.

Plutele jucau acum într'un ritm regulat, afară doar de aceea a d-nei de Lamballe care se arăta foarte leneșe la încrețiturile apei.

(Alfabetul prin unde)... Atunci abatele cu peruca pudrată după moda timpului explică tinerelor femei că cea mai galantă corespondență putea fi înființată în modul acesta.

Urmărind numai mișcările plutei fără să pronunțe nici o vorbă, vor putea să-i pri-

Lamballe i le trimetea erau distanțate, din cerc în cerc, cu 4 centimetri, celei de a doua doamnă cu 10 și ale celei de a treia cu 20. Nu se puteau astfel confunda: El numi aceste distanțe între două cercuri consecutive *lungime de undă* și își notă că în corespondența prin unde se putea identifica corespondentul cu ajutorul lungimeii de undă.

(Încercări și paraizi)... Cum repeta experiența a doua oară observă deodată că bucățile de plută începe să se agite, executând un joc neregulat și nepermis unui instrument științific. Foarte intrigat la început, abatele descoperi repede cauza fenomenului.

Intr'un colț al lacului, băiatul grădinarului încerca să tragă la mal o barcă și determina astfel pe suprafață alte unde. Abatele notă că transmisiunea poate fi afectată de *încercări* cari sunt o confuzie a undelor între ele. Ghinionul îl urmări și când voi să repete a treia oară experiența. Vântul începu să încrețească suprafața lacului, foile îngălbenite cădeau în apă, semnalele nu mai ajungeau clare la plută. Savantul își notă că transmisiunea prin unde poate fi turburată de *paraizi* cari sunt cauze *exterioare* de perturbări ale undelor.

Cum începuse să se însereze, lăsară pietrele la marginea lacului și intrară cu toții să supeze la Versailles. Aici, celor 3 tinere femei cari începuseră să aibă o admirație pentru el, abatele le promise că le va fa-

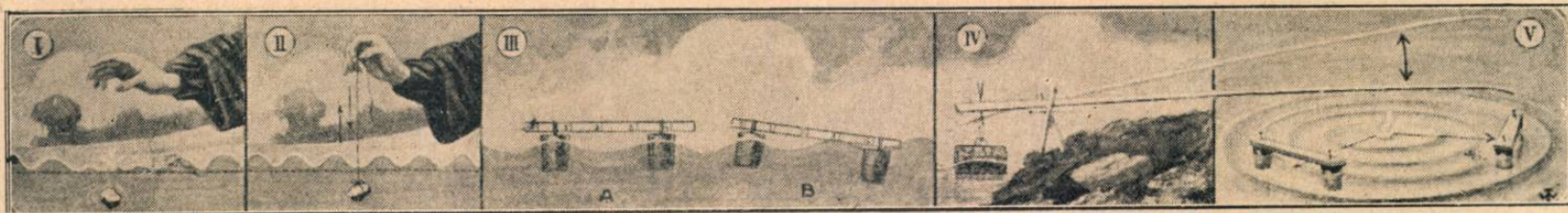
piatră legată cu un fir subțire, la 3 cm. adâncime și începu să o ridice și să o scoboare regulat.

Apa la suprafață era abia încrețită, însă piatra agitată în sânul apei determina unde violente pe care sfera le primea astfel în cât bucățile de plută se agita violent, cu toate că împrejurul ei nu exista nici o undă. Curtea era în admirație iar abatele își notă că e posibil să se realizeze un *detector de unde* adică un ochi care să discearnă undele invizibile oamenilor.

(Un amplificator)... Cu toate acestea d-na de Lamballe nu uitase că în timpul primei experiențe undele basinelui din parcul de la Versailles veneau cu multă lene până la dânsa, astfel în cât complimentul abatelui îi sosise mai mult șters. Acesta ghici micul necaz ce mocnea în sufletul frumoasei doamne și profită de ocazie spre a schimba în amicitie un sentiment mai mult periculos.

Intr'una din zile când experimentau din nou pe bordul sus-zisului lac, abatele plasa pe d-na de Lamballe în locul cel ocupase în prima zi. În acest loc depuse o plută în care era înfiptă o lungă trestie orizontală. (fig. 4). Cu toate că undele trimise de abate abia ajungeau până la d-na de onoare, vârful trestiei, *amplificând* mișcarea se deplasa cu câți-va centimetri făcând vizibile semnale.

Astfel d-na de Lamballe află în fața Curții reunite că complimentul „Surisul vă e fermecător” i se adresează ei, lucru pe

ceapă mesagiul. Succesiunea undelor va fi un semn.

Va fi suficient să înceteze din când în când producția undelor întreținute și apoi să o reia pentru a trimite corespondențele sale semnale lungi sau scurte și a căror dispoziție să constituie literile alfabetului. De exemplu A va fi reprezentat printr'un semnal scurt și unul lung, B printr'un lung și trei scurte, etc. Fiecare literă era separată printr'un interval de timp pentru a nu se confunda cu precedentă.

În modul acesta abatele reuși să trimitea celor trei grații următorul mesaj: „Aveți surâsul fermecător”.

Apoi se despărțiră, fixând pe a doua zi o întâlnire pe malul lacului din marginea satului, de oarece basinel era prea mic. Cu toate acestea abatele nu era mulțumit. Nu era mulțumit de oarece nu reușise să transmită *fie-căreia în parte din cele 3 grații* mesagiul ce-l merita.

A doua zi de dimineață însă se deșteptă surizător. Găsise soluțiunea: corespondența privată cu ajutorul undelor nu era imposibilă.

(Identitatea relevată cu ajutorul lungimeii de undă)... Cele trei femei se scoborîră a doua zi la ora hotărâtă, împreună pe malul lacului, unde le aștepta abatele care avea la subțioară 3 pietre de mărime egală. El se împărți la cele trei doamne, numindu-le pe fie-care cu câte o cifră: 4, 10 și 20 și rugându-le să se îndepărteze la marginea lacului. Abatele explică ajutoarelor sale că acum ele vor face semnale cum l-au văzut făcând erii, iar el, întors cu spatele va putea spune dela cine vine fie-care semnal. Intins pe iarbă și cu ochii fixați pe o plută, pe care și-o pusese în față, abatele verifică exactitatea socotelilor din seara trecută: Undele pe care d-na de

brica până a doua zi un mic instrument, care va avea puterea de a ghici singur dela cine vin undele.

De data aceasta tinerele femei se arătară incredule.

(Acordul)... Însă a doua zi abatele prezintă admiratoarelor sale o scândurică ușoară care purta la capete două bucățile de plută. Acestea se puteau îndepărta după voie. El le depărta la distanța de 4 centimetri și după ce puse scândurica pe apă, rugă pe cele 3 doamne să repete semnalele din ziua precedentă, cu pietrele respective ale fiecăreia.

Începu d-na de Lamballe cu piatra No. 4. Cum cercurile determinate de ea erau distanțate de 4 cm., scândurica sălta pe loc, însă rămânând mereu orizontală. Când însă începură celelalte doamne emisiunea, scândurica execută mișcări dezordonate și chiar se dedea peste cap, astfel, încât nu se puteau citi decât semnalele d-nei Lamballe. (fig. 4). Abatele își notă deci că pentru a primi efectele semnalelor datorit undelor trebuie să începem prin a ne *acorda cu ele*, adică aparatul de recepție trebuie regulat pe aceeași lungime de unde cu emisiunea ce dorim a primi. Depărtând apoi plutele la 10 cm. nu mai primi decât undele provocate de piatra No. 10 și așa mai departe.

(Un detector)... Vestea jocului de-a undele se răspândi prin toată curtea din Versailles și acum abatele își continua experiențele în fața unei mulțimi adunate în jurul lacului. El anunță într-o zi că va face să treacă prin lac unde pe cari nimeni nu le va vedea, dar cari vor face să se miște pluta dela cealaltă margine a lacului. Intr'adevăr el legă pluta cu o vergea subțire de care era atârnată o sferă goală ce se scufunda în apă la 3 metri. La postul său de emisiune abatele scoborî o

care de altfel frumoasa d-nă îl bănuia.

Abatele își notă că se poate astfel mări printr'un *amplificator* undele cari ajung la postul de recepție, cu o intensitate prea slabă spre a putea fi discarnate.

In domeniul electricității

Aceste jocuri de-a valurile pot fixa lectorului oarecari principii aplicabile tuturor undelor dar nu pot fi origina unei corespondențe între oameni. Apă nu posedăm peste tot, și apoi pentru a le trimite la distanțe mari de sute de kilometri ne trebuiesc energii enorme. Aerul nu ne dă deasemeni în atari ocazii mare lucru. Masa lui este relativ considerabilă (1200 grame pe metru cub).

O piesă enormă de artilerie pe un vânt favorabil ar putea să miște stratul de aer de câte-va sute de km. ce separă 2 corespondenți. Și apoi o corespondență cu tunul...

Problema deci se pune astfel: La câte-va sute de km. doi oameni nu pot corespunde nici prin fire electrice, nici prin apă, nici prin aer. Vor trebui să renunțe a comunica? Nu. Un element îi reuneste, pe care nu-l văd și pe care simțurile lor nu îl percep căci nu are masă: eterul. Vor putea deci corespunde dacă izbutesc fie-care să clatine stratul de eter care îi separă și să perceapă această comofie. Suntem așa dar conduși la această întrebare: Ce este eterul?

Despre aceasta săptămâna viitoare.

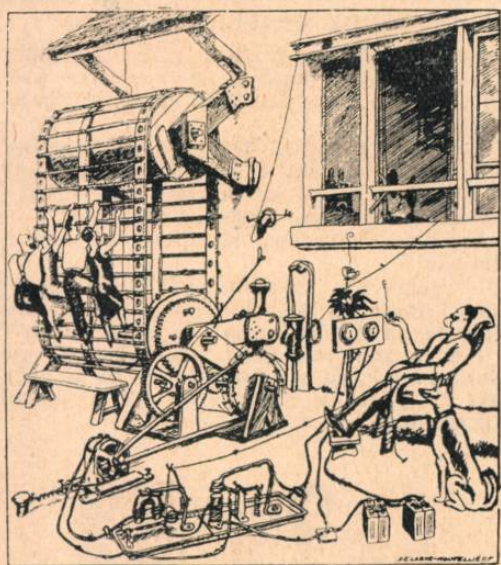

Sărutul muzical

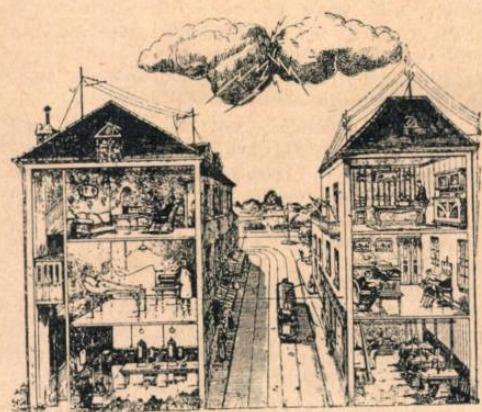
Sărutul era considerat ca un gest patetic, poetic, foarte deseori perfid, grație însă undelor electrice el a devenit muzical. Candidații la această experiență formează cele două capete ale circuitului de cșire dintr'un post de recepție radiofonic. Circuitul cuprinde în serie haut-parleurul și corpurile celor două persoane cari experimentează. Contactul acestor două include circuitul și face să treacă curentul după cum figurează schema de lângă fotografie. Haut parleurul intonează imediat o arie.

E just că în condițiile acestea haut-parleurul ar putea întona aceeași arie dacă experimentatorul ar înghăța de păr pe experimentatoare. Acesta însă preferă sărutul. E o chestie de apreciere.

Nu vă feriți de-a primi oaspeți: întrebați-i la încărcarea acumulatorilor, după noul sistem brevetat S. G. D. G.

Dușmanii radiofoniei

Expoziția de T. F. F. din Paris

Actualmente are loc, la Porte de Versailles, expoziția industrială anuală de T. F. F. din Paris.

Toate industriile mai importante din această branșă expun ultimele lor noutăți. Astfel cităm printre cele mai principale:

1) *La companie des lampes „Metal”*. — Expune între altele 2 tipuri de lampi:

1) Micro Metal D. Z. 813 pentru amplificarea în înaltă frecvență.

2) Micro Metal D. Y. 604 pentru alimentarea haut parleur-ului.

Ambele lampi au filamentul cu oxizi și putință lor e dublă ca aceea pe care o furnizează o lampă cu filament de thoriu de aceeași consumație.

Apoi un tip special pentru unde scurte „E 1000”. Lampi cu coarne cu montajul interior în quartz.

2) *I. Debonnière et C-ie*. — Expune un nou sistem blindat conținând filtrul și doi transformatori de joasă frecvență numit „Tubheterodină” destinat să constituie amplificatorul de medie frecvență am unei heterodine. Aparatul e destinat să suprima șgomotul de fond al superheterodinei.

3) *Stabilimentele Gaijfe Gallot et Piron*. — Expune pila Ferry cu aer ca depolorizant. Se întrebuințează atât la încălzitul filamentelor cât și ca baterii anodice.

Pilele acestea sunt economice. Au o uzură practic nulă în circuit deschis.

Stabilimentele prezintă mai multe tipuri:

a) Pila Ferry super No. 3. Se întrebuințează pentru încălzitul filamentelor fie în paralelă cu acumulatorii de 4 v. pentru menținerea sarcinii acestora.

b) Pile Ferry tip. 11, compusă din 4 pile No. 3. Tot p. filamente. Asigură 800 ore de funcționare pe un post cu 4 lampi cu o singură încărcare cu zinc și sare.

c) Pile Ferry No. 15, compusă din 8 pile No. 3. 800 ore funcționare pe un post cu 8 lampi pentru o singură încărcare cu zinc și sare.

Pentru tensiuni de placă se prezintă tot pilele Ferry tip. O. S. care asigură o funcționare de 1500 ore pe un post cu 6 lampi

pentru o singură încărcare de zinc și sare.

Combițiile de radio și de gramofon își fac apariția și la această expoziție. Astfel Stabilimentele A. Bonfont expun posturile zise Modulaw în super-heterodine, valize, etc., precum și un model de pick-up, numit Phonolian în combinație cu posturile Modulaw.

De asemeni stabilimentele Kremmer prezintă un pick-up, denumit Gikophone.

Fabrica de lampi Radiotechnique. — Expune lampile sale obicinuie în plus o serie de lampi speciale pentru amplificarea curentilor de pick-up, întrebuințat la reproducția electrică a plăcilor de gramofon. Sunt lampile: R. T. 650, E. 65 și E 155.

Radio-Industrie. — Technicianul Cryptos autorul Cryptadinei prezintă un nou post Criptasix-ul; este un post cu 6 lampi bazat pe același principiu ca Cryptadina.

De asemeni prezintă Cryptadinesul o cutie de alimentație de la sector.

Stabilimentele Gaumont. — Un nou aparat „Elgedyna”. Difuzoare printre cari cel mai interesant „Lumière” și un pick-up.

Stabilimentele Pericand. — Prezintă pe lângă cunoscutele sale isodyne un aparat nou „Trisodyna”. Este un schimbător de frecvență cu lampă trigrilă.

Aci lampa cu 3 grătare îndeplinește simultan două roluri: amplificare înaltă frecvență și schimbare de frecvență. Media frecvență este astfel redusă la un etaj. Suflul care însoțește deseori recepțiile în superheterodină dispăre astfel.

Stabilimentele prezintă de asemeni pick-upul „Clearest”.

Stabilimentele S. I. C. R. A. — Expune între altele un aparat Sicra IV cu 4 lampi cu o bigrilă pentru înalta frecvență cu circuit compensat o detectoare și 2 joase frecvențe polizate. Apoi un alt aparat Sicra VII, schimbător de frecvență cu 7 lampi reglaj automat și mediile frecvență cu lampi bigrile.

Vom da în numărul viitor restul caselor cari expun.

Correspondență pe unde de 10 metri?

Se pare, cel puțin dupe cât afirmă revista engleză „Wireless World” că s'a putut stabili o conversație pe lungime de undă de 10 metri între d-nii Atwater (N. U. 2. T. N.) din Upper Mondclair în America și Pierre Auschitz din Arcachon Franța.

Cei doi operatori au fost angajați într-o conversație de jum. oră cu semnale de bună intensitate de audibilitate de ambele părți.

Dacă lucrul se adevărește el va aduce o adevărată revoluție în concepția propagării undelor scurte și a situației stratului reflector al lui Kennelly-Heaviside. Dupe teoriile în curs nu se mai putea obține o corespondență îndepărtată pe lungimi de undă mai mici ca 14 metri.

Dar iar ce afirmă amatorii de radio trebuie să primim cu bunăvoință dar și cu beneficiu de inventar.

Și Afganistanul ni-o ia înainte

Regele Afganistanului a declarat că are de gând să construiască, în țara sa, 4 posturi de emisie, dintre care unul de 4 kw. în capitala Cabul. Programele vor cuprinde muzică, știri diverse, conferințe instructive și comunicate oficiale.

Până și Afganistanul să ni-o ia înainte..?

Mijloacele moderne de transport

Mister M. Taylor, un multimilionar american, se afla zilele trecute grav bolnav, pe bordul marelui său yacht „Yolanda”, ancorat în portul Cherbourg. Trimise d-rului Hearn, un specialist din Londra, o radiotelegmă, cu următorul text: „Trebuie să plec neapărat mâine la New-York, sunt însă bolnav. Vreți să veniți imediat cu avionul, la mine?”

Dr. Hearn nu stătu mult la gânduri, ci închirie un aeroplan și sbură spre Franța. Aterisă la Montelonnies. De acolo plecă cu un automobil la Cherbourg și din port cu o barcă-automobil, spre yacht. Ajuns pe bordul „Yolande” începu imediat tratamentul bolnavului.

În felul acesta ajunsese de la Londra, la Cherbourg, în patru ore de la trimiterea telegrammei.

Ce face e mai frumos, e însă faptul, că Hearn a reușit să își vindece pacientul, așa încât acesta a putut să plece a doua zi, fără nicio grijă, spre New-York.

Cum se înfățișează sala de mâncare a avionului uriaș „G. 31” pe drumul Berlin-Paris, fără oprire.

Femina

Sinucidere din cauza tunsoarei à la garçonne

La Iași, o bătrână femeie s'a sinucis, deoarece nepoata ei, sfidând voința bătrânei și-a sacrificat coștele pe altarul Zeiței Moda și s'a întors acasă cu căpșorul modernizat à la garçonne.

E ceva tragicomic în această sinucidere într'adevăr neobișnuită, care oglindește în același timp mentalitatea unei generații. Pentru că chiar atunci când nu recurg la mijlocul suprem de deszădejde: sinuciderea — o seamă de mătuși și bunice din provincie mai ales, sunt profund nenorocite de silueta modernă a urmașelor lor.

Capul tuns à la garçonne nu reprezintă pentru ele o modă ivorată dintr'o necesitate — femeia din ziua de astăzi, care muncește, ca să-și agonisească, nu are timp, să stea să-și împletească coștile un ceas — ci o perversiune. O fată cu părul tuns nu poate avea principii de morală, după părerea acestor bătrâne. Ceafa rasă e o provocare la adresa bărbaților, denotă o lipsă de pudoare, de care, ele, femeile vârstnice, crescute în altă epocă cu alte tendințe, se îngrozesc.

Prăpastia dintre cele două generații e înfiorător de adâncă — și, ce e mai trist, e că nu se poate construi o punte de-asupra acestui abis sufletească și intelectual. Bătrânii au o vorbă stereotipă, pe care probabil că și străbuna Eva a repetat-o stăruitor od-

raslelor sale, fără să știe să ție socoteală de împrejurarea, cum că D-zeu o creiase din coasta lui Adam. Acea formulă e: „Pe vremea mea”... și „Eu n'aș fi îndrăznit niciodată să răspund astfel mamei mele”... Dar dacă mamele totuși, cu oarecare bunăvoință de o parte și de alta, mai pot stabili o atmosferă de îngăduință reciprocă, între ele și fiicele lor, bunicele de moda veche se văd în imposibilitatea de a se împăca cu tineretul din ziua de astăzi.

Desigur că e de plâns bătrâna, care și-a pus capăt zilelor, pentru că nepoata ei și-a tuns părul (dealtfel probabil că nu aceasta va fi fost motivul de căpetenie al actului disperat, ci doar picătura de apă, care a făcut să se reverse paharul prea plin de amărăciunile vieții, de antagonismul între zilele de ieri și cele de azi); dar nici soarta tinerei fete nu e de invidiat, care a trebuit să ducă o luptă inversunată pentru drepturile sale firești ale tinereții.

Și astfel de drame tăcute, drame care au și o ușoară notă hazlie tocmai prin Don-Quixotescul luptelor, se petrec în multe căsuțe umile de mahala, în multe târgușoare retrase.

De partea cui e dreptatea? Desigur că bătrânii își zic: Noi avem și lor li se dă dreptate... Dar și această noțiune de drept și dreptate e atât de clasică, atât de variabilă, în cât nu găsești răspuns ci doar în fundul sufletului multă compătimire pentru suferințele amândorora generații.

E. MARGHITA

Conflictul dintre regina Angliei și ginerele ei

Se știe că, perechea regală engleză nu s'a opus nici la căsătoria singurei lor fiice, prințesa Mary, nici la aceea a celui de al doilea fiu al ei, cu toate că și ducele de York și sora sa, și-au ales tovarăș de viață, primul pe fiica unui lord, a doua pe viconte Lascelles, deci nu prinți de sânge.

Regele și regina Angliei au ratificat în felul acesta, dreptul omului de-a se căsători din înclinare sentimentală.

Și cele mai cordiale relațiuni au domnit între regalii socrii și aleși copiii lor, până când într'o zi, prințesa Mary apărură în fața mamei sale, cu o rochie... după ultima măsură dictată de modă!

AUSTERA REGINĂ A ANGLIEI

Scandalizată, indignată, bătrâna și austera „Queen” întrebă imediat pe viconte Lascelles, cum de a îngăduit această... indecentă!

(Se știe că regina Angliei e cea mai inversunată dușmană a modelor actuale, ea urmând mereu să se îmbrace așa, cum a apucat acum vreo patruzeci de ani).

Viconte Lascelles, se spune că i-ar fi răspuns:

— Vroiați să o arate lumea cu degetul, pe Mary? Doar nu degeaba suntem democrați! Trebuie să ne îmbrăcăm ca toată lumea!

Fie că sunt adevărate sau nu aceste cuvinte, cert e, că viconte Lascelles și prințesa Mary, nu se duc așa de des la palatul Buckingham.

In extremis!

Pe când, acum vreo doi ani, prințesa Astrid de Suedia, își făcea intrarea solemnă alături de logodnicul ei, prințul moștenitor al Belgiei, în Bruxelles, publicul foarte dornic să-și vadă cât mai de aproape viitoarea regină, se îngrămădea nebunește în dosul cordoanelor de soldați, așezate pe străzile, de-alungul cărora trebuia să treacă regalul cortegiu.

Unul din soldații puși să mențină ordinea, se lupta neîncetat cu un grup de tinere domnișoare, cari vroiau mereu să iasă din rând. Cum vedea că nu se astâmpăr, prinse brusc capul celei mai frumoase dintre fete și începu să o sărute pe gură. În urma strigătelor ei de ajutor, precum și în urma hohotelor de râs, al celor de pe margini, un ofițer veni să vadă ce s'a întâmplat. Somat să se explice, soldatul raportă scurt: „Cel care nu vrea să audă, trebuie să simtă”!

Mici sfaturi

Nu trebuie

- să crezi că ești infailibilă;
- să ceri, ca toată lumea să ție socoteală de capriciile tale;
- să aștepti dela ceilalți, să te crează un inger, să te necăjești când cineva nu are încredere absolută în tine;
- să-ți închipui, că tu ești singura în măsură să știi ce trebuie făcut;
- să-ți zici: Întâi de toate vine persoana mea;
- să întrebi: cât câștig cu asta — ci: e oare just să procedez astfel?
- să procedezi ca și cum n'ai exista de cât tu pe lume;
- să te superi pentru orice fleac.

De-ale gospodăriei

GEAMURI CURATE

se obțin, ungându-le cu un amestec de cridă pulverizată și apă. Apa superfluă se varsă. Apoi se unge sticla cu o cârpă de lână muiată în cridă, iar după ce s'a uscat, se freacă cu o cârpă uscată.

ARSURILE ȘI OPĂRELILE

atât de frecvente la bucătărie, se vindecă repede, turnându-se puțin spirit pe locul opărit. Glicerina de-asemenea alină durerea și împiedică beșicile. Când nu avem la îndemână nici una nici alta, radem puțin săpun, facem un fel de alifie groasă cu apă, ungem o cârpă de olandă cu ea și o aplicăm pe rană. Această compresă trebuie schimbată de câteva ori.

COȘURILE DE RUFE

se strică lesne, mai cu seamă în gospodăriile mici, unde nu există magazii și camere spațioase în care lucrurile ce se întrebuințează mai rar, să stea comod la locul lor. Spre a preveni aceste stricăciuni, se vopsește coșurile pe din afară și fundul dinăuntru cu vopsea de ulei, albă. Coșurile devin astfel foarte rezistente și au și o înfățișare estetică.

O capelă de geishe japoneze, executând un concert, în fața microfonului stațiunii de emisie din Tokio.

Obicei gingaș în Coreea

Când soțul pleacă pe mare în călătorie, femeia îl întovărășește până la țărm. Aci dânsa ia tiparul în nisip, al piciorului celui care pleacă și acoperindu-l cu o năframă îl duce acasă, amintire pioasă, până la înapoiere.

Intelectualele la bucătărie

Sub conducerea doamnei Mares, studentele universității din Viena urmează un curs de bucătărie. Ilustrația noastră le înfățișează în ora de lucrări practice

Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus

Ați examinat vreodată fruntea persoanei cu care vorbiți? Ați observat desigur că, fiecare om are, pe frunte, dungi, uneori abia vizibile, alte ori linii adânc săpate — hieroglife scrise de mâna destinului.

Vați întrebat dacă aceste linii ale frunții au vreo legătură cu creierul, care gândește și cu inima care simte? Un mare învățat

fisionomist, Vanki, din Paris, care s'a ocupat ani de-arândul cu studiul liniilor frunții, susține că, după aceste semne, se poate cunoaște caracterul și destinul omului.

Din timpurile cele mai vechi, egiptenii și chaldeenii practicau studiul liniilor frunții, în același timp cu liniile palmei. Metoposcopia (dela grecescul metopon=frunte) este

asa dar arta de a cunoaște după liniile frunții, caracterul și destinul oamenilor. Se poate spune, așa dar, că destinul omului e scris pe frunte.

Cele mai caracteristice linii ale frunții se pot studia pe 12 capete, tipuri principale, reproduse pe tabloul de mai jos.

Două linii, de-a supra sprincenelor: primejdia captivității.

O linie adâncă, orizontală, având de-a supra una mai mică și mai subțire: bogăție și zgârcenie.

Două linii verticale și paralele: sărăcie și infirmitate.

Două linii rotunjite în susul frunții: fericire în dragoste și noroc în căsătorie.

Două linii în semi-cerc și două linii în formă de S, în partea de sus, îmbogățire prin cămătă.

Două linii în V, foarte deschise, de-a supra sprincenelor: pericol de a muri, în urma unor lovituri.

Linie în formă de S, isvorând din sprânceana dreaptă: bogăție din moștenire sau din loterie.

Două linii în semi-cerc, la dreapta frunții și între sprincene: pericol de înec.

Linii în formă de cruce în mijlocul frunții: aplecare spre furt cu pericol de moarte.

Linie în formă de S, foarte prelungită și cruce în partea dreaptă: furt și ex-crocherie.

Linii verticale și paralele, în mijlocul frunții: pericol de a suferi pedepse pentru alții.

Linii formând un unghi de-a supra sprâncenei drepte: soarta de-a se înălța de jos, la situații înalte și mare noroc.

Un monument funerar unic

Sfârșitul săpunarului Smith

Soapy Smith, — Smith săpunarul — cum era numit în Statele Unite era prin 1890 cel mai temut „gangleader” din Colorado, locul unde — la începutul carierei sale de aventuri — vindea săpun prin târguri și bălciuri. Curând își făcu reputația de om „hotărât” așa încât foarte mulți politicieni apelară la ajutorul său. Pretutindeni unde se întâmpla vre-un „gun-play” îl găsiți și pe „săpunarul”; nimeni nu era ager ca dânsul, când era vorba de tras cu revolverul, așa încât bătrânii din West aveau respect de dânsul, și arta lui sigură ca moartea de-a ochi drept în țintă nu îngăduia nici o contradicție. Dar în cele din urmă se deochiă prea tare în Denver — orașul lui de reședință și într-o bună zi săpunarul Smith dispăru...

În 1898, Smith apără deodată în orașelul Wrangel din Alaska, mic, dar important prin industria pescuitului. Dânsul încercă aci aceleași metode care-i câștigaseră reputația din Colorado. Locuitorii din Wrangel îi demonstrară că orașelul lor era prea neînsemnat pentru un om talentat ca dânsul și ca să-și caute altă reședință.

„Săpunarul” se strămută mai la Nord și se stabilă în cele din urmă la Skagway, punctul de întâlnire al căutărilor de aur, unde își aranjă unul din acele „saloans” (taverne) unde căutătorii de aur și naivii perdeau mii de dolari în câteva minute. Săpunarul era destul de bine cunoscut ca trișor, și ca unul care știe să atragă în cursă pe alții, dar nimeni nu-l băga vre-o vină despre astea, căci gloanțele sale nu-și greșiseră niciodată ținta.

Și astăzi se mai vede casa de lemn, părăsită, care a fost centru de adunare al tuturor aventurierilor, chiar al acelora cari onorau Skagway cu prezența lor, chiar numai câteva ceasuri.

În fața micii biserice metodiste, pe fron-tispiciul căreia se citeau cuvintele apostolului: „Voi, acei cari veniți la mine, nu pierdeți niciodată speranța”, se găsea „Saloonul” lui Smith cu firma foarte vizibilă: „Voi, acei cari intrați aci, lăsați orice speranță”. Săpunarul avea umor.

Curând Smith fu tot atât de temut aci, ca odinioară în orașul său natal Denver; el teroriza populația și chiar acei bărbați hotărâți, cari erau obișnuși să privească în față o mie de pericole pe ceas, tremurau când Smith le poruncia să iasă afară, cu o îndrăzneală nemaipomenită, după ce își lăsau în tavernă toată averea agonisită cu greu, prin muncă îndelungată, gologan de gologan.

În cele din urmă se convocă o adunare de cetățeni care să decidă ce e de făcut spre a îndepărta pe străinul urit.

Smith, care nu se temea de nimic, hotărî să zădărnicească adunarea. Singur dar având la dânsul cele două pistoale de 45 bine încărcate, aventurierul se apropie de locul unde era adunarea. La intrare să găsea bătrânul Frank Reid, al cărui renume de „crack shooter” se dusesse până la Yukonul cel de Nord.

Dânsul voi să oprească pe nepoftit să intre. Dela primele cuvinte mâinile se vâ-riră în cingători și o clipă țevile străluciră în razele soarelui de iarnă.

Pe neașteptate patru pocnete sfâșiară tă-cerea și amândoi căzură morți pe loc, având fiecare câte două gloanțe în inimă.

În cimitirul din Skagway, locuitorii orașului au ridicat un monument viteazului Frank Reid, cu inscripția: „A voit să salveze onoarea Skagway-ului și a murit”. În față se ridică însă, făcută din gresie albă, o tîgvă de om, mare de doi metri, cu inscripția „Soapy Smith”.

Cine merge la Vancouver, în Columbia bri-

tanică, să nu negligeze de-a face calea scurtă în Alaska de Nord.

În de trei ori 24 de ore ajunge la așeză-

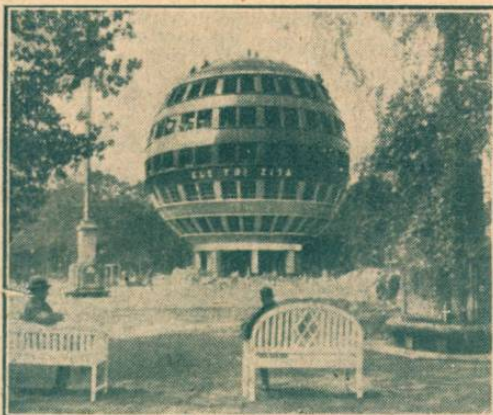
rile de pescari, căutători de aur, vânători și lemnari în apropierea cărora se găsesc și satele interesante de indieni. Va găsi printre alte lucruri demne de văzut, în Skagway și monumentul săpunarului Smith.

OAMENI FAPTE SI IDEI

La vot pe targă

Nu e vorba de cei cari vin dela vot, la noi în țară, ci de germani, cari dorind să-și facă datoria de cetățeni — deși bolnavi, au fost duși cu targa la localul de votare.

Prima casă sferică din lume, (înălțimea 32 metri).

Baie japoneză

Colibă pentru baie, într'un sat muntos din Japonia.

Dictatorul în leagăn

O fotografie încă nepublicată a lui Mussolini la vârsta de 8 luni. Trăsăturile caracteristice au rămas neschimbate

16.000 km. singură în văzduh

Poeții obișnuiesc să înalțe în văzduh perechi de îndrăgostiți. Englezoaica Lady Heath a străbătut singură 16.000 de km. cu avionul, dela Capetown la Croydon în Londra, unde a fost primită în triumf

Un însoțitor neobișnuit

O doamnă din elita londoneză, în Hyde-Park cu un gibbon argintiu.

REGINELE FRUMUSETEI, ÎN CALĂTORIE LA CONCURSUL INTERNAȚIONAL: dela stânga la dreapta: Franța, Anglia, Belgia, Spania, Italia, Luxemburg, Germania, pe bordul vaporului „Cuba” a companiei generale transatlantice, spre Galveston (America).

ACTUALITATEA IN ILUSTRATIUNI

Catastrofa de gaze ucigătoare din Hamburg

Tancul în care se găsea forgenul (gazul toxic) și al cărui cep a fost rupt prin explozie.

Abatele Zavoral fiind în Severin, a primit drept amintire un monument roman, în miniatură, făcut în atelierele șantierului naval, din lemn luat din piciorul podului Traian, cu o inscripție latină și cu trei monede vechi, ținute în monument.

Donățiunea a fost făcută de palatul cultural (fondațiunea Th. Costescu).

La Călugăreni

Tinerimea română a fost în pelerinaj la Călugăreni. Fiecare școală a adus de-acasă un săculeț de pământ, pe care în asistența familiei regale l-a vărsat la crucea comemorativă ridicată de soc. „Mormintele Eroilor”.

M. S. Regina Maria, însoțită de A. S. R. Principesa Ileana, sunt întâmpinate de primarul din Călugăreni, cu pâine și sare.

Generalul Gorschi, evocând în fața tineretului pe locul istoric, felul cum a decurs luptele lui Mihai Viteazu, cu Sinan Pașa.

ZIUA EROILOR LA CREȚEȘTI-SINTEȘTI: Serviciul religios la monumentul eroilor.

În jurul monumentului eroilor, în timpul serviciului divin.

Mame și soții văduve, cu pomeni la biserică.

PACINA SPORTIVĂ

Arta pugilistică

Noțiunea „pugilism” nu implică în practică, după cum greșit domind credința, lovirea sălbatică a unui adversar cu rudimentara armă a pumnului. Bozul, numit de fervenții săi adepți „nobilă artă”, din motive bine cunoscute, necesită o vastă gamă de mijloace diverse și dibace pentru a atinge înalta accepțiune a termenului cu care este gratificat. Astfel pentru a da replica în mod satisfăcător pe ring, se cere în primul rând cunoașterea scrimei mânușilor. După cum un spadassin nu lovește în mod orb pe adversar cu arma, boxerul luptă după anumite reguli stilistice, perfecționate prin practică îndelungată și prin achiziționarea periodică a unor cunoștințe tehnice superioare. De aceea nu cel mai robust luptător poate furniza pe învingătorul unui match, ci combatantul mai științific.

Adesea un „poids leger” de circa 60 kgr. poate înfrânge un „poids lourd” viguros de 90 kgr.!

Pentru a susține cu succes reprizele soroșite întâlnirii, 30 sau 45 de minute boxerul necesită deasemenea rezistență. Aceasta

se cultivă prin curse regulate de fond, pe distanțe de kilometri, numite în termen de specialitate, „footing” (foot = englezește, picior; deci a merge!) Suflul se apropie și se conservă mai ales prin evitarea oricăror excese cari anemiează constituțiile cele mai solide.

Puterea loviturii, „punch”-ul se obține prin antrenarea la minge cu nisip, iar varietatea și rapiditatea mișcărilor la alte mingi special construite.

Pe ring pentru atenuarea loviturii primite, precum și pentru inducerea în eroare a adversarului, un bun pugilist trebuie să posede un neobosit joc de picioare, să „danseze” încontinuu, ascunzând cu șiretenie prin mișcări feline intențiunile sale.

În locul simplei lovituri brutale prin care mulți definesc arta pugilistică vedem deci că se cere un întreg complex de exerciții. Numai mulțumită acestora boxerii ating nivelul cunoscut de perfecțiune fizică. Aflăm astfel și explicația pentru care medicii recomandă azi multor pacienți practicarea boxei ca mijloc eficient de regenerare fizică.

Lupta primitivă de ieri a căpătat consacrarea oficială prin competentul intermediu al emulilor lui Esculap.

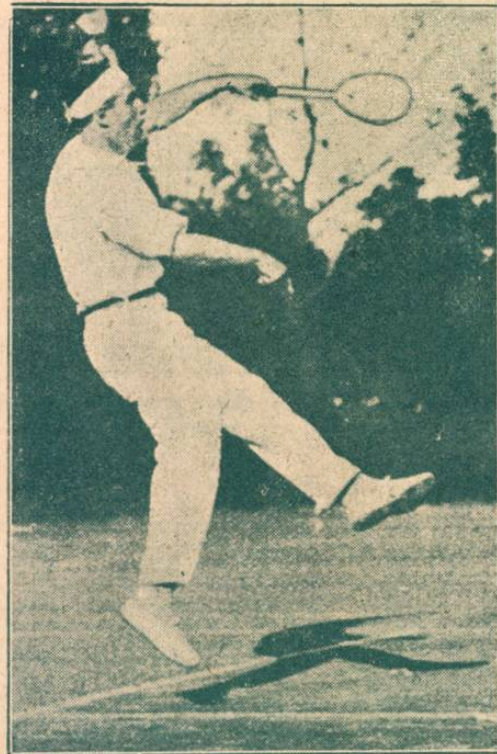
Regele este nemulțumit !...

Regele Suediei, George V, a asistat de curând la probele de tenis pentru cupa Davis, în care Cehoslovacia a învins Suedia cu 5-0.

În ultima zi, când cehii conduceau cu 4-0, cunoscutul jucător, Jan Kozeluh a refuzat să se mai prezinte în fața adversarului său Malmstrom, pretextând o ușoară luxație a umărului.

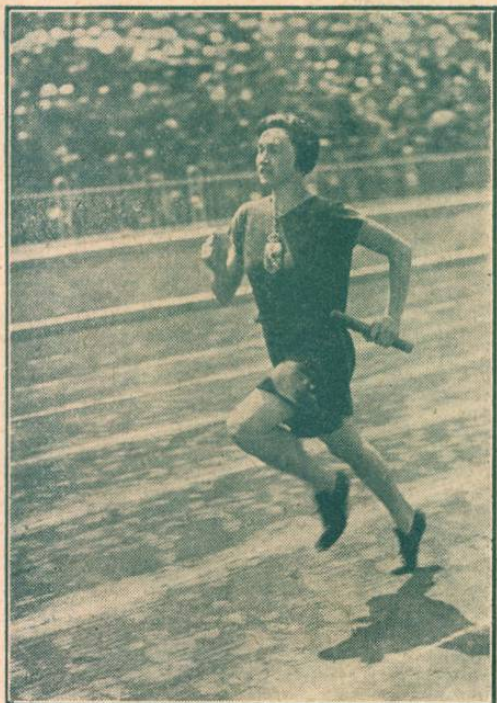
Regele, care găsește întotdeauna o plăcere deosebită privind evoluțiile campionilor rachetei, neacceptând motivarea invocată, a intervenit pe lângă organizare să se continue partida. Ruga-i rămase fără rezultat.

Pentru a manifesta regala sa nemulțumire, Majestatea Sa părăsi brusc tribuna și turneul fără a pronunța un cuvânt, provocând indignarea suitei contra jucătorului ceh.

Cochet, campionul francez de tenis, a învins în simplu domni.

Serbarea de fine de an la O. N. E. F.

Stafeta studenților, în concursul de alergări dela oficiul național de educație fizică, instituit cu prilejul serbărilor de fine de an.

In automobil de-alungul Asiei

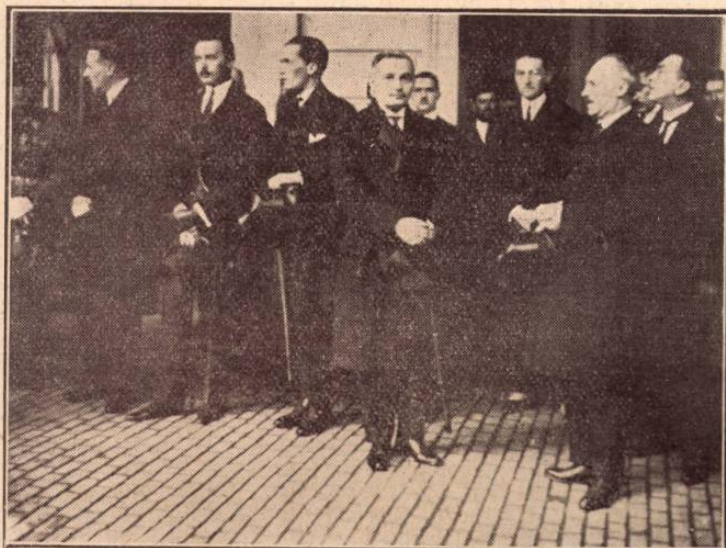

Domnișoara Clairenora Stinnes, fiica faimosului industriaș german, decedat, a întreprins o călătorie în jurul lumii în automobil — din Berlin prin Washington. Bineînțeles că dânsa conduce automobilul și poartă haine bărbătești. Ilustrația noastră înfățișează automobilul luptând cu ghețurile lacului Baikal.

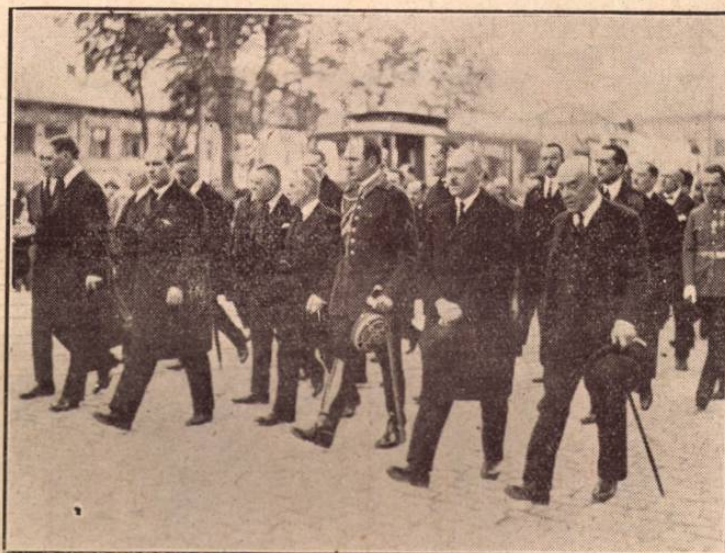

Aviatorii căpitan Wilkins (la stânga) și locotenent Eielson (la dreapta), cari zboară spre polul Nord, au sosit la Oslo, unde au fost primiți cu însuflețire.

Inmormântarea ministrului Stârcea

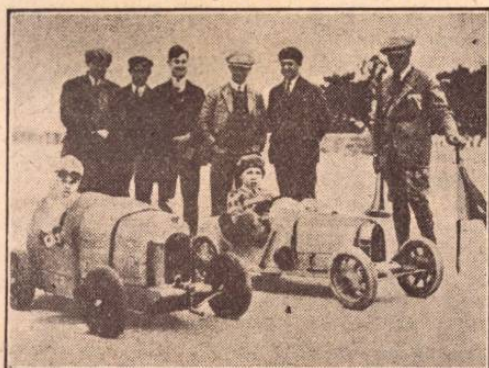
Rămășițele pământești ale ministrului nostru în Ungaria, colonelul Stârcea, au fost aduse în țară. Ilustrația noastră înfățișează publicul care așteaptă sosirea vagonului mortuar, în gara de Nord: în mijloc d. Villanyi, ministrul Ungariei la București; la dreapta d. I. G. Duca, ministru de interne.

Convoiul după carul mortuar al ministrului Stârcea.

Fost colonel în armată, ministrul Stârcea, la postul său dificil a știut să aibă tactul necesar și să ne reprezinte la Budapesta, cu demnitate.

La Montlhéry : cursa copiilor

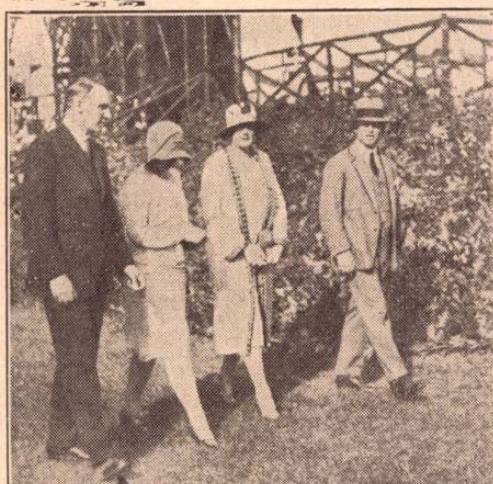
Duminica trecută, pe autodromul din Paris, s'a organizat o cursă de automobile pentru copii. Ilustrația noastră înfățișează doi concurenți.

Primul câine la Pol

Cățelușă „Titana”, e prima, din specia sa, care a călătorit în aeroplan, deasupra Polului.

Regii la plimbare

Dela dreapta la stânga : Ex-regele George al Greciei, regina Enna a Spaniei, ex-regina Greciei și infantele Alfons de Orlean, în plimbare prin parcul istoric al reședinței de vară spaniole.

Inaugurarea liniei ferate Crasna-Huși

Ilustrația noastră reprezintă pe oaspeții cari au participat la banchetul dat cu prilejul inaugurării. Fotografia a fost luată în fața palatului administrativ din Huși. În față d. dr. Lupu, ministrul muncii.

Lupta pentru cupa Davis

Jucătoarea germană de tennis Cilly Aussem (la dreapta) a învins pe renumita campioană spaniolă Senorita Lili de Alvarez cu 6:3, 7:2.

(27)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III

CAPITOLUL X

Aghoo-cel-Păros

Nam tocmai săria pe câmpie. Atunci, Naoh simți sufletul său plin de tulburare. Nu știa dacă trebuia să arunce ghioaca lui Nam sau dacă să-l cheme înapoi. Flăcăul era mai sprinten decât fii Zimbrului, dar, fiindcă aceștia veniau din trei locuri înspre stâncă, dânsul avea să treacă prin bătaia sulitei sau a țepii... Sovăiala voevodului fu scurtă, dânsul strigă:

— Nu voi arunca ghioaca lui Nam, ea i-ar îngreuna fuga! Să goniască... să meargă să spună Ulhamrilor, că-i așteptăm aci cu Focul.

Nam se supuse, tremurând tot, căci se știa slab înaintea fraților săi spăimântători, cari — în timpul opririi sale scurte — câștigaseră teren. După câteva sărituri, se poticni și trebui să-și ia iară avânt. Și Naoh, văzând primejdia crescând, își chemă îndărăt tovarășul.

Păroșii erau deacum aproape. Cel mai sprinten aruncă sulita. Ea străpuse brațul flăcăului, în clipa în care începu să urce; celălalt, scoțând un strigăt de moarte, năvăli înspre Nam, să-l sfărâme. Naoh veghea. Cu o putere turbată, aruncă o piatră: ea descrie, prin penumbră, un arc și frânse fluierul năvălitorului, care căzu la pământ.

Înainte ca fiul Leopardului să-și aleagă alt proiectil, rănitul urlând de furie, dispăru îndărătul unui tufiș...

Apoi, se făcu liniște adâncă. Aghoo se îndreptase către fratele său și-i cerceta rana. Gaw ajuta pe Nam să vină sus pe podiș; Naoh, în picioare, în îndoita lumină a jarului și a lunii, ținând cu amândouă mâinile, în sus, un bolovan mare de porfir, stătea gata să loviască pe potrivnici. Vocea lui răsună, dintâi.

— Fii Zimbrului nu sunt oare din aceeaș ardă cu Naoh, Nam sau Gaw? Pentru ce ne atacă dânsii ca pe vrăjmași?

Aghoo-cel-Păros se ridică la rândul său. Scoțând strigătul său de război, răspunse:

— Aghoo vă va trata ca pe prieteni dacă vreți să-i dați partea lui de Foc și ca pe cerbi, dacă i-o refuzați.

Fălcile sale se deschideau într'un muget groaznic; pieptul său era atât de larg încât o panteră s'ar fi putut culca pe dânsul.

Fiul Leopardului exclamă:

— Naoh a cucerit Focul dela Măncătorii de Oameni. Va împărți Focul după ce va ajunge la oardă.

— Noi voim Focul acum... Aghoo va lua pe Gammla iar Naoh va primi parte îndoită din vânat și din pradă.

Fiul Leopardului tremura de infuriat:

— Pentru ce Aghoo să ia pe Gammla?

Dânsul n'a putut să cucerească Focul! Oardele și-au râs de dânsul...

— Aghoo e mai puternic decât Naoh. El vă va spinteca pânțelele cu țepa și vă va fărâma oasele cu ghioaca.

— Naoh a ucis Ursul Cenușiu și Tigroaica. A doborât zece Măncători de Oameni și douăzeci de Pitici Roșii. Naoh e cel care va ucide pe Aghoo!

— Atunci Naoh să se coboare în câmp!

— Dacă Aghoo ar fi venit singur, Naoh s'ar fi coborât să se lupte cu dânsul.

Aghoo isbucni într'un râs puternic ca un muget.

— Nici unul dintre voi nu va revedea Mlaștina cea Mare!

Amândoi tăcură. Naoh, cuprins de-un fior, asemenea trupurilor puțințele ale lui Nam și Gaw cu alcătuirea spăimântătoare a fiilor Zimbrului. Cu toate acestea nu era dânsul mai presus? Căci, dacă Nam era rănit, unul dintre cei trei frați nu mai era în stare să urmărească un dușman.

Sângele curgea din brațul lui Nam. Voevodul obloji rana cu cenușa focului și o acoperi cu erburi. Apoi, pe când ochii săi veghea, se întreba cum va lupta. Nu putea nădăjdui să înșele luarea-amine a lui Aghoo și a fraților săi. Simțurile lor erau perfecte, trupurile lor neobosite. Aveau puterea, violența, îndemânarea și sprinteneala; cu puțin mai începe decât Nam și Gaw, îi întreceau în durata răsuflării. Singur, fiul Leopardului, mai iute în primul avânt, le era deopotrivă prin îndurare.

Acestea toate frământau mintea voevodului, pe îndelete și instinctul lega laolaltă gândurile. Naoh vedea astfel toate peripețiile fugii și ale luptei; fierbea de-a începe, pe când stătea încă chircit jos, în lumina arămie. Se ridică în cele din urmă, un zâmbet vicelân i se strecură printre pleoape; cu piciorul sgârâ pământul, cum face taurul cu copita. Mai întâi trebuia stins focul, pentru că și de-ar fi fost învingători, Fii Zimbrului să n'aibe nici pe Gammla, nici răsplata. Naoh svârli în râu tăciunii cei mai mari, omori Focul apoi cu pământ și pietre.

Nu păstră vie decât flacăra unei cuști. Apoi organiză din nou coborîrea. De data aceasta Gaw trebuia să deschidă calea. La două staturi de om avea să se oprească pe un brau destul de lat ca să poată sta bine în cumpănă și să se svârle sulite.

Tânărul Ulhamru se supuse în grabă.

Când ajunse la locul hotărît, scoase un

strigăt slab spre a încunoștința pe voevod. Fii Zimbrului erau gata de bătaie. Aghoo stătea cu fața spre stâncă, cu țepa în mână; rănitul în picioare, sprijinit de un copac, își ținea gata armele, iar cel de-al treilea frate, Rukh-cel-cu-Bratele-Roșii, puțin mai departe de ceilalți, umbla de jur împrejur, de colo, colo... În picioare pe o ieșitură a podișului. Naoh când se pleca spre câmpie, când amenința cu sulita. Alese clipa când Rukh era cel mai aproape spre a svârli arma.

Ea străbătu o depărtare care puse în uimire pe Fii Zimbrului, dar mai lipseau cinci lungimi de om ca să-l atingă. O piatră, pe care Naoh o svârli apoi căzu la o depărtare și mai mică. Rukh dete un țipăt batjocoritor:

— Fiul Leopardului e orb și prost.

Cu dispreț, ridică brațul drept, înarmat cu măciuca. Cu o mișcare furișă, Naoh apucă o armă pregătită mai dinainte: era un aruncător dintre acelea de care învățase să se folosească în oarda Wah-ilor. Il făcu să se rotească iute. Rukh, incredințat că era o mișcare de amenințare, începu să umble iar, rânjind. Pentru că nu mai privea stâncă în față, lumina era nesigură, și nu văzu venind săgeata. Când o văzu, era prea târziu: mâna îi era străpunsă în locul unde degetul cel mare se leagă de celelalte. Cu un strigăt de furie, lăsa să-i cadă ghioaca...

Atunci uimirea cea mai mare cuprinsese pe Aghoo și pe frații săi. Bătaia atinsă de Naoh întrecea cu mult prevederea lor. Și simțind că puterea le e micșorată printr'o violență ascunsă, câteși trei se deteră îndărăt: Rukh nu putu să-și ridice măciuca decât cu mâna stângă.

Intr'aceasta, Naoh se folosi de zăpăceala lor ca să ajute lui Nam să se coboare; cei șase oameni se găsiră în câmpie, iscodindu-se plini de ură. Pe dată, fiul Leopardului se abătu spre dreapta, pe unde trecerea era mai largă și mai sigură. Acolo, Aghoo îi aținea calea.

Ochii lui rotunzi pândeau fiecare mișcare a lui Naoh. Se pricepea minumat de bine să se ferească de bătaia sulitei și vor irosi cu el, zădarnic, toate proiectilele lor, în vreme ce Rukh sosea în goană.

Dar Naoh se dete îndărăt, făcu o întoră țepii. Și înainte, în nădejdea că vrăjmașii sătură neașteptată și amenință pe cel de-al treilea frate, care aștepta, sprijinindu-se pe o țepă. Această mișcare sili pe Rukh și Aghoo să se abată spre răsărit; ținutul se deschidea mai larg; Nam, Gaw și Naoh năvăliră într'acolo; puteau fugi fără teamă că vor fi înconjurați...

— Fii Zimbrului nu vor avea Focul! strigă voevodul cu glas răsunător... Și Naoh va lua pe Gammla.

Câteși trei alergau pe câmpul liber, și poate c'ar fi putut ajunge până la trib, fără luptă. Dar Naoh înțelegea că trebuia, chiar în noaptea ceea să riște moartea împotriva morții. Doi dintre Păroși erau răniți. Fugind de luptă însemna să-i lase să se îndrăvenească, și pericolul renăștea mai cumplit.

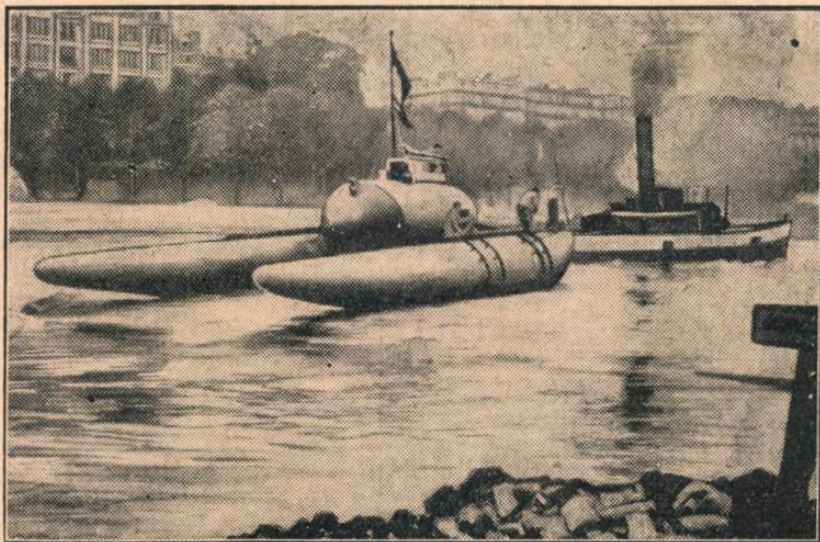
În această primă parte a gonirei, chiar Nam, cu toată rana, îi întrecu. Cei trei tovarăși câștigară mai bine de o mie de pași. După aceea, Naoh opri fuga, dete Focul lui Gaw și spuse:

— Alergați fără să vă opriți către soare-apune... până când vă voi ajunge.

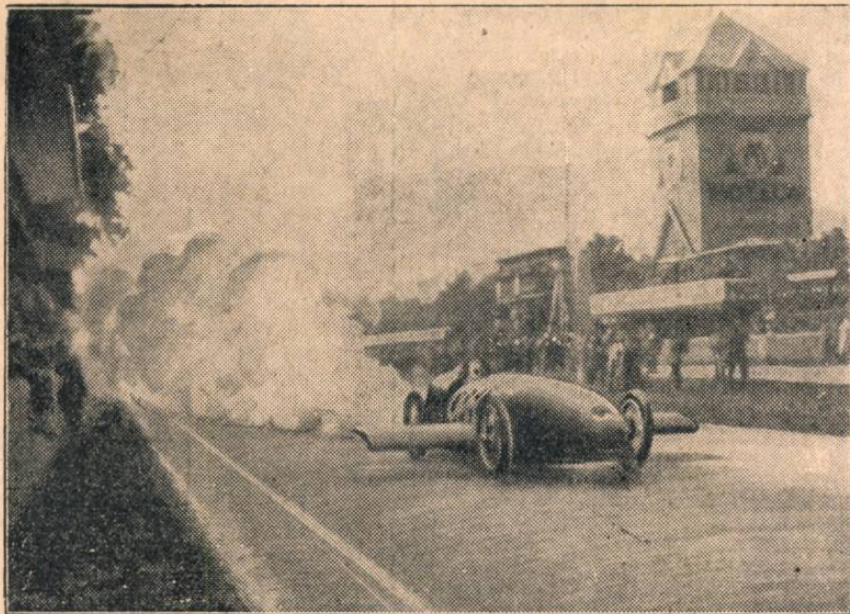
Se supuseră, păstrând iuteala lor, în vreme ce voevodul îi urma mai domol. Curând, se întoarse, stătu în fața Păroșilor, amenințându-i cu aruncătorul. Când socoti că sunt destul de aproape, se abătu spre miez-noapte, trecu la dreapta lor și o porni în goană spre râu... Aghoo înțelege. Scoase un răcnet de leu și se avântă cu Rukh în ajutorul rănitului. În desnădejdea lui, atinse o iuteală egală cu cea a lui Naoh. Dar iuteala aceasta întrecea alcătuirea lui. Fiul Leopardului, mai potrivit pentru fugă, îl întrecu. Ajunse lângă stâncă, înainte cu trei sute de pași, se găsea față în față cu cel de-al treilea frate.

(Citiți urmarea în numărul viitor)

Mijloace de locomoție

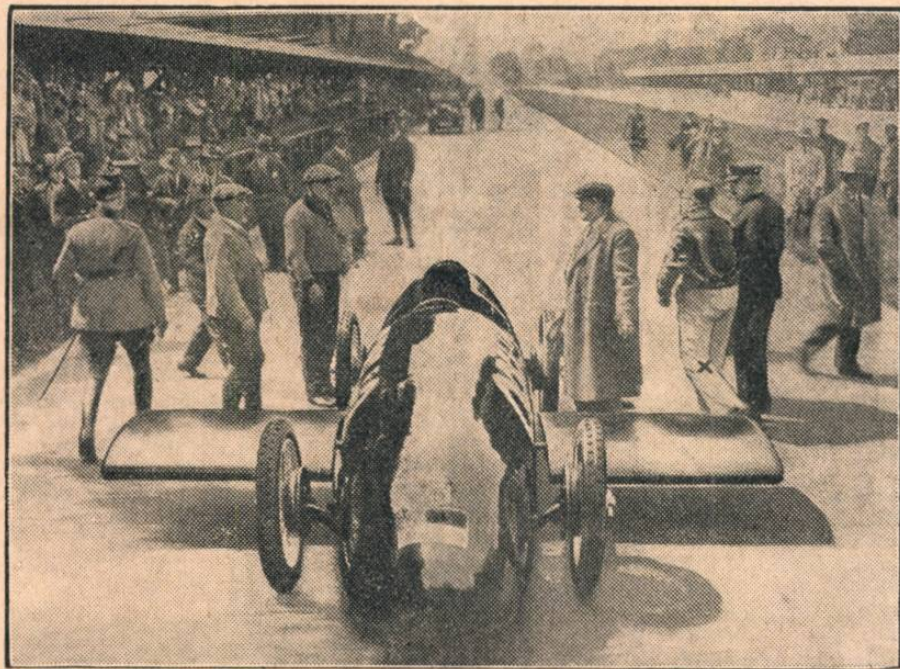
Inginerul francez Remy, a construit un glissor pe ocean, cu ajutorul căruia se poate obține o viteză neobișnuită. După cursa de încercare făcută în zilele acestea la Paris, glissorul a fost remorcat pe Sena până la Cherbourg de unde va porni curând, prin Azore, la New-York. Constructorul speră să parcurgă distanța în 60 de ore...

În ziua de 23 Mai, automobilul raketă, condus de Fritz von Opel, a făcut — în fața nenumăraților spectatori — o cursă pe autodromul Aires din Berlin.

Se pare că viteza atinsă a fost de 195 km pe oră și e probabil că acest mijloc de locomoție se va folosi în viitor.

Ilustrațiile noastre reprezintă automobilul raketă, în plină cursă, cu noul de fum lăsat în urma sa.

Automobilul la sosire. Lângă el Fritz von Opel (X).

Primarul din New-York cu strănepotul renumitului general Lee — comandantul suprem al statelor confederate de sud, în războiul civil dintre 1861—1865.

Primarul se duce cu micuțul strănepot îmbrăcat în uniformă istorică la o serbare oficială.

Miss Sylvia Kingsley, — până mai acum câțiva timp manechin la un bijutier din al cincilea Avenue, unde prezenta elitei feminine giuvaericele — astăzi pentru frumusețea ei stea sărbătorită la Folies din New-York — și-a asigurat umerii impecabili și brațele admirabile, pentru cazul că s'ar urâți, — cu suma de 200.000 dolari (32 milioane lei).

Viața pe pământ

D. Jean Boccardi, un savant francez, în tr'un studiu interesant, bazat pe calcule matematice a stabilit că: 1) soarele se va stinge în 50 de milioane ani; 2) viața pe pământ va deveni imposibilă în 20 milioane de ani. Atunci omul va dispărea cu totul; 3) pământul se va opri din rotirea sa în 19 miliarde de ani.

Charlie Chaplin, incognito prin cartierele copilăriei sale

Chaplin povestește cum dănsul — ca om celebru și sărbătorit — a revăzut pentru prima dată Londra, orașul său natal și sentimentele pe care le-a încercat vizitând iar locul unde și-a petrecut copilăria.

Pe când mulțimea, în așteptare, se înghe-
suie în fața hotelului, mă strecor printr-o
ușe dosnică pe stradă. Nu mai pot îndura
și vreau să fiu singur la ceea ce mi-am pus în
gând. Spre a o șterge mai în grabă, fac
semn unui taxi. Șoferul nu mă recunoaște
— slavă ție Doamne! Ii strig: Lambeth! și
mă svârl înăuntru. Dar merge prea repede
— după părerea mea — și deaceia îl rog
să măne mai încet, și mai încet. Trecem
prin Westminster Road. În atâția ani s'a
dărăpănat; sau poate îmi pare astfel nu-
mai pentru că stau în automobil, pe când

Haine al căror stăpân e cunoscut

atunci eram nevoit să mă slujesc de alte
mijloace de locomoțiune. Dincolo de podul
Westminster, mă cobor. Mai stă aici cerșe-
torul cel orb, pe dinaintea căruia treceam
încă pe vremea când eram copil de cinci ani,
și a cărui privire în gol mă urmărea până
și în visele mele. Acelaș chip, adus din
spate, acelaș palton și aceleași apărătoare
de urechi. Paltonul s'a înverzit și mai mult
și barba de dedesubtul ochilor goi s'a făcut
și mai sură, încolo totul e ca și atunci:
nu, nu tocmai așa!

Rogojina mică, murdară de lângă dănsul
a dispărut ca și câinele cu ochii înlăcri-
mați care mesteca pe ea.

Tare aş vrea să știu povestea câinelui
dispărut. A isprăvit în mod tragic, sau pur
și simplu a murit? Și ce-a simțit orbul

după asta? Tot mai citește în biblia lui
de orbi, unsuroasă și ruptă; buzele lui
se mișcă, în vreme ce degetele murdare
pipăie deasupra foilor. Oare găsește mân-
găiere într-asta, și are oare nevoie de mân-
găiere? Toate astea îmi par atât de înspăi-
mântătoare, această sărăcie și adâncă des-
nădejde e prea înspăimântătoare! Inapoi în
automobil.

Iată Baxter Hall, unde-am văzut pentru
prima dată cinematograful: răstignirea lui
Christos, și pe lângă asta se mai dădea și
o cafea cu o bucată de cozonac. Trecem
prin Brookstreet. Totul e ca și atunci și
pare totuș străin căci văd acum cu alți
ochi, cu ochii vârstei, care încearcă să pri-
vească prin ochii tinereții. Cu încetul îmi
dau seama că am devenit un altul. Stradele
se perindă pe dinaintea mea ca într'un vis.
Aici e hotelul Kemmington, unde am mas
noaptea de atâtea ori. În curte se mai gă-
sește cada plină de „cucuie” unde ne spălam
dimineața, aceeaș cadă, doar căteva „cucuie”
mai multe. Bat în geam: Oprește! Vreau
să merg pe jos mai departe, prin locurile
astea nu se potrivește un automobil.

Cobor pe Chesterstreet, printre copiii cari
se joacă. Poate că odată și dintre ei vreunul
se va întoarce prin aceste locuri și va privi
cu invidie la copiii cari se vor juca atunci
pe stradă!

Iată baraca frizerului, unde eu odată să-
puneam clienții. Oare mai locuiește aci bă-
trânul bărbier de atunci? Nu, e o față
străină. Ajung în Lambeth Walk și pă-
trund în freamătul de oameni. Cât de ro-
mantic se înfițează, cât de triști și de
îndurători! Femeile își fac cumpărăturile.
Se arată așa cum sunt, fără maniere, sunt
ele înșile și totuș perfect armonice. Eu dim-
potrivă fac notă discordantă. Imbrăcămin-
tea mea nu se potrivește în locurile ace-
stea, și eu simt cum stănesc luarea aminte.
Privirile care mai întâi trec distrase asupra
mea, de sus în jos, rămân apoi atârinate
de mine. Cine sunt oare...?

Deodată o femeie tânără vine spre mine.
Are de bună seamă douăzeci și opt ani,
slabă, cu pieptul îngust și cu fața chinuită,
dar în ochii ei strălucește o flăcărie, care
acoperă orice greșală corporală. Ține de
mână o fetiță mică.

„Charlie, nu mă mai cunoști?”

E foarte tulburată și aproape fără suflare,
iar fața ei e albă ca ceara.

De bună seamă o cunosc. Era servitoare
într'un hotel ieftin, unde-am locuit și eu
câtăva vreme. L-a părăsit apoi în împre-
jurări nenorocite: „căzuse”.

În ciuda nenorocirilor, și-a ținut capul sus.
Ea duce lupta cea mai grea din vremea
noastră; fie ca soarta să-i fie ei și sura-
telor ei, îndurătoare! Dar noi ne-am ascuns
amândoi sentimentele noastre și am rămas
privindu-ne — „ei, cum îți merge, Charlie?”

„Bine”. Arăt fetița: „Asta-i fica ta?” „Da!”

Asta-i tot. Nici unul dintre noi nu simte
vreo nevoie de conversație. Ne zâmbim u-
nui altuia și depănăm între acestea, în gân-
dul nostru, povestea noastră. Din revederea
asta isvorăște multă căldură, și eu simt
c'o cunoscut în clipa asta, mai bine decât
atunci, în lunile lungi.

În jurul nostru se adună mulțimea; sunt
descoperiți, și nu mai e nici o posibilitate
să scap. Dau femeii bani, să cumpere ceva
copilului, și mă întorc să plec. Oamenii
mă urmează; fără să mă întorc știu că,
dinapoia mea, e un convoi, nu rămân în-
dărât și nici nu se apropie. Din când în
când șoapte vin până la mine: „El e! Ia te
uită colo!” Sunt tulburați, dar n'au îndrăs-
neala să strige tare numele meu. Din toate
părțile se adaugă alții la gloata care mă
urmărește. Mă simt singur și fără apărare.

Însfârșit dintr'un colț apare un sergent.
Alerg spre dănsul, „Sunt Charlie Chaplin,
sunteți buni să mă întovărășiți la un au-
tomobil?”

„That's all right, Charlie. Oamenii ăștia
nu vă vor face nimic. Ii cunosc de cinci-
sprezece ani, și sunt cei mai buni din lu-
me”. Vorbește cu convingere, și-mi apar mie
însu-mi foarte ridicol, ca un copil de școală
certat. „Știu — răspund eu pe șoptite —
sunt foarte cumsecade”.

Charles Spencer Chaplin junior, demn urmaș al tatălui său.

Între acestea mulțimea a făcut zid în
jurul nostru. Fiindcă văd că am găsit a-
părare, se îngheșuie în mine: „Halo, Char-
lie! Cum îți merge, Charlie? Hai noroc Char-
lie!” Cu toții au câte-o vorbă pentru mine:
bărbați, femei, copii, bătrâni și salutul lor
răsună atât de sincer, încât simt că la-
crimi mi se suie în ochi. Când polițistul
și cu mine mergem mai departe, mulțimea
se dă îndărăt. Mă urmează doar, ca și când
aș fi conducătorul ei; numai copiii aleargă
din când în când în jurul meu și mă pri-
vesc cu ochii lor mari. Și eu, în copilăria
mea am alergat după celebrități pe aceste
strade.

Ne oprim apoi, și mulțimea stă pe loc și
dănsa.

Rușinat, mă înghesui aproape de poli-
țist, care încearcă să oprească un automo-
bil. Mă simt mic, umil și ca un hoț prins, a-
supra faptului. Nimeni nu-mi vorbește, sunt
mulțumiți să mă privească. Dacăș putea
ceva pentru ei, dar sunt atât de mulți,
atât de mulți!

Însfârșit se oprește un auto și mă sui
în el, prin fereastra deschisă ajung la mine
saluturi de adio, iar eu fac semn din cap.
Cu încetul mașina pornește... iată iară podul
Westminster.

Sosim într'altă lume. Aici e hotelul Ritz,
hotelul meu. Trebuie să mă schimb pen-
tru cină.

